TR32 Bölgesi Yasa gruplarına göre istihdam

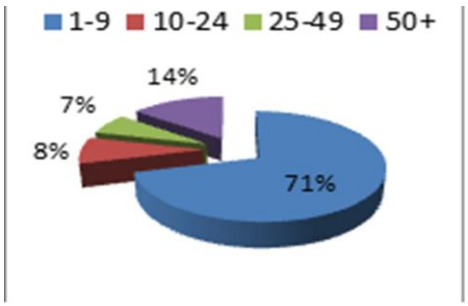

2013

MUĞLA

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ ÇALIŞMASI

TÜRKİYE İŞKURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

MUĞLA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZ RAPORU

(2013)

HAZIRLAYANLAR

Nevroj AYDURAN İş ve Meslek Danışmanı

Gül DOĞAN İş ve Meslek Danışmanı

Filiz BAŞOL İş ve Meslek Danışmanı

Erdal SÜRÜCÜ İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Ülkemizde "İstihdamın Artırılması" konusu, 9. Kalkınma Planında; "İşgücü Piyasasının Geliştirilmesi, Eğitimin İşgücü Talebine Duyarlılığının Artırılması ve Aktif İşgücü Politikalarının Geliştirilmesi" hedefi yanında, TBMM tarafından henüz kabul edilerek yayınlanan 10. Kalkınma Planında da; "Bölgesel, yerel ve sektörel işgücü dinamikleri dikkate alınarak, başta kadın ve gençler olmak üzere tüm kesimler için nitelikli istihdam imkânları geliştirilmeye devam edilerek işgücü piyasasının talep ettiği becerilerin kazandırılması için yaşam boyu eğitim faaliyetlerine önem verilecektir.", ana temaları ile kendine yer bulmuş ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımızın Ulusal İstihdam Stratejisi Belgesi doğrultusunda Cumhuriyetimizin 100. Yılı olan 2023 yılı itibariyle de işsizlik hedefi % 5 olarak belirlenmiştir.

Bu itibarla; yurdumuzda; tarih, kültür, turizm, eğitim, sanat ve tarım şehri olarak bilinen ve de yılda yerli yabancı yaklaşık altı milyon turist ağırlayarak oluşturduğu ekonomik çeşitlilikle yıldızı parlayan, Ege'nin incisi ilimizde bütün kurum ve kuruluşlarımızda çağdaş yönetim anlayışı çerçevesinde; insan odaklı, katılımcı, güven esaslı, iletişim temelli, etkili, verimli ve çözüm merkezli strateji geliştirmek için makro çalışmalar yapılmaktadır.

Bu bağlamda hedefi, **"sürekli iyileşme ve gelişme"** olan ilimizde; istihdam ve mesleki eğitim ihtiyacını tespit ederek, etkinlik ve verimliliği artırmak amacıyla; "İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu" olarak aldığımız kararlar doğrultusunda hazırlanan bu çalışmanın, ilimizdeki işsizlik sorununun doğru teşhis edilmesi ve yetişmiş insan gücünün, ***"Artık Her İşsizin Bir Danışmanı Var"*** uygulamasının paydaşları olan İş ve Meslek Danışmanları ve diğer çalışanlar marifetiyle doğru ve isabetli alanlara yönlendirilmesi için önemli katkıları olacağına inanmaktayım.

Ayrıca, işgücü becerilerine yönelik eğitim planlamalarının etkinliğini ve verimliliğini artırmada, istihdama yönelik geliştirilecek stratejilerin gerçekçi şekilde sevk ve idaresinde Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü ve diğer ilgili kurumlara önemli görevler düşmektedir.

9. ve 10. Kalkınma Planlarında da yer alan; “istihdamın artırılmasına” yönelik oluşturulacak stratejilere ışık tutacak bu analiz çalışmasında emeği geçen başta Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü insan kaynakları olmak üzere tüm kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör çalışanlarına teşekkür ederim.

Mustafa Hakan GÜVENÇER
Muğla Valisi

ÖNSÖZ

Ülkemizde; kültür, turizm, eğitim, sanat ve tarım şehri olarak bilinen ve de yılda yaklaşık altı milyon turist ağırlayarak oluşturduğu ekonomik çeşitlilikle yıldızı parlayan Ege'nin incisi ilimizde; Sayın Valimizin de belirttiği gibi, bütün kurum ve kuruluşlarımızda çağdaş yönetim anlayışı çerçevesinde; insan odaklı, katılımcı, güven esaslı, iletişim temelli, rasyonel bir oydaşma ile kurumsal yönetişim gerçekleştirilerek öz disiplin içerisinde, proaktif, etkili, verimli, ergonomik ve çözüm merkezli strateji geliştirmek için makro çalışmalar yanında Müdürlüğümüz ölçeğinde de aynı ilkelerle stratejiler yürütülmektedir.

Bu bağlamda ilimizde istihdam ve her düzeyde ve de çeşitlilikte eğitim ihtiyacını tespit ederek stratejiler oluşturmak, ilgili kurum/kuruluşlara ve müteşebbislere görüş ve önerilerde bulunmak, istihdam politikası oluşturarak korunması ve gelişmesini sağlamak, hâsılı işsizliği önlemek için işgücü piyasası verilerini derleyip analiz ederek yorumlamak amacıyla İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu Başkanı Sayın Valimizin ve değerli kurul üyelerinin aldıkları kararla ilimizin işgücü piyasası haritasının çıkartılması karara bağlanmış ve gerekli çalışmalar yürütülerek son bir yılda ikinci kez Aktif İşgücü Piyasası Analizi yaptırılmıştır. Hazırlanan bu analiz çalışmasının, ilimizdeki işsizlik sorununun çözümünde önemli katkıları olacağına inanmaktayım.

Dünyanın ve ülkemizin en önemli uğraşlarından olan "istihdam" sorununa derinlemesine ışık tutacak bu analiz çalışmasında bizlere desteğini hiç esirgemeyen Valimiz Sayın Mustafa Hakan GÜVENÇER'e şükranlarımı sunarken emeği geçen tüm kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör çalışanlarına da teşekkür ederim.

İlyas SARIYERLİ

Kamu Yönetimi Uzmanı

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ ..... **I**
ÖNSÖZ ..... **III**
TABLOLAR LİSTESİ ..... **VI**
GRAFİK LİSTESİ ..... **VIII**
KISALTMALAR ..... **X**
YÖNETİCİ ÖZETİ **1**
GİRİŞ **4**
BİRİNCİ BÖLÜM **5**
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ **5**
1.İŞGÜCÜ PiYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR **5**
1.1.ARKA PLAN 5
1.2.EKONOMİK VERİLER 6
1.3.NÜFUS GÖSTERGELERİ 11
1.4.EĞiTiM GÖSTERGELERİ 15
1.5.GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 16
1.5.1.Kurumsal Olmayan Nüfus 16
1.5.2.İşgücü 18
1.5.3.İşsizlik 20
1.5.4.İstihdam 22
1.5.5.İşgücüne Dahil Olmayanlar 30
1.6.İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 35
1.6.1. Açık işler. 40
1.6.2 İşe Yerleştirme 44
İKİNCİ BÖLÜM **51**
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI **51**
2.1.AMAÇ VE YÖNTEM 51
2.2.İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 53
2.3.AÇIK İŞLER 65
2.3.1. Açık İşler İçin Talep Edilen Eğitim Düzeyleri 68
2.3.2. Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeyleri 69
2.3.3. Açık İşlerin Karşılanma Yolları 69
2.4.TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 70
SONUÇ ve ÖNERİLER 79
KAYNAKÇA **83**
EKLER **84**
Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 84
Ek 2- A-Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi 87

Ek 2- B-Tahmin ve Notasyonlar 87
Ek 2- C-Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları 2012 89
Ek 2- D- Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları 2013 90
Ek 3-A-Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 91
Ek 3-B- Nüfüs ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri .. 97
Ek 4-A-Türkiye Geneli İPA Alan Uygulama Sonuçları 101
Ek 4-B- Muğla Geneli İPA Alan Uygulama Sonuçları 102
Ek 4-C-SEGE 103

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo.1 Sektörlerin Gayri Safi Katma Değer Payları, TR32-Türkiye, %, 2004-2010

Tablo.2 Kişi Başı Gayri Safi Katma Değer, TR81-Türkiye, 2004-2010

Tablo.3 Kişi Başı Gayri Safi Katma Değerin Bir Önceki Yıla Göre Artışı, % TR32-Türkiye,2005-2010

Tablo.4 Muğla İli Yatırım Teşvikleri, 2012

Tablo.5 Muğla İli Ana Sektörlere Göre Yatırım Teşvikleri 2001-2013

Tablo.6 Muğla İli Kamu Yatırımları, 2013

Tablo.7 Açılıp-Kapanan İşyeri Sayısı, 2012

Tablo.8 Muğla İli Yerleşim Yeri Bazında Nüfus Bilgileri, 2009-2012

Tablo.9 Muğla İli Yaş Gruplarına Göre Nüfus, 2012

Tablo.10 Muğla İli Net Göç ve Göç Hızı, 2009-2012

Tablo.11 Muğla İline İlişkin Göç Verileri, 2012

Tablo.12 Muğla İli Eğitim Seviyelerine Göre Okullaşma Oranı, %, 2013

Tablo.13 Muğla İli Ortaöğretime Kayıtlı Toplam Öğrenci Sayısı, 2013

Tablo.14 TR32 Bölgesi Geniş Yaş Grubuna Göre Eğitim Durumu, (Bin), 2012

Tablo.15 TR32 Bölgesi Eğitim Durumuna Göre İşgücüne Katılım, (Bin), 2010-2012

Tablo.16 TR32 Bölgesi Referans Kişiye Yakınlık, (Bin), 2010-2012

Tablo.17 TR32 Bölgesi Geniş Yaş Grubu ve Eğitime Göre İşgücü Durumu,(Bin), 2012

Tablo.18 Eğitim Durumuna ve Cinsiyetlere Göre İşsizlik Oranı, %, 2012

Tablo.19 İş Arama Süresine Göre İşsizlik, (Bin), 2010-2012

Tablo.20 Son Çalışılan İktisadi Faaliyet Koluna Göre İşsizler,TR32, (Bin), 2010-2012

Tablo.21 Son Çalışılan İşteki Duruma Göre İşsizler, TR32, (Bin), 2010-2012

Tablo.22 TR32 İşyeri Büyüklüğüne Göre İstihdam, (Bin), 2010-2012

Tablo.23 Meslek Grubuna Göre İstihdam, TR32, (Bin), 2010-2012

Tablo.24 Muğla İli Temel İşgücü Göstergeleri

Tablo.25 Eğitim Durumuna Göre İŞKUR'a Yapılan Başvurular 2012

Tablo.26 EN FAZLA Başvuru Yapılan İLK 15 Meslek, Muğla-Türkiye, 2012

Tablo.27 EN FAZLA Başvuru Yapılan İLK 15 Mesleğin Cinsiyet Dağılımı, Muğla, 2012

Tablo.28 EN FAZLA Kayıtlı İşsizin Olduğu İLK 15 Meslek, Muğla-Türkiye, 2012

Tablo.29 EN FAZLA Kayıtlı İşsizin Olduğu İLK 15 Mesleğin Cinsiyet Dağılımı, Muğla, 2012

Tablo.30 Kayıtlı İşsizlerin Bekleme Sürelerine Göre Dağılımı, Muğla-Türkiye, 2012

Tablo.31 Kayıtlı İşsizlerin Yaş Gurubuna Göre Dağılımı, Muğla- Türkiye, 2012

Tablo.32 Kayıtlı İşsizlerin Eğitim Durumu, Muğla-Türkiye, 2012

Tablo.33 EN FAZLA Açık İşim Olduğu İLK 15 Meslek, Muğla-Türkiye, 2012

Tablo.34 Muğla İli İŞKUR Verilerine Göre İlk 15 Meslek, 2012

Tablo.35 İşe Yerleştirme Eğitim Durumu, Muğla-Türkiye, 2012

Tablo.36 EN FAZLA İşe Yerleştirme Yapılan İLK 20 Meslek, Muğla- Türkiye, 2012

Tablo.37 Sektörlere Göre İşe Yerleştirmelerin Dağılımı, %, Muğla-Türkiye, 2012

Tablo.38 Muğla İli İşsizlik Ödeneği Hak Edenler, 2012

Tablo.39 Muğla İlinde Düzenlenen Kurslar ve Katılımcı Sayıları, 2012

Tablo.40 İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları, 2013

Tablo.41 İşyerlerinin İşyeri Büyüklüğü ve Sektörel Dağılımı, 2013

Tablo.42 Sektörlere Göre Çalışan Sayıları, Muğla, 2013

Tablo.43 Sektörlere Göre Çalışan Sayılarının Cinsiyete Dağılımı, Muğla-Türkiye, 2013

Tablo44. Çalışan Sayılarının Mesleklere Göre Dağılımı, Muğla, 2013

Tablo.45 Sektörlere Göre Açık İşler, Muğla- Türkiye, 2013

Tablo.46 Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı, %, 2013

Tablo.47 EN FAZLA Açık İş Olan İLK 20 Meslek, Muğla-Türkiye, 2013

Tablo.48 Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı,%, 2013

Tablo.49 Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler, Muğla-Türkiye, 2013

Tablo.50 Ana Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler, %

Tablo.51 Temininde Güçlük Çekilen Meslekler, Muğla-Türkiye

Tablo.52Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış ve NİDO

Tablo.53 Mesleklere Göre 31 Aralık 2013 İtibariyle Beklenen İstihdam Artışı, NİDO

Tablo.54 En Fazla İstihdam Artışı Beklenen 20 Meslekler

Tablo.55 En Fazla İstihdam Azalışı Beklenen 20 Meslek

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik.1 Sektörlerin Gayri Safi Katma Değer Payları, TR32, % 2004-2010

Grafik.2 Muğla İli Kamu Yatırımlarının Sektörel Dağılımı, 2012

Grafik.3 Kamu Yatırımlarının Sektörel Dağılımı, Muğla-Tükiye, 2012

Grafik.4 Muğla İli Yaş Grubuna Göre Nüfus Dağılımı, %, 2012

Grafik.5 Muğla İli Yaş Bağımlılık Oranı, %, 2012

Grafik.6 Muğla İli Eğitim Düzeyine Göre Nüfus Dağılımı, %, 2012

Grafik.7 Temel İşgücü Göstergeleri, %, 2010-2012

Grafik.8 TR32 Bölgesi Kurumsal Olmayan Nüfusun Eğitim Durumu, %, 2012

Grafik.9 TR32 Bölgesi Kurumsal Olmayan Nüfusun Medeni Durumu, %, 2012

Grafik.10 TR32 Bölgesi Referans Kişiye Yakınlığına Göre Nüfus, %, 2012

Grafik.11 Muğla İli Geniş Yaş Grubuna Göre İşgücüne Katılma Oranı, %, 2012

Grafik.12 Muğla İli Geniş Yaş Grubuna Göre İşsizlik Oranları, %, 2010-2012

Grafik.13 Muğla İli Eğitim Durumuna ve Yıllara Göre İşsizlik Oranı, %, 2010-2012

Grafik.14 Geniş Yaş Grubu Dağılımına Göre İstihdam Oranı, TR32, %, 2012

Grafik.15 Eğitim Durumuna Göre İstihdam Oranı, TR32, %, 2012

Grafik.16 Eğitim Durumuna ve Cinsiyete Göre İstihdam Oranı, TR32, %, 2012

Grafik.17 Tarım ve Tarım Dışı İstihdam Oranı, TR32, %, 2012

Grafik.18 İktisadi Faaliyet Koluna Göre İstihdam Değişimi, TR32, 2004-2012

Grafik.19 İktisadi Faaliyet Koluna Göre İstihdamdaki Payları, TR32, %, 2004-2012

Grafik.20 İşyeri Büyüklüğüne Göre İstihdam, TR32, %, 2012

Grafik.21 İşteki Duruma Göre İstihdam, TR32, %, 2012

Grafik.22 Eğitim Durumu ve Cinsiyete Göre Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılık, TR32 % 2012

Grafik.23 Eğitim Durumuna Göre Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılık,TR32, %, 2012

Grafik.24 Geniş Yaş Grubuna Göre İşgücüne Dahil Olmayanlar,TR32, %, 2012

Grafik.25 Eğitim Durumuna Göre İşgücüne Dahil Olmayanlar, TR32, %, 2012

Grafik.26 Eğitim Durumuna Göre İşgücüne Dahil Olmama Nedeni, TR32, %, 2012

Grafik.27 İşgücüne Dahil Olmama Nedenlerinin Cinsiyete Göre Karşılaştırması, TR32, %, 2012

Grafik.28 Son Çalışılan İktisadi Faaliyet Koluna Göre İşgücüne Dahil Olmayanlar, TR32, % 2010-2012

Grafik.29 İşteki Duruma Göre İşgücüne Dahil Olmayanlar, TR32, %, 2012

Grafik.30 Temel İşgücü Göstergelerinin Karşılaştırılması,%, TR32-Türkiye

Grafik.31 İŞKUR'a Yapılan Başvuru Sayısının Yıllara Göre Değişimi

Grafik.32 İŞKUR'a Kayıtlı İşsiz Sayısının Değişimi

Grafik.33 Açık İş Sayısının Yıllara Göre Değişimi Muğla-Türkiye, 2008-2012

Grafik.34 Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı, Muğla-Türkiye, 2012

Grafik.35 Açık İşlerin Sektörlere Göre Dağılımı, Muğla-Türkiye, 2012

Grafik.36 Muğla İli İşe Yerleştirme Sayısındaki Değişimi, 2008-2012

Grafik.37 Muğla İli İşe Yerleştirme Kamu Özel Dağılımı, 2012

Grafik.38 Muğla İli Cinsiyet Bazında İşe Yerleştirme, 2012

Grafik.39 İşe Yerleştirme Eğitim Durumu, Muğla-Türkiye, 2012

Grafik.40 Meslek Gruplarına Göre İşe Yerleştirme, Muğla-Türkiye, 2012

Grafik.41 Muğla İli Sektörlere Göre İşe Yerleştirme Dağılımı, 2012

Grafik.42 İşyerlerinin Sektörel Dağılımı, %, 2013

Grafik.43 İşyerlerinin Sektörel Dağılımı, Muğla-Türkiye, 2013

Grafik.44 Sektörlere Göre Toplam Çalışan Sayıları, Muğla-Türkiye, 2013

Grafik.45 Muğla Sektörlere Göre Çalışan Sayılarının Cinsiyetlere Göre Dağılımı, 2013

Grafik.46 Ana Meslek Gruplarına Göre Çalışanların Dağılımı, 2013

Grafik.47 Ana Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayıları, Muğla-Türkiye, 2013

Grafik.48 Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayılarının Cinsiyet Dağılımı, 2013

Grafik.49 Sektörlere Göre Açık İşler, Muğla-Türkiye, 2013

Grafik.50 Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı, %, 2013

Grafik.51 Açık İşler İçin Talep Edilen Eğitim Düzeyleri, Muğla, 2013

Grafik.52 Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeyleri, Muğla, 2013

Grafik.53 Açık İşlerin Karşılanma Yoları, Muğla-Türkiye, 2013

Grafik.54 Meslek Alanlarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler, %

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

Bk.: Bakınız

ÇBO: Çocuk Bağımlılık Oranı

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

GBO: Genç Bağımlılık Oranı

HİA: Hane Halkı İşgücü Anketi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

TUİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YBO: Yaşlı Bağımlılık Oranı

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bu çalışma Muğla ilinin işgücü piyasasını, ihtiyaçlarını ortaya çıkarmayı ve işsizlerin güncel durumunu görmeyi amaçlayan bir değerlendirme ve öneri raporudur. Bu rapora yönelik olarak Muğla'da işgücü piyasalarının temel dinamiklerinin belirlenmesi ve istihdam politikalarına esas olacak değerlendirmelerin ortaya konulması düşüncesiyle arz ve talebe yönelik bir saha çalışması yapılmıştır.

Araştırma İş ve Meslek Danışmanları tarafından yüz yüze görüşme yoluyla saha çalışması şeklinde yapılmıştır. Kapsamda 1-9 arası kişi istihdam eden işyeri mevcut işletmelerin %27'sini, 10-49 arası kişi istihdam eden işyeri işletmelerin %61'ini oluşturduğu görülmüştür.

Arz ve talep yönlü anketlerin nicel verilerine göre gerçekleştirilen işgücü piyasası analizi çalışması üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Muğla ilinin sosyo-ekonomik yapısının tanımlanması ele alınmıştır. İkinci bölümde Muğla ilinin işgücü piyasasının arz ve talep durumu ortaya konularak değerlendirilmiştir. Üçüncü bölümde ilin işgücü piyasası ile ilgili sonuç ve öneriler yer almıştır.

Muğla ilinin içinde yer aldığı TR32 bölgesinde genel duruma göre sektörel bazda Gayri Safi Katma Değerin (GSKD) sıralaması hizmetler, sanayi ve tarım sektörleri şeklindedir. 2006-2008 yılları arasında TR32 bölgesinin Türkiye'de yaratılan GSKD'ye ortalama katkısı incelendiğinde, tüm yıllarda yaklaşık olarak %10'luk bir katkısal artış söz konusudur. Bölge, kişi başı Türkiye'de yaratılan katma değerden %3 daha az katma değer yaratmaktadır. Muğla ilinde 2001-2012 yılları arasında 12 Yatırım Teşvik Belgesi verilmiş ve yatırım tutarı 70 Milyon Liradır. Kamu yatırımları açısından enerji ve eğitim sektörleri ön plana çıkmaktadır. Muğla ilinde kurulan ve kapanan şirket istatistiklerine bakıldığında 2012'nin ilk on bir ayında 2011 yılına göre kurulan şirket sayısı %45 azalmış, kapanan şirket sayısı ise % 10 artmıştır. Kurulan kooperatif sayısı değişmemiş iken kapanan kooperatif sayısı %26 azalmıştır.

2012 yılı sonuçlarına göre Muğla ilinin nüfusu 851.145 olup, bu nüfusun 434.539'u erkek, 416.606'sı kadınlardan oluşmaktadır, 15+ yaş nüfus sayısı 682.235, 15-64 yaş arası erkek nüfus 308,312, 15-64 yaş arası kadın nüfus 288,691'dir. Muğla ili yerleşim alanı olarak dağınık yapıda ve şehirleşme oranı Türkiye ortalamasının altındadır. Muğla göç alan bir ildir, net göç hızı binde 5,79'dur. Göç almasının en önemli sebebi mevsimlik işlerin çok olmasıdır. İlin en büyük sektörü olan konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinin belli aylarda daha yoğun hizmet vermesi sonucunda eleman ihtiyacının karşılanmasında göç eden çalışma çağındaki nüfusun etkisi büyüktür. İlde çocuk bağımlılık oranı %28,4 yaşlı bağımlılık oranı %15,9' dur.

Muğla ilinde çalışma çağındaki nüfusun büyük çoğunluğu lise altı eğitim düzeyindedir. Muğla ilinde işgücüne katılım oranı ve istihdam oranı Türkiye ortalamasından yüksektir, işsizlik oranı 2012 yılı itibariyle %7,7'dir. Kurumsal olmayan nüfusun büyük

çoğunluğu evlidir, boşanma oranı da azımsanmayacak derecededir. Kurumsal olmayan nüfusun işe yerleşmesinde aile fertlerinin referansı daha çok etkili olmaktadır.

Genel işgücü göstergeleri 2012 yılı verilerine bakıldığında 25-34 yaş grubunun işgücüne katılım oranı diğer yaş gruplarından daha yüksektir. Muğla ilinde lise altı eğitim düzeyi, işgücü piyasasına dahil olma oranı diğer eğitim seviyelerini geride bırakmaktadır.

Muğla ili geniş yaş grubuna göre işsizlik oranlarını incelediğimizde en fazla işsizlik oranının yükseköğretim mezunlarının içinde bulunduğu 20-24 yaş grubunun olduğu görülmektedir.2012 yılı itibariyle en düşük işsizlik oranı okuma yazma bilmeyenlerde görülmektedir. Bölgede 1 yıldan az sürede iş arama faaliyeti gerçekleştirmektedir. Hizmet sektörünün işsiz sayısı tarım ve sanayi kolundan daha yüksektir.

Genç erkeklerin istihdam oranı genç kadınların istihdam oranından daha yüksektir. İstihdamda lise altı eğitim seviyesi her üç sektörde üstte yer alır. . Tarım dışı istihdam ücretsiz aile işçisi sayısını arttırmaktadır. Kadınların ve erkeklerin çoğunluğu ücretli veya yevmiyeli durumda çalışırken bu sırayı kadınlarda çok az bir farkla ücretsiz aile işçisi, erkeklerde de işveren ya da kendi hesabına çalışanlar oluşturmaktadır. muğla da sanayi sektörünün gelişmemiş olması sebebiyle bu sektörde istihdam edilen kişi sayısı azdır. Hizmet ve tarım sektörü ters orantılı bir gidişat izlerken son yıllarda iki sektörde de artış yönünde bir eğilim vardır. 2012 yılında TR 32 bölgesinde 1-9 aralığında istihdam sağlayan işyeri sayısı daha fazladır. Yükseköğretim mezunu çalışanların Sosyal Güvenlik Kurumuna kayıtlılık oranı diğer eğitim seviyelerinden daha yüksektir. Günümüzde çalışanların sosyal güvence talepleri önem kazanmakta ve eğitim seviyesi arttıkça sigortasız çalışma oranı azalmaktadır.

15 -19 yaş ve 55 yaş ve üstü nüfusta işgücüne dahil olmayan, lise altı eğitim seviyesinin yüksek oranda olduğu, mevsimlik çalışmak istemeyen bir grubun olduğu unutulmamalıdır.

2012 yılı İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı 26,376'dır, 2013 yılında bu sayı daha çok arttırılmıştır.2012 yılı işe yerleştirme sayısı, 2,403 kişi özel sektörde, 974 kişi kamuda gerçekleşmiş, 2013 yılının ilk 9 aylık verilerine 8901 kişi özel sektörde, 605 kişi de kamu sektöründe işe yerleştirilmiştir. 9,956 adet açık iş ilanı özelde, 973 adetde kamuda yayınlanmıştır. Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinde eleman talep edilmiştir ve işe yerleştirme daha fazla yapılmıştır. Lise altı eğitim seviyesinde işe yerleştirme oranı daha yüksektir. Kurumumuza başvuruda bulunanların, kayıtlı işsizlerin ve açık işlerde aranan mesleklerin birbiri ile benzer olduğu görülmektedir. Mevsimlik kamu taleplerinin var olması nedeniyle belirli dönemde karşımıza çıkacak meslekleri de görmekteyiz.

Muğla ili işgücü piyasası 2013 yılı talep araştırması sonuçlarına göre; işyerlerinin sektörel dağılıma bakıldığında sırasıyla konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ile toptan ve perakende ticaret,inşaat sektörleri yer alırken, Türkiye genelinde ilk sırayı alan imalat sektörü Muğla İlinde dördüncü sırada yer alır. Çalışanların %58' i bu dört sektörde istihdam edilmiştir. Diğer sektörler birbirine yakın oranda istihdam sağlamış durumdadır. Çalışanların cinsiyet dağılımda çalışanların %76' sı erkekler oluşturmaktadır. Kadın ve erkeklerin en çok çalıştığı sektör konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleridir. Tesis ve makine operatörlerive

montajcılar meslek grubunda erkeklerin, profesyonel meslek gruplarında ise kadınların çalıştığı tespit edilmiştir.

Mevcut açık işler ele alındığında garson (servis elemanı), beden işçisi (genel), mermer işçisi, kat görevlisi-turizm, komi (garson yardımcısı) mesleklerinde açık işler daha fazladır.

İşgücü piyasası talep araştırma formu uygulanan işyerlerinde açık işler için büyük oranda genel öğrenim düzeyi olarak fark etmez belirtilmiştir. Bunu genel lise eğitim düzeyi takip etmektedir.

Tüm sektörlerde yeterli mesleki bilgi ve fiziki becerinin önemli olduğu ve talep edilen becerileri sağlayan çalışanların istihdam edildiği görülmüştür.

İPA araştırmasına katılan işyerlerinin karşılamakta güçlük çektiği mesleklerin sektörel dağılımında; konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, inşaat ve toptan ve perakende ticaret sektörleri %71 oranında göze çarpmaktadır. İhtiyaç duyulan meslekler incelendiğinde; garson, kat görevlisi, bulaşıkçı, resepsiyonist ve aşçı mesleklerinin ön plana çıktığı görülmektedir.

Muğla ilinde açık iş sayılarının mesleklere göre dağılımı akraba eş dost aracılığıyla, gazete aracılığıyla, internet siteleri aracılığıyla, İŞKUR aracılığıyla, özel istihdam büroları aracılığıyla şeklinde sıralanmaktadır.

Muğla net istihdam değişim oranı (NİDO) sektör sıralamasında Türkiye ile benzerlik göstermektedir. İlde net istihdam değişim oranının en yüksek olduğu üç sektör; konaklama ve yiyecek hizmeti, kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor, gayrimenkul faaliyetleridir.

31 Aralık 2013 tarihi itibariyle en çok istihdam artışı bekleyen işyerleri su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründedir. Bunu imalat takip etmektedir. En çok istihdam artışı beklenen mesleklerde ise; beden işçisi ve mermer işçisi ilk iki sırayı almaktadır. 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle en çok istihdam azalışı bekleyen işyerleri konaklama ve yiyecek hizmeti ile idari ve destek hizmetleri faaliyetlerindeki sektörler yer almaktadır. En çok istihdam azalışı beklenen mesleklerde ise; garson ve komi ilk iki sırayı almaktadır.

30 Haziran 2014 tarihi itibariyle en çok istihdam artışı bekleyen işyerleri imalat ve konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerindedir. En çok istihdam artışı beklenen mesleklerde ise; garson ve komi ilk iki sırayı almaktadır. 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle istihdam azalışı bekleyen işyerleri bulunmamakta ancak eleman sayısının korunması ön görülmektedir. En çok istihdam artışı beklenen meslekler; garson ve komi ilk iki sırayı almaktadır.

GİRİŞ

Muğla İli işgücü piyasası analiz raporunun temel hedefi ilin işgücü piyasası arz ve talep boyutunu birlikte ele alarak, arz ve talep arasındaki eşleşme problemlerini açığa çıkarmak ve bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olmaktır.

Sosyal ve ekonomik gelişmelerin doğrudan ve dolaylı olarak iş ve işgücü piyasasını etkilediği görülmektedir. Bu yüzden işgücü piyasasının özelliklerini hem sosyal hem de ekonomik göstergeler eşliğinde sektörel bazda analiz etmek, Muğla'nın istihdam düzeyinin arttırılmasına yardımcı olacaktır.

Muğla'daki işgücü piyasasını oluşturan sektörlerin mevcut durumunu ve gelecek eğilimlerin ortaya konulması, geleceğe yönelik uygun kararların alınması ve kaynakların verimli kullanılması açısından öneme sahiptir. İşgücü piyasası; arz boyutu çalışanlar ve işsizlerden elde edilen verilere göre, talep boyutunu ise işletmelerden elde edilen verilere göre değerlendirilmiştir.

İşgücü Piyasasının arz boyutu verilerini derlemek için Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hane halkı İşgücü Anketi (HİA) Kalkınma Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı sonuçları kullanılmıştır. Talep boyutu verileri Çalışma Ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından araştırılmıştır, Muğla'da bu kapsamda 15.05.2013-30.06.2013 tarihleri arasında işletmelerle görüşülmüştür.

Analiz çalışması sonucunda elde edilen veriler İşgücü Piyasası Analiz Raporu'nda üç bölüm halinde sunulmuştur.

Birinci bölümde Muğla'nın genel özelliklerini açıklamak için sosyal ve ekonomik, veriler kullanılmıştır.

İkinci bölümde İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Muğla'nın işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. Açık işlerin tespiti, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemlerde istihdam edilmesi ön görülen mesleklerde araştırma sonuçları ortaya konmuştur.

Üçüncü bölümde analizler sonucunda elde edilen verilere göre Muğla İlinin işgücü yapısı hakkında bilgiler eşliğinde İŞKUR istatistikleri ile işgücü piyasasının geliştirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik öneriler sunmaktadır.

Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr **adresi üzerinden erişebilirsiniz**

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

1.İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR

1.1.ARKA PLAN

İşgücü piyasası ile ilgili nüfus ve eğitim bilgilerine iller bazında ve yıllık olarak ulaşılabilirken ekonomik yapı ve işgücü piyasası veri setlerine iller bazında ulaşmak mümkün değildir. Bu verilerin büyük bir kısmı bölgesel veri setinden (İBBS 2 bölgeler)[*] elde edilebilir. Bölgesel veri seti illerin sosyo-ekonomik yapılarına göre gruplara ayrılmış olsa da, illerin gelişmişlik seviyeleri birbirinden farklı olabilmektedir. Bu yüzden yapılan yorumlarda bölgesel verilerin benzer kabul edildiği unutulmamalıdır.

İllerin sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyleri[**]; demografi, eğitim, sağlık, istihdam, rekabetçi ve yenilikçi kapasite, mali kapasite, erişilebilirlik ve yaşam kalitesi olmak üzere çeşitli bileşenlere göre ayrılmıştır. Muğla ilinin yer aldığı TR32 (Aydın, Denizli, Muğla illerini kapsar) bölgesi sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında üst sıralarda yer almaktadır. Bölgede gelişmişlik sıralaması itibariyle Aydın 19., Denizli 10., Muğla 8. sırada yer almaktadır.

Ekonomik veri ve işgücü piyasası veri setlerinin güncel olmaması veya bazı veri setlerinin artık üretilmemesi bu konuda problem olarak karşımıza çıkmaktadır; bölgesel gayri safi katma değer verilerinin güncel olmaması, illerin milli gelirlerinin yakın zamanda hesaplanmaması örnek verilebilir.

---

[*]Bölgesel sınıflama üç düzeyden oluşmaktadır. İlk aşamada idari yapıya uygun olarak 81 il, 3.düzeyde bölge birimleri olarak tanımlanmıştır. Ekonomik, sosyal, kültürel ve coğrafi yönlerden benzer illerin belirli bir nüfus büyüklüğü de dikkate alınarak gruplanması ile 26 birim 2. Düzeyde bölge birimleri tanımlanmıştır. Yine aynı kritere göre 2. düzey bölge birimlerinin gruplanması sonucu 12 birim 1. düzeyde bölge birimleri tanımlanmıştır.

[**] İllerin ve bölgelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına ilişkin en son çalışma Kalkınma Bakanlığı tarafından 2011 yılında yapılan çalışmadır. Çalışma; demografi, eğitim, sağlık, istihdam, rekabetçi ve yenilikçi kapasite, mali kapasite, erişebilirlik ve yaşam kalitesi olmak üzere 8 alt kategoride 61 değişken ve temel bileşenler analizi kullanılarak hazırlanmıştır.

1.2.EKONOMİK VERİLER

İlin Türkiye ekonomisi içerisindeki yerini belirlemede kullanacak ekonomik büyüklüklerden birisi Bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD) rakamıdır. Bir bölgedeki yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerlerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerlerinin çıkarılması sonucunda elde edilen değerlerdir.

2010 verilerine göre, TR 32 bölgesinin gayri safi katma değerinin Türkiye ye etkisi %3,8' i Hizmet sektöründe, %3,3' ü Sanayi sektöründe ve %7,4'ü de Tarım sektöründe konumlanmaktadır.

Grafik.1 Sektörlerin Gayri Safi Katma Değer Payları, TR32, % 2004-2010

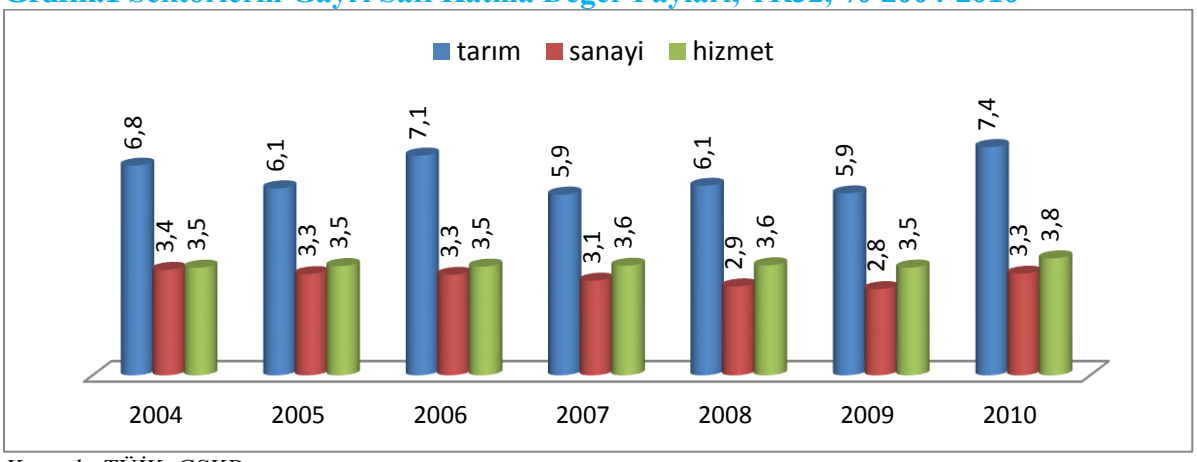

Kaynak: TÜİK, GSKD

2004-2010 yılları arasında TR32 bölgesinin Türkiye'de yaratılan GSKD'ye ortalama katkısı incelendiğinde, tüm yıllarda yaklaşık olarak %10'luk bir artış söz konusudur. TR32 bölgesi için bakıldığında tarım ve sanayi sektöründe yıllara göre değişim olurken hizmet sektöründe yaklaşık bir artış olmuştur.

Tablo.1 Sektörlerin Gayri Safi Katma Değer Payları, TR32-Türkiye, %, 2004-2010

TR32							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Tarım	19	17,2	17,6	13,8	14,4	15,1	16,7
Sanayi	25	24,6	24,3	23,6	21,8	20,2	21,3
Hizmetler	56	58,2	58,1	62,6	63,8	64,8	62
TÜRKİYE							
Tarım	10,7	10,6	9,4	8,5	8,5	9,1	9,5
Sanayi	28	28	28,2	27,8	27,2	25,3	26,4
Hizmetler	61,3	61,3	62,4	63,7	64,3	65,6	64,1

Kaynak: TÜİK, GSKD

2004-2010 yılları arasında TR32 bölgesindeki sektörlerin GSKD içindeki payları dalgalı bir orana sahiptir. 2010 yılında hizmet sektörünün GSKD içindeki payı diğer

sektörlerden daha büyüktür. Türkiye'de tarım, hizmet ve sanayi sektörlerinin GSKD içindeki payları yıllar içerisindeki paylarının oransal olarak çok fazla değişmediği görülmektedir. 2010 yılında hizmet sektörü diğer sektörlerden daha yüksek paya sahiptir.

İlin ekonomik gücünü gösteren temel gösterge gayri safi milli geliridir. TÜİK İllerin milli gelir hesaplamasını 2001 yılından itibaren yayınlamamakta bu serinin yerine üretilmeye başlanan katma değer ve yıllara göre gelişimi gösteren istatistikleri 2008 yılından bu yana üretilmemektedir. Muğla ilinin ve içerisinde yer aldığı bölge illerinin GSKD'ye ilişkin olarak veriler tabloda gösterilmiştir.

Tablo.2Kişi Başı Gayri Safi Katma Değer, TR81-Türkiye, 2004-2010

TÜRKİYE							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
TL	7.307	8.338	9.632	10.744	12.020	12.000	13.406
USD	5.103	6.187	6.686	8.267	9.384	7.769	8.926
TR32							
TL	7.618	8.468	9.881	10.496	11.626	11.578	12.803
USD	5.320	6.283	6.858	8.076	9.076	7.496	8.524

Kaynak: TÜİK GSKD

Tablodan görüldüğü gibi bölgede, 2004 yılından 2010 yılına kişi başı katma değer artmaktadır ancak 2008 yılından itibaren GSKD, TL bazında artarken kur etkisinden dolayı dolar bazında düşüş görülmektedir. Bu değerler Türkiye ortalamasının altındadır ve bölge 26, "düzey 2" sıralamasında 9. sırada yer almaktadır. Tr 32 Bölgesi, Türkiye'de kişi başı %4 katma değer yaratmaktadır.

Son yapılan araştırma sonuçlarına göre İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralamasında Muğla İli 8. sıradadır.

Tablo.3 Kişi Başı Gayri Safi Katma Değerin Bir Önceki Yıla Göre Artışı, % TR32-Türkiye,2005-2010

TÜRKİYE						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
TL	14,10%	15,50%	11,50%	11,90%	-0,2%	11,7%
USD	21,20%	8,10%	23,60%	13,50%	-0,4%	10,6%
TR32						
TL	11,20%	16,70%	6,20%	10,80%	-17,2%	14,9%
USD	18,10%	9,20%	17,80%	12,40%	-17,4%	13,7%

Kaynak: TÜİK GSKD

TR32 bölgesinde kişi başına düşen gayri safi katma değerin Türkiye ortalamasının altında kalmasının esas nedenleri, sanayi tesislerinin azlığına bağlı olarak, mevsimsel değişikliklerden etkilendiği, mevsimsel işçiliğin yoğun olması ve bu bölgedeki illerin yoğun göç almasıdır.

Tablo.4 Muğla İli Yatırım Teşvikleri, 2012

2012 Yılında Düzenlenen Muğla İli Yatırım Teşvik Belgeleri			
Sermaye Türü	Yatırım Teşvik Belgesi Sayısı	Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)	Sağlanan İstihdam
Yerli	52	533	1839
Yabancı	5	62	191

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi Muğla İlinde 2012 yılında 52 Yatırım Teşvik Belgesi verildiği, yatırım tutarının 533 Milyon Lira olduğu ve 1839 kişinin istihdam edildiği görülmektedir.

Bir ilin kalkınması açısından kamu yatırımlarının önemi büyüktür. Yol, baraj, sulama kanalı, elektrik santrali, liman, havaalanı, okul ve hastane gibi kamu yatırım projeleri bir yandan ülkenin alt yapı ihtiyacının karşılanmasına ve üretim kapasitesine katkı yapmaktadır.

Tablo.5 Muğla İli Ana Sektörlere Göre Yatırım Teşvikleri 2001-2013

Sektörler	Sabit yatırım toplamı		İstihdam Toplamı	
	Yerli Sermaye	Yabancı Sermaye	Yerli Sermaye	Yabancı Sermaye
Enerji	336	83	154	10
Hizmetler	2.701	357	22.545	1751
İmalat	207	37	2.378	184
Madencilik	285	1	2032	10
Tarım	129	3	1122	21

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

Muğla İlinde sektörlere göre yatırım teşviklerine bakıldığında en fazla yerli ve yabancı sermaye sabit yatırımın hizmetler sektöründe olduğu görülmektedir. Bu durum İlin turizme yönelik olarak çalışma faaliyetlerinin çok geniş yer kaplamasıyla yakından ilişkilidir. En az yerli ve yabancı sermaye sabit yatırım toplamı tarım sektöründedir. Organik tarıma desteklemek adına bölgedeki tarım teşviklerinde yıllar ilerledikçe artış görülmektedir.

2012 yılında Muğla ilinde bir kişinin istihdam edilebilmesi için gereken yatırım miktarı 293,10 bin TL'dir.

Enerji sektörüne 14 Milyon TL yatırım yapılmasına karşın istihdam üretilememiştir. Hizmet sektöründe 1 kişilik istihdam yaratılabilmesi için 300,80 bin TL, imalat Sektöründe 1 kişilik istihdam yaratmanın maliyeti 103,26 bin TL, madencilik sektöründe 1 kişilik istihdam yaratmanın maliyeti 373,87 Bin TL, tarım sektöründe 1 kişilik istihdam yaratmanın maliyeti 226,56 Bin TL'dir.

2012 yılı verilerine göre en yüksek maliyet yönünden sektörler incelendiğinde enerji sektörüne yapılan yatırım sonucunda bir istihdam oluşturulamadığı için en yüksek istihdam yaratma maliyeti madencilik sektöründe olduğu görülmektedir.

Grafik.2 Muğla İli Kamu Yatırımlarının Sektörel Dağılımı, 2012

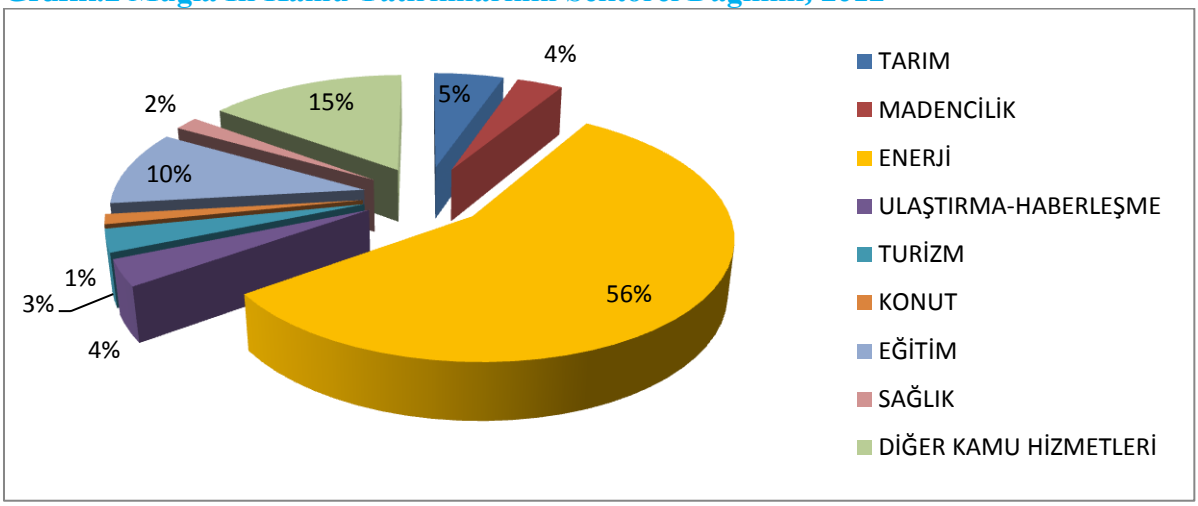

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

Grafik.3 Kamu Yatırımlarının Sektörel Dağılımı, Muğla-Tükiye, 2012

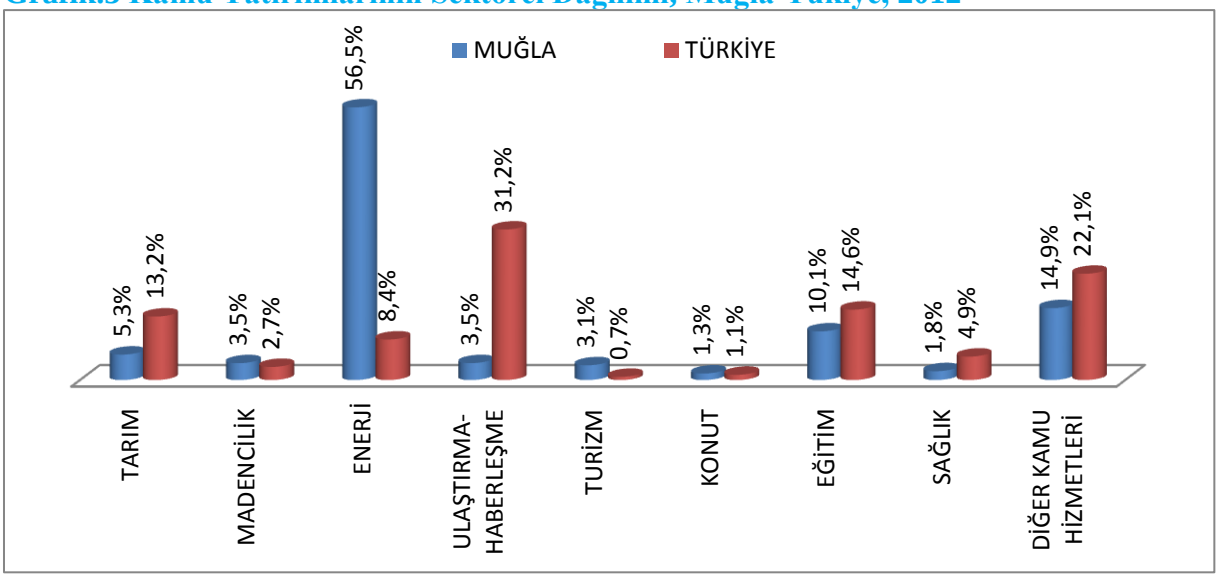

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Muğla ve Türkiye karşılaştırıldığında kamu yatırımlarının farklı sektörde yoğunlaştığı görülmektedir. Son yıllar göz önüne alındığı zaman ulaştırma-haberleşme sektörünün payının çok fazla olmasının esas nedenleri arasında Türkiye genelinde yapılan duble yol çalışmaları ve iller bazında hava alanlarının işlevselliğinin artırılması amacıyla yenileme çalışmalarının yapılması ve hızlı tren projelerinin uygulamaya konulması vb. sebeplerle her geçen yılda kamu yatırımları içindeki payı yükselmektedir.

Tablo.6 Muğla İli Kamu Yatırımları, 2013

2013 YILI MUĞLA İLİ KAMU YATIRIMLARI	
SEKTÖR	**TOPLAM TUTAR(BİN TL)**
KONUT	1340
ENERJİ	31 347
DİĞER KAMU HİZMETLERİ	40 605
EĞİTİM	40 569
TARIM	36 155
HABERLEŞME	19020
MADENCİLİK	787
TURİZM	16 165
SAĞLIK	18 650
TOPLAMI	204638

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Muğla İli 2013 yılı kamu yatırımları ilk dokuz aylık verilere bakıldığında %20 pay ile Eğitim ve Diğer Kamu Hizmetleri sektörü, En az pay ise %0,38 ile Madencilik sektörüdür.

Tablo.7 Açılıp-Kapanan İşyeri Sayısı, 2012

İL ADI	2012 OCAK-ARALIK (ONİKİ AYLIK)								2011 OCAK-ARALIK (ONİKİ AYLIK)							
	KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
MUĞLA	326	17	1.270	251	30	182	15	414	582	15	1.157	301	48	160	22	526
TÜRKİYE	38.887	877	67.455	19.203	2.342	14.168	1.895	31.915	53.409	1.033	60.430	21.851	2.815	13.095	1.896	41.130

Kaynak: TOBB

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) verileri ışığında, Muğla İlinde kurulan ve kapanan firma istatistiklerine bakıldığında 2012 yılında 2011 yılına göre şu tür değişimler izlenmektedir:

- Kurulan şirket sayısı %44 azalmıştır.

- Kapanan şirket sayısı %14 artmıştır.

- Kurulan kooperatif sayısı %12 artmıştır.

- Kapanan kooperatif sayısı %32 azalmıştır.

- Kurulan gerçek kişi işletme sayısı %9 artarken, kapanan gerçek kişi işletme sayısı %21 azalmıştır.

-Tasfiyeye giren şirket sayısı %17, tasfiyeye giren kooperatif sayısı %37,5 azalmıştır.

1.3.NÜFUS GÖSTERGELERİ

Çalışma çağı, nüfusun yaş ve eğitim dağılımı, aldığı ve verdiği göç gibi durumlar istihdam ve işsizlik oranlarını doğrudan etkilemekte bu da işgücü piyasasını şekillendirmektedir. Bu bağlamda işgücü piyasası ile demografik yapı arasında çok ciddi bir ilişki vardır.

2012 Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçlarına göre, Muğla İli Toplam Nüfusunun 851.145 kişi olduğu görülmektedir. Bu nüfusu ile Muğla İli Türkiye toplam nüfusunun %1,12'sini oluşturmaktadır. Nüfusun 373.937'si şehir merkezlerinde, 477.208'i belde ve köylerde yaşamaktadır. Bu sonuca göre; şehirde yaşayanların oranı yaklaşık %43,9, köyde yaşayanların oranı %56,1'dir.Türkiye geneline bakılacak olursa; Muğla %43,9'luk şehirleşme oranıyla %77 olan ülke ortalamasının oldukça altındadır. İlin nüfusu içerisinde kadın-erkek oranı birbirine çok yakındır. Nüfusun %51'i erkek, %49'u kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo.8 Muğla İli Yerleşim Yeri Bazında Nüfus Bilgileri, 2009-2012

Yıllar	İl/İlçe Merkezleri			Belde ve Köyler			Toplam		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
2012	373.937	191.058	182.879	477.208	243.481	233.727	851.145	434.539	416.606
2011	362.513	184.493	178.020	475.811	243.621	232.190	838.324	428.114	410.210
2010	350.050	178.070	171.980	467.453	237.959	229.494	817.503	416.029	401.474
2009	339.757	174.137	165.620	462.624	235.952	226.672	802.381	410.089	392.292

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Muğla nüfusu 2011 yılında % 25,5 oranında artarken, 2012 yılında % 15,2 oranında artmıştır. Türkiye için Nüfus artış hızı % 12 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo.9 Muğla İli Yaş Gruplarına Göre Nüfus, 2012

YAŞ GRUBU	TOPLAM	ERKEK	KADIN
0-14	168.910	87.016	81.894
15-24	116.059	60.446	55.613
25-39	211.642	108.802	102.840
40-54	185.246	96.360	88.886
55-64	84.056	42.704	41.352
65+	85.232	39.211	46.021
TOPLAM	**851.145**	**434.539**	**416.606**

Kaynak: TÜİK, ADNKS,

Muğla ilinin genel nüfus yapısına bakıldığında genç ve çalışabilir yaştaki nüfusun çok olduğu görülmektedir. Bu da dinamik bir nüfus yapısına sahip olduğunu göstermektedir.

Grafik.4 Muğla İli Yaş Grubuna Göre Nüfus Dağılımı, %, 2012

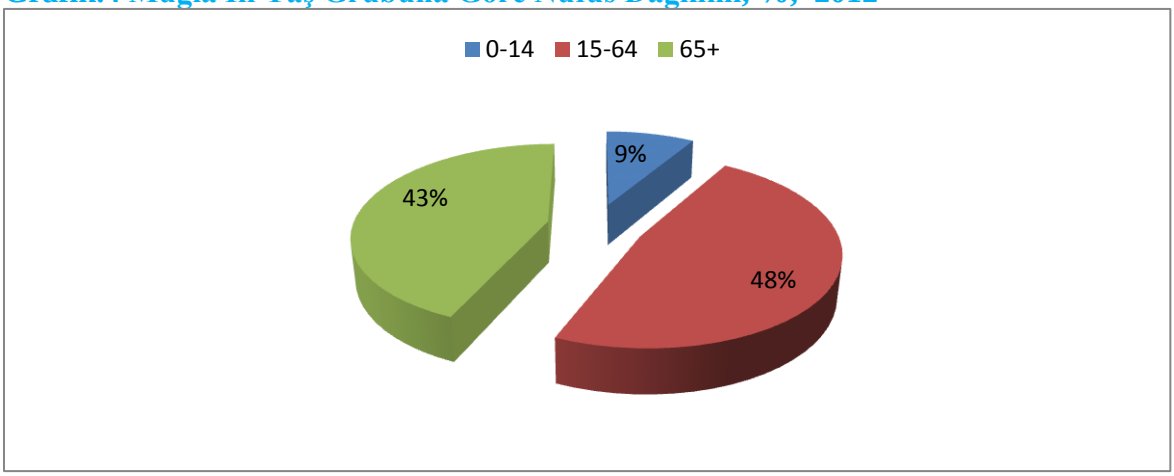

Kaynak: TÜİK, ADNKS,

Grafik.5 Muğla İli Yaş Bağımlılık Oranı, %, 2012

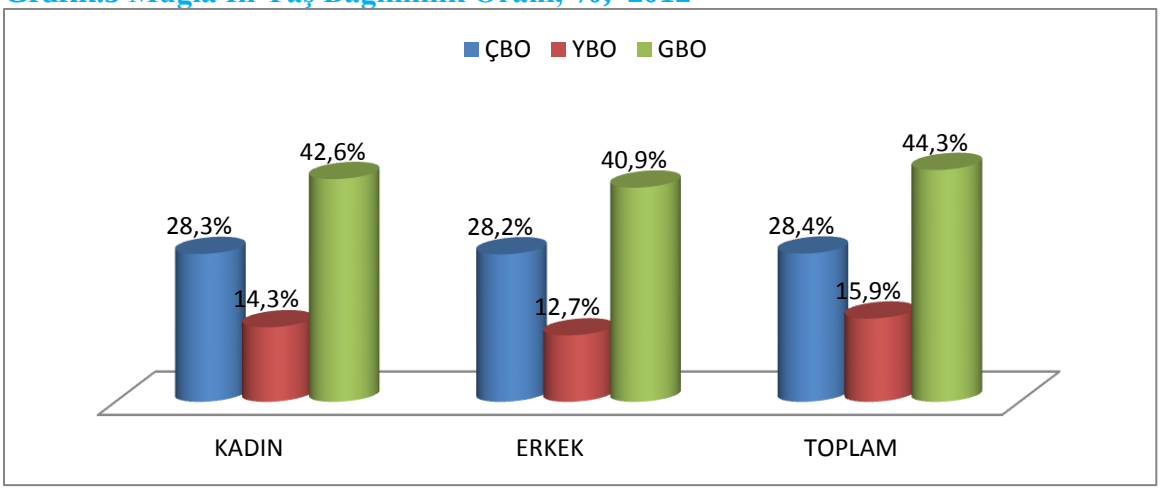

Kaynak: TÜİK, ADNKS,

Muğla ilinin genel bağımlılık oranı yüksektir. 0-14 yaş grubundaki nüfusun çocuk bağımlılık oranı %28,4, 65+ nüfusun yaşlı bağımlılık oranı %15,9 olarak görülmektedir. Muğla'da çocuk bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının altındadır. 65+ yaştaki nüfusun fazla olması sebebiyle yaşlı bağımlılık oranı Türkiye yaşlı bağımlılık oranından daha büyüktür. Genel bağımlılık oranlarına bakıldığında ise Türkiye ortalamasından düşük olduğu görülmektedir.

Erkek ve kadın genel bağımlılık oranı birbirine yakın olup, çalışma çağındaki kadın ve erkek nüfusu rakamları arasında fark olmadığı görülmektedir.

Grafik.6 Muğla İli Eğitim Düzeyine Göre Nüfus Dağılımı, %, 2012

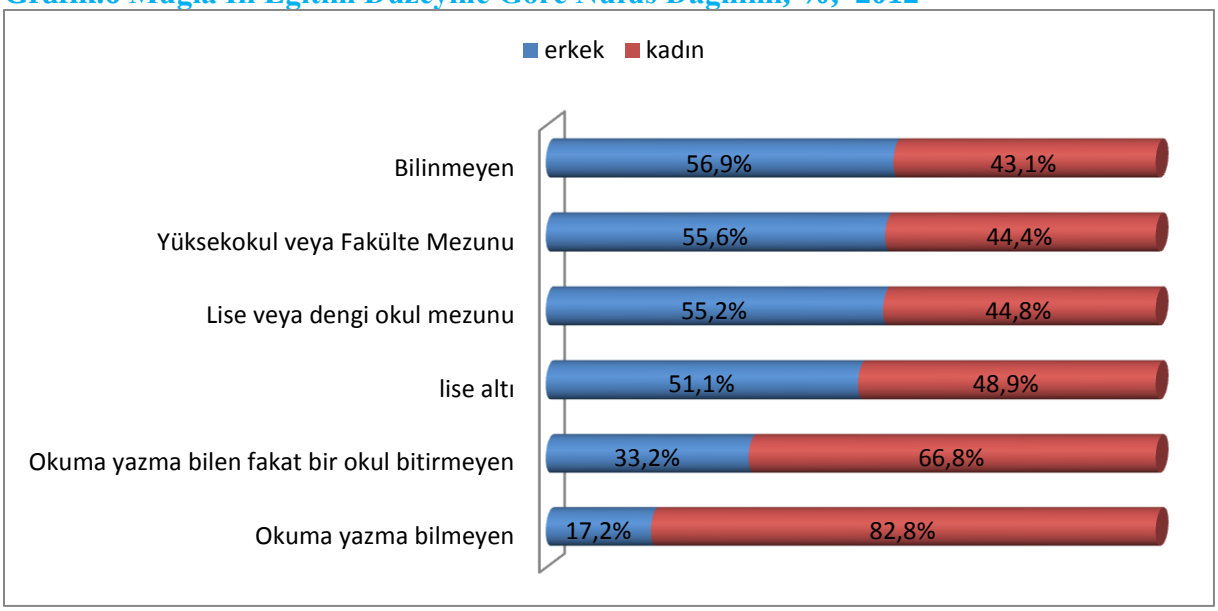

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Cinsiyete göre eğitim durumları göz önüne alındığında okuma yazma bilmeyen ve okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen nüfusun cinsiyet dağılımında çok farklılık gösterirken eğitim düzeyi arttıkça cinsiyet ayrımındaki farkın ortadan kalktığı görülmektedir.

Tablo.10 Muğla İli Net Göç ve Göç Hızı, 2009-2012

YILLAR	ALDIĞI GÖÇ	VERDİĞİ GÖÇ	NET GÖÇ	NET GÖÇ HIZI %00
2009	28.390	26.613	1.777	2,22
2010	35.129	28.850	6.279	7,71
2011	35.409	29.604	5.805	6,95
2012	33.213	28.301	4.912	5,79

Kaynak: TÜİK, ADNKS

TR32 Bölgesi 2012 Yılı ADNKS verilerine göre TR32 Bölgesi Düzey 2 Bölgeleri arasında en fazla net göç hızına sahip 9. bölge olmuştur. İller bazında incelediğimizde ise Bölge'de en fazla göç alan ilin Muğla olduğu görülmektedir. 2008 yılında Muğla ili Türkiye genelinde en fazla göç alan 6. il olmuştur. 2009 yılında net göç hızı grafikteki veriler göre en düşük seviyede olduğu görülmekle birlikte 2010 yılında yeniden artış yaşanmıştır. 2012 yılına

doğru Muğla ilinin net göç hızı düşse de Bölge ortalamalarının çok üzerinde değerler almaya devam etmiştir. Bununla birlikte 2012 yılında Muğla ili 81 il içerisinde en fazla göç alan 17. il olmuştur. Muğla ili en fazla İstanbul (%13), İzmir (% 10,45), Ankara(% 7,5), Aydın (% 7,9), Antalya (% 6,1) ve Denizli (% 4,5) illerinden göç almaktadır. Başka ilin nüfusuna kayıtlı nüfus da Bölge'nin aldığı göçün göstergelerinden biridir. Başka bir ilin nüfusuna kayıtlı olup TR32 Bölgesi'nde ikamet etmekte olan nüfusun kayıtlı oldukları illere baktığımızda ise Muğla ilinin ise toplam nüfusunun % 35'inin başka bir ilin nüfusuna kayıtlı olduğu görülmektedir. Muğla ili pek çok il için çekim merkezi niteliğindedir. Muğla iline göç edenler ağırlıklı olarak öğrenciler, mevsimlik işçiler, askerler, köyden kente göç edenler ve diğer kentlerden atama ile gelen memurlardan oluşmaktadır.

2012 yılında 2011 yılına göre nüfus artış hızı en düşük ilçemiz Yatağan, nüfus artış hızı en yüksek olan ilçemiz ise Bodrum'dur.

Son yıllarda net göç hızı artışı yukarı doğru bir ivme kazanmıştır.

Tablo.11 Muğla İline İlişkin Göç Verileri, 2012

En Fazla Göç Aldığı İller	En Fazla Göç Verdiği İller
İstanbul	İstanbul
İzmir	İzmir
Aydın	Aydın
Ankara	Antalya
Antalya	Ankara
Denizli	Denizli
Van	Manisa
Manisa	Kocaeli
Adana	Konya
Bursa	Bursa

Kaynak: TÜİK, ADNKS

1.4.EĞİTİM GÖSTERGELERİ

Tablo.12 Muğla İli Eğitim Seviyelerine Göre Okullaşma Oranı, %, 2013

Okullaşma Oranı	İlkokul			Ortaokul			Genel Ortaöğretim			Mesleki ve Teknik Ortaöğretim		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Brüt	104,7	104,7	104,7	106,7	105,9	107,6	58,3	54,6	62,3	44	49,7	37,9
Net	98,2	97,9	98,5	94,4	94,3	94,6	38,4	32,9	44,9	38,3	43,1	33,3

Kaynak: MEB

Muğla ili okullaşma oranlarına 2012-2013 Eğitim-Öğretim yılı itibariyle bakıldığında okullaşma oranı, 1. Sırada %98,2 ile İlkokul, 2. Sırada %94,4 ile Ortaokul, 3. Sırada Genel Ortaöğretim ve 4. Sırada Mesleki ve Teknik Ortaöğretim vardır. Geçtiğimiz yıllara göre Genel Ortaöğretim ile Mesleki ve Teknik Ortaöğretim okullarının okullaşma oranları 4+4+4 eğitim sistemimizin de etkisiyle artışa geçmiştir.

Tablo.13 Muğla İli Ortaöğretime Kayıtlı Toplam Öğrenci Sayısı, 2013

Cinsiyet	Genel			Mesleki ve Teknik		
	Toplam	Şehir	Köy	Toplam	Şehir	Köy
Toplam	27694	23802	3892	20895	16392	4503
Erkek	13429	11561	1868	12226	9243	2983
Kadın	14265	12241	2024	8669	7149	1520

Kaynak: MEB

2012-2013 Eğitim-Öğretim yılı itibariyle Muğla ilinde toplam 48.589 ortaöğretim öğrencisi vardır. Bu öğrencilerden 27.694'ü genel ortaöğretim ve 20.895'i ise mesleki ve teknik ortaöğretime gitmektedir. Geçtiğimiz yılları kıyaslarsak genel ortaöğretimdeki öğrenci artışı mesleki ve teknik ortaöğretime göre daha fazladır. Bu tablodan da anlaşılacağı üzere mesleki ve teknik ortaöğretimdeki öğrenci sayısı genel ortaöğretimden daha azdır. Bu durum işgücü piyasasına ara eleman yetiştiren mesleki ve ortaöğretim okullarını istenilen düzeye göre yetersiz kılmaktadır.

1.5.GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Grafik.7 Temel İşgücü Göstergeleri, %, 2010-2012

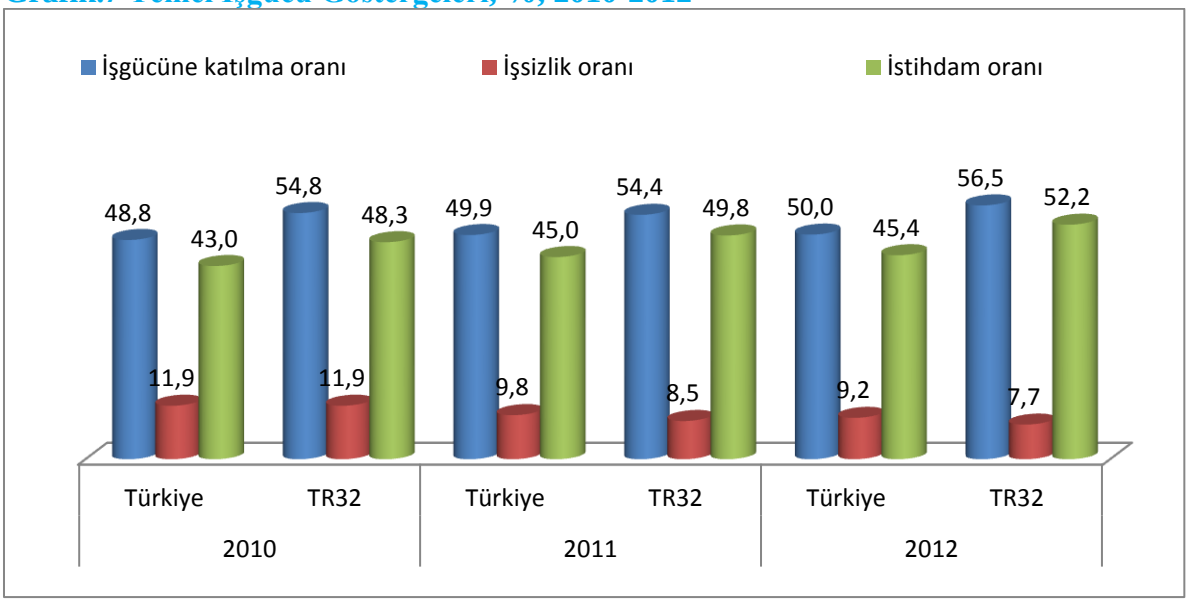

Kaynak: TÜİK, HİA

TR32 Bölgesinin yıllara göre düzenli olarak Türkiye'nin işgücüne katılma ve istihdam oranlarından fazladır. Bölgenin sanayi ve turizme yönelik işletmelerinin fazla olması etkisiyle işgücü piyasasının hareketli olmasına bağlanabilmektedir. Bu veriler ışığında doğal bir sonuç olarak bölgenin işsizlik oranı Türkiye ortalamasının altındadır.

1.5.1 Kurumsal olmayan nüfus

Tablo.14 TR32 Bölgesi Geniş Yaş Grubuna Göre Eğitim Durumu, (Bin), 2012

TR32 (Aydın, Denizli, Muğla)	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
15-19	0	70	11	0	82
20-24	0	49	38	27	114
25-34	5	173	74	65	316
35-54	20	418	73	73	584
55+	26	144	8	12	190
Toplam	51	853	205	177	1.286

Kaynak: TÜİK, HİA

Bölge verilerine bakıldığında eğitim durumu lise altı eğitimde yoğunluk göstermektedir. Bu oran %66,3 ile genel eğitim durumu değerlendirmesi içinde ilk sırayı almaktadır. Lise ve dengi meslek okulları %15,94 ile ikinci, yükseköğretim ise %13,76 ile

üçüncü sırada yer almaktadır. Okuma yazma bilmeyenlerin payı ise %3,96 gibi küçük rakamla son sıradadır.

Grafik.8 TR32 Bölgesi Kurumsal Olmayan Nüfusun Eğitim Durumu, %, 2012

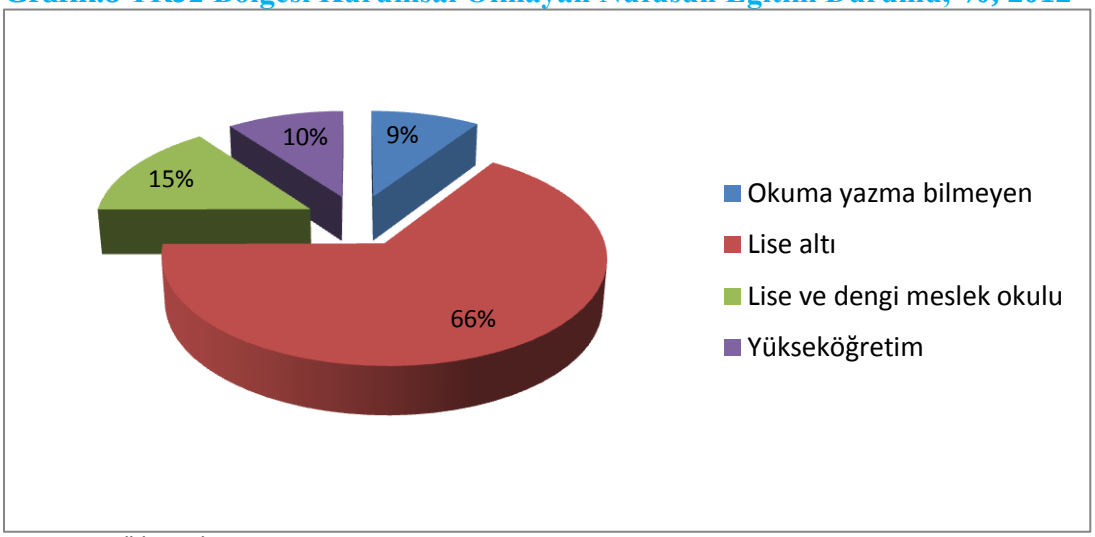

Kaynak: TÜİK, HİA

Grafik.9 TR32 Bölgesi Kurumsal Olmayan Nüfusun Medeni Durumu, %, 2012

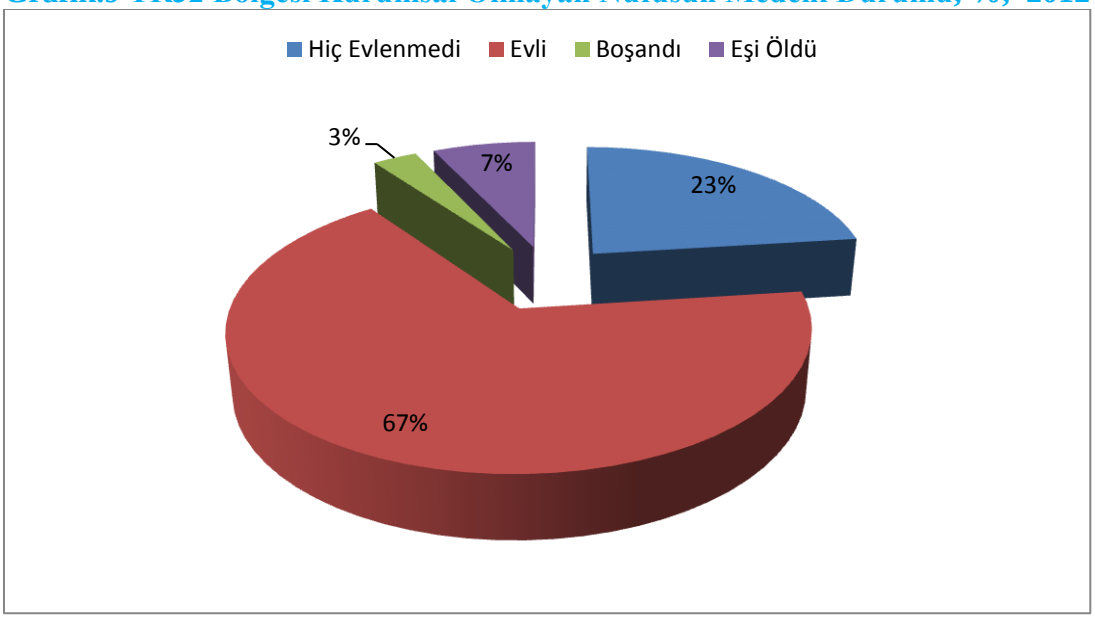

Kaynak: TÜİK, HİA

TR32 Bölgesi'nde kurumsal olmayan nüfusun büyük çoğunluğu evlidir, bununla beraber boşanmış kişilerin sayısı da oldukça fazladır.

Grafik.10 TR32 Bölgesi Referans Kişiye Yakınlığına Göre Nüfus, %, 2012

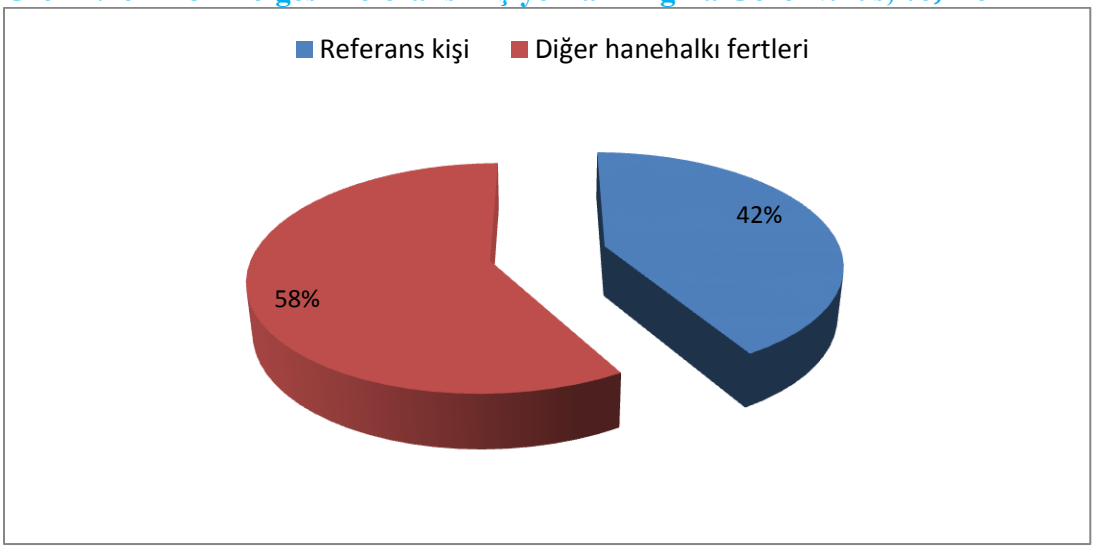

Kaynak: TÜİK, HİA

Yukarıdaki grafiğe bakıldığında, TR32 bölgesi Referans kişiye yakınlığa göre işgücü piyasasına katılımı işverenler %58 gibi oldukça yüksek bir pay ile referans kişinin diğer hane halkı fertlerine yakınlığını dikkate aldığını göstermektedir. İşverenler, referans kişinin işgücündeki potansiyelini ve davranışlarını diğer hane halkı fertlerinden yordayıcı olarak kullanmaları bu payın yüksek olmasında etkili olmuştur.

1.5.2 İşgücü

Muğla ili geniş yaş grubuna göre işgücüne katılım oranları en fazla %27 pay ile 25-34 yaş ve %25 ile 35-54 yaş aralığındadır. En az işgücüne katılım oranı ise %11 ile 55+ yaş grubundadır.

Grafik.11 Muğla İli Geniş Yaş Grubuna Göre İşgücüne Katılma Oranı, %, 2012

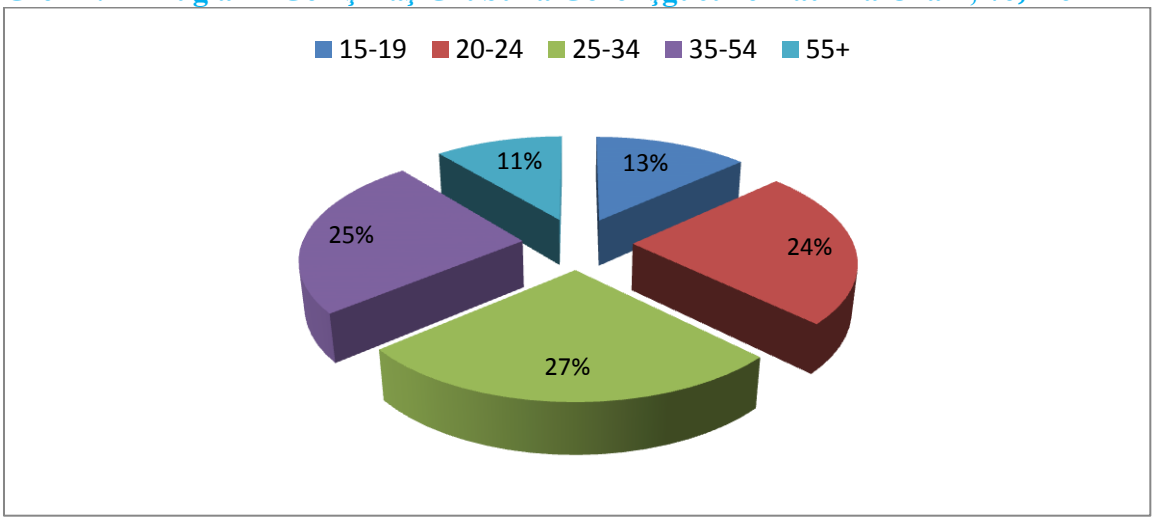

Kaynak: TÜİK, HİA

Tablo.15 TR32 Bölgesi Eğitim Durumuna Göre İşgücüne Katılım, (Bin), 2010-2012

Eğitim Durumu	2012	2011	2010
Okuma Yazma Bilmeyen	51	41	33
Lise Altı	853	781	757
Lise ve Dengi Meslek Okulu	205	192	198
Yükseköğretim	177	176	162
Toplam	**1.286**	**1.190**	**1150**

Kaynak: TÜİK, HİA

Muğla ili eğitim durumuna ve yıllara göre işgücüne katılım oranına bakıldığında 2010 yılından 2012 yılına bir artış söz konusudur. İşgücüne katılım oranı lise altı eğitim durumunda yaklaşık %65 pay ile ilk sıradadır. En düşük payı ise yaklaşık %4 ile okuma yazma bilmeyenlere aittir

Tablo.16 TR32 Bölgesi Referans Kişiye Yakınlık, (Bin), 2010-2012

	Referans Kişi	Diğer Hane Halkı Fertleri	Toplam
2012	626	661	1287
2011	591	599	1190
2010	589	561	1150

Kaynak: TÜİK, HİA

Geçtiğimiz üç yılı baz alarak çıkarılan yukarıdaki tabloda referans kişiye yakınlığın her geçen yıl biraz daha ön plana çıktığı görülmektedir. Artan nüfusla beraber iş arayanların hızla artması işverenleri tanıdık vasıtasıyla eleman bulmaya itmektedir.

Tablo.17 TR32 Bölgesi Geniş Yaş Grubu ve Eğitime Göre İşgücü Durumu,(Bin), 2012

TR32 (Aydın, Denizli, Muğla)	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
Okuma yazma bilmeyen	0	0	5	20	26	51
Lise altı	70	49	173	418	144	853
Lise ve dengi meslek okulu	11	38	74	73	8	205
Yükseköğretim	0	27	65	73	12	177
Toplam	**82**	**114**	**316**	**584**	**190**	**1.286**

Kaynak: TÜİK, HİA

TR32 (Aydın, Denizli, Muğla) Bölgesinde en çok işgücüne katılım oranı yaklaşık %45,4 pay ile 35-54 yaş grubunda görülmektedir. Eğitim durumuna göre işgücü durumuna baktığımızda lise altı eğitimi diğer gruplara oranla dikkat çekmektedir.

1.5.3 İşsizlik

Grafik.12 Muğla İli Geniş Yaş Grubuna Göre İşsizlik Oranları, %, 2010-2012

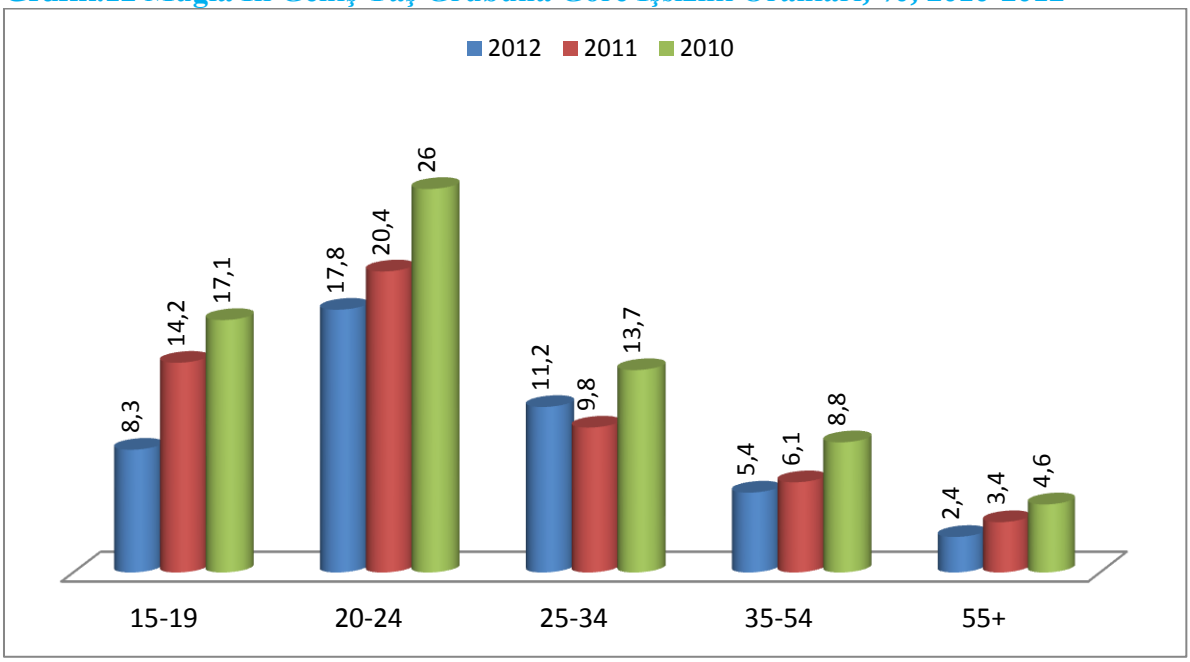

Kaynak: TÜİK, HİA

Muğla ili geniş yaş grubuna göre işsizlik oranlarını incelediğimizde en fazla işsizlik oranı içinde fakülteden veya yüksekokulda okuyan kişilerin daha çok bulunduğu 20-24 yaş grubunun olduğu görülmektedir. Bu yaş grubundaki işsizlik oranının fazla olmasının nedeni gençlerin mezun olduktan sonra hemen kariyerlerinde istedikleri seviyede iş bulabileceklerine inanmaları ve oldukça seçici davranmaları etkili olmaktadır. En az işsizlik oranı ise 35-54 yaş grubunda yani işgücü piyasasındaki yerini büyük anlamda sabitlemiş yaş aralığındadır.

Grafik.13 Muğla İli Eğitim Durumuna ve Yıllara Göre İşsizlik Oranı, %, 2010-2012

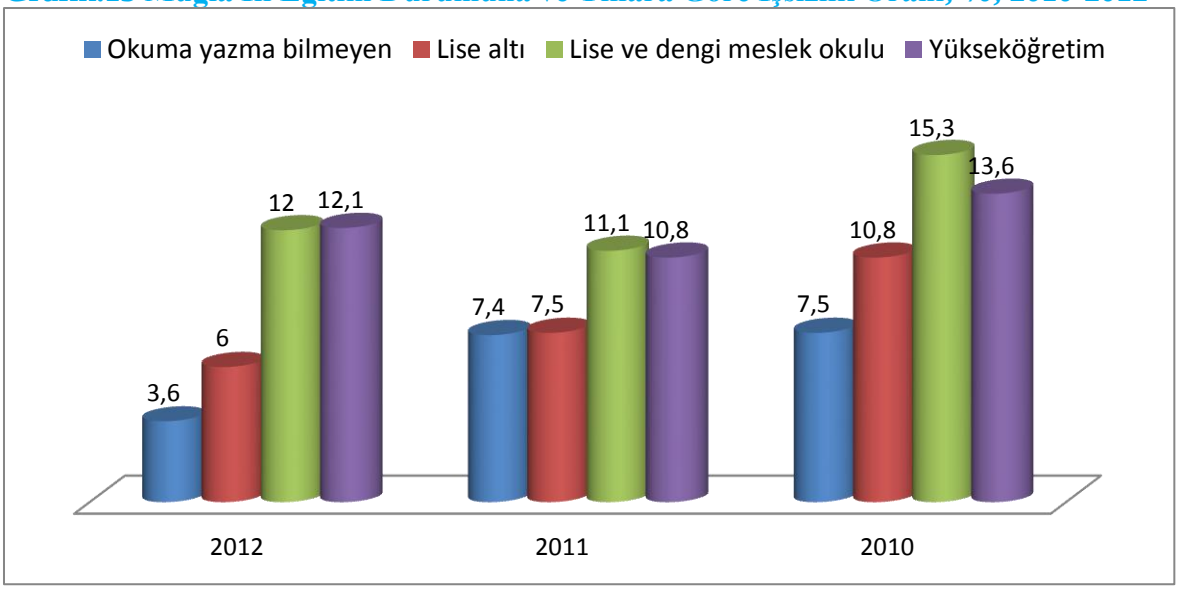

Kaynak: TÜİK, HİA

Tablo.18 Eğitim Durumuna ve Cinsiyetlere Göre İşsizlik Oranı, %, 2012

	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim
ERKEK	6,2	5,7	8,4	8,3
KADIN	2,8	6,5	19,4	17,6

Kaynak: TÜİK, HİA

Muğla ili kadın ve erkek işsizlik oranlarına bsktığımızda kadınların işgücü piyasasından daha uzak olduğu gözükmektedir. İşsizlik bakımından en fazla oran lise ve dengi meslek okullarında olmak üzere kadınlarda %19,4 erkekler %8,4'tür. Kadınlardaki işsizlik oranları erkeklerden yaklaşık iki kat daha fazladır. Kadınlar ve erkeklerde işsizlik oranının birbirine en yakın olduğu aralık lise altı eğitimdir.

Tablo.19 İş Arama Süresine Göre İşsizlik, (Bin), 2010-2012

Yıllar	1 yıldan az	1 yıl ve daha çok	İş bulmuş başlamak için bekleyen
2012	77	20	2
2011	73	28	1
2010	95	39	2

Kaynak: TÜİK, HİA

Eğitim düzeylerine göre iş arama süreleri farklılaşabilmektedir. Lise altı eğitimlilerin kayıt dışı çalışmayı daha kolay kabul etmeleri, işsizlik sürelerinde de etkili olmaktadır. 2010, 2011 ve 2012 yılları karşılaştırıldığında 2010 yılına göre diğer yıllarda iş arama sürelerine göre işsizlik azalmıştır fakat 2011 ve 2012 yılına bakıldığında iş arama süresi 1 yıldan az olanlarda % 5,4 artış görülmektedir.

Tablo.20 Son Çalışılan İktisadi Faaliyet Koluna Göre İşsizler,TR32, (Bin), 2010-2012

TR32 (Aydın, Denizli, Muğla)	Tarım	Sanayi	Hizmet	8 yıldan önce işten ayrılanlar	Daha önce çalışmamış olanlar
2012	11	26	49	5	9
2011	10	29	50	3	9
2010	12	39	66	6	14

Kaynak: TÜİK, HİA

TR32 bölgesinde son çalışılan iktisadi faaliyet koluna göre işsizlere baktığımızda en fazla işsizin hizmet faaliyet kolunda olduğu görülmektedir. Hizmet sektörünü sırasıyla sanayi ve tarım sektörü takip etmektedir.

Tablo.21 Son Çalışılan İşteki Duruma Göre İşsizler, TR32, (Bin), 2010-2012

TR32 (Aydın, Denizli, Muğla)	Ücretli veya yevmiyeli	İşveren veya kendi hesabına	Ücretsiz aile işçisi	Daha önce çalışmamış olanlar	8 yıldan önce işten ayrılanlar
2012	80	3	3	9	5
2011	84	3	2	9	3
2010	107	5	4	14	6

Kaynak: TÜİK, HİA

Son çalışılan işteki duruma göre işsizler tablodan da anlaşılacağı gibi en fazla ücretli veya yevmiyeli olarak kendi işinde olmak yerine başkasının güdümü altında çalıştığı gün kadar ücrete tabi olmayı tercih etmektedir. 2012 yılında; 2010 ve 2011 yıllarına göre ücretli veya yevmiyeli çalışan sayıları azalmış olsa da bu rakam yine de diğer gruplardan çok fazladır.

1.5.4 İstihdam

Grafik.14 Geniş Yaş Grubu Dağılımına Göre İstihdam Oranı, TR32, %, 2012

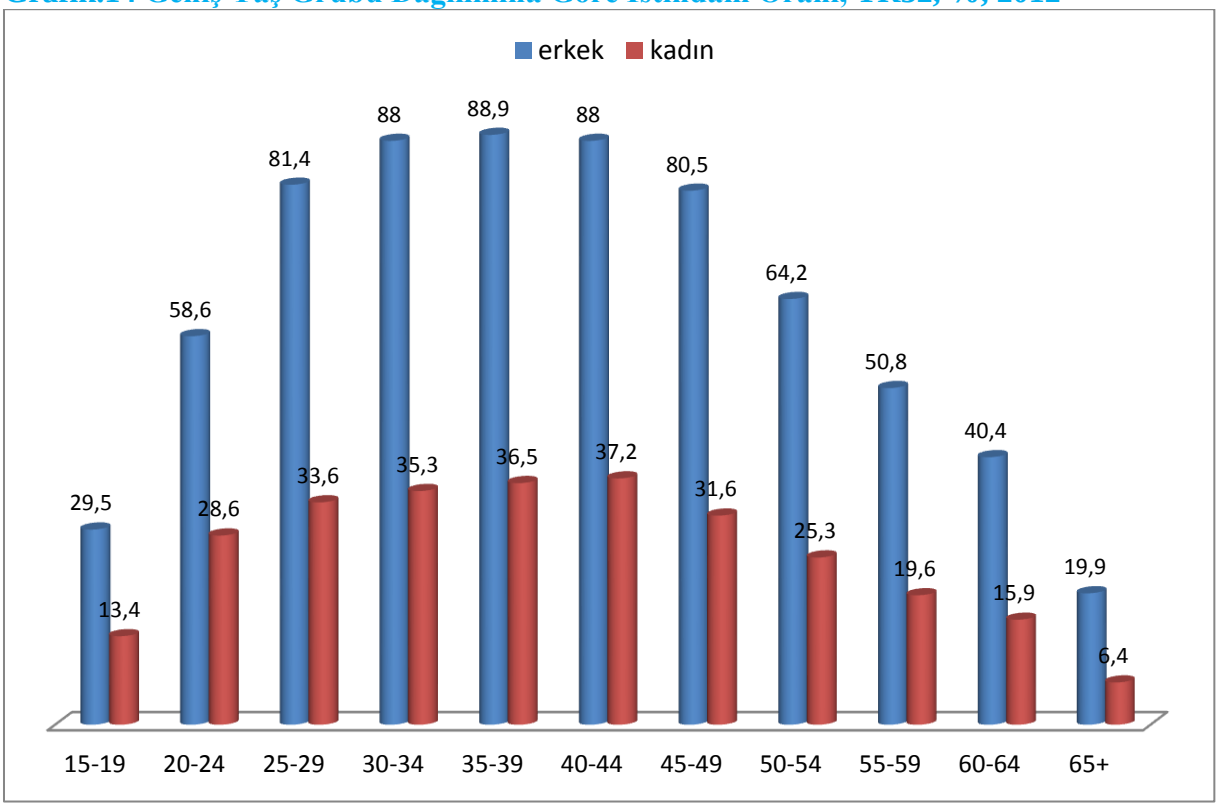

Kaynak: TÜİK, HİA

Erkeklerde en yüksek istihdam oranına sahip yaş grubu %88,9 ile 35-39 iken kadınlarda ise ilk sırayı %37,2 ile 40-44 almaktadır. İstihdam oranının en düşük olduğu yaş grubu 65 ve üstü olduğu görülmektedir. Genel anlamda bakıldığında istihdam oranının en yüksek olduğu yaş aralığı 25-49 olmaktadır. 15-24 arası yaşların öğrencilik dönemine denk

gelmesi istihdama katılım oranını düşürmektedir. 50 yaşından sonra ise bedensel yetersizlik ve emeklilik istihdam oranını azaltmaktadır. Tüm yaş gruplarında erkek istihdam oranı, kadın istihdam oranının 2 katından fazla olduğu görülmektedir. Bunun da sebebi genelde kadınların evde çocuk ve ev işleriyle ilgilenmesi, ağır işlerde çalışamaması ve ücretsiz aile işçiliğidir. Bu sebepler kadınların istihdama katılımlarını azalmaktadır. TR32 Bölgesi'nin toplam işgücüne katılma oranı 2012 yılında % 56,5 ile Türkiye ortalaması olan % 50'nin üzerindedir. Bu oran erkek nüfusta % 72,3'ü bulurken kadın nüfusta % 41,4'te kalmaktadır.

Grafik.15 Eğitim Durumuna Göre İstihdam Oranı, TR32, %, 2012

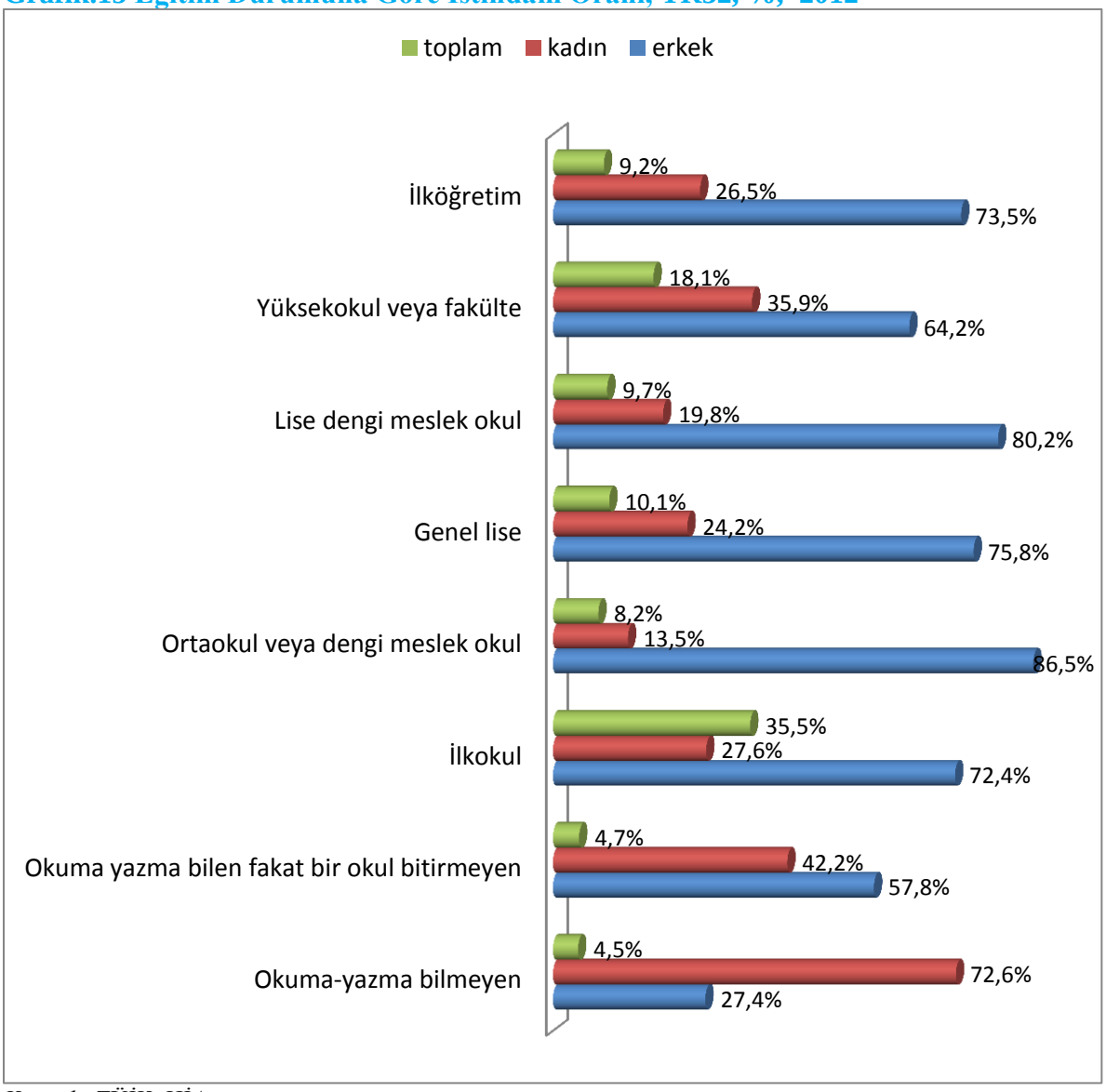

Kaynak: TÜİK, HİA

TR 32 Bölgesinde eğitim durumuna göre istihdamın %35,5'ini oluşturan ilkokul mezunları ilk sırada yer almaktadır. Bu da TR32 bölgesinde ilkokul mezunu sayısının fazla olmasından kaynaklanmaktadır. Meslek okullarının, büyük çoğunluğunu erkek öğrenciler oluşturduğundan istihdam oranı olarak kadınların en az olduğu eğitim grubudur. Ortaokul veya dengi meslek okulu mezunlarının istihdam oranı erkeklerde %86,5 ve lise dengi meslek

okulu mezunu erkeklerin istihdam oranı ise %80,2 olduğu görülmektedir. Bütün eğitim durumlarının istihdam oranları göz önüne alındığında erkeklerin payı kadınlardan fazla iken okuma-yazma bilmeyenlerin istihdama katılma oranlarına bakıldığında kadın oranı erkek oranının 2 katından daha fazla olduğu görülmektedir.

Grafik.16 Eğitim Durumuna ve Cinsiyete Göre İstihdam Oranı, TR32, %, 2012

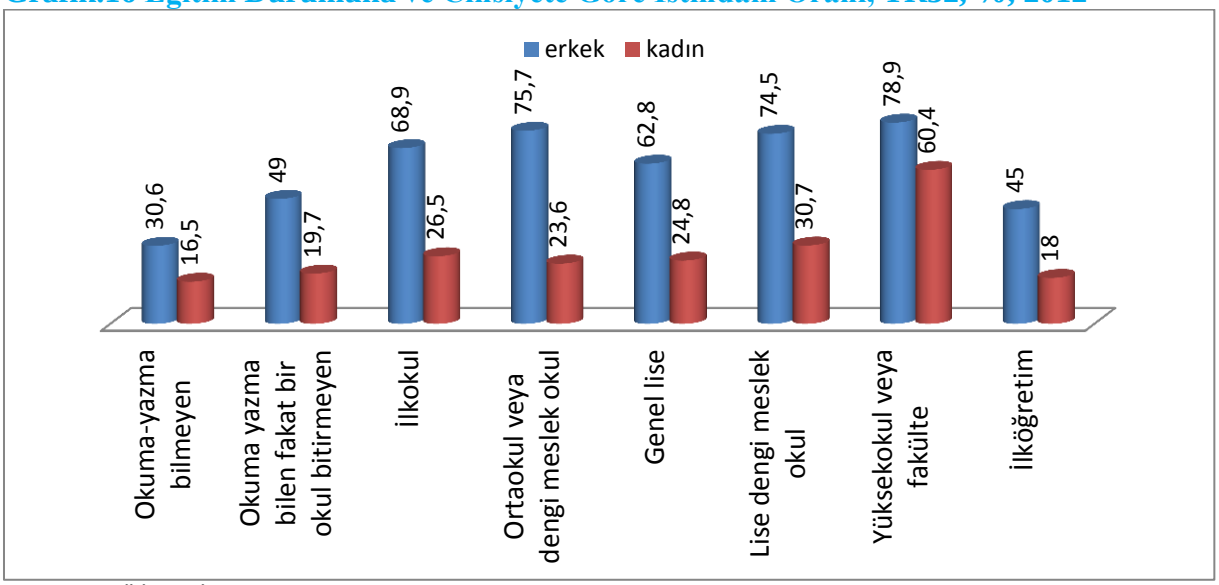

Kaynak: TÜİK, HİA

TR32 Bölgesi'nde okuma yazma bilmeyenlerin istihdama katılımı en düşük oranı oluşturmaktadır. Bu da TR32 Bölgesinde niteliksiz işgücü ihtiyacının en az olmasından kaynaklanmaktadır. İstihdama katılım oranında daha yüksek düzeydedir. Yüksekokul veya fakülte mezunu olan kadınların %60,4'ü istihdama katılım sağlayarak kadınlarda eğitim durumunda en yüksek istihdam oranını oluşturmaktadır. Bunun sebebi TR32 Bölgesinde nitelikli işgücü ihtiyacında kadının da yer bulması ve eğitim düzeyinin yüksek olmasından dolayı bilinç düzeyinin de yüksek olmasıdır. Genel anlamda her eğitim düzeyinde oransal olarak erkekler istihdama kadınlardan daha fazla katılmaktadır. Bu da en geniş anlamda sosyo-kültürel yapı ve sektörlerin işgücü ihtiyacının niteliğinden kaynaklanmaktadır. 2007-2012 yılları arasında kadın nüfusun işgücüne katılım oranının % 29'dan % 41,4'e yükseldiği dikkat çekmektedir. Ekonomik krizle birlikte ailenin diğer fertlerinin işsiz kalması sebebiyle çalışabilir durumda olan ancak çalışmayan kadınların da işgücü piyasasına katıldıkları dikkat çekmektedir

Grafik.17 Tarım ve Tarım Dışı İstihdam Oranı, TR32, %, 2012

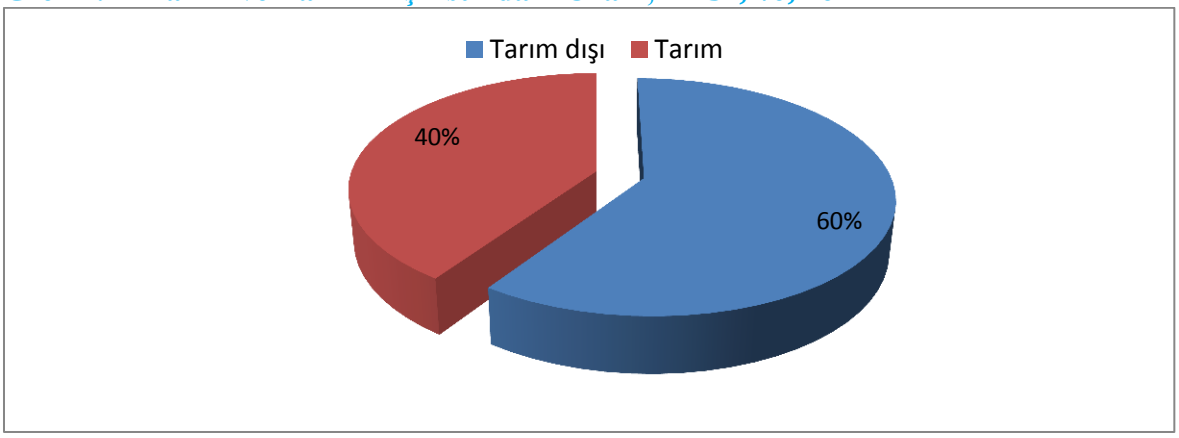

Kaynak: TÜİK, HİA

TR32 Bölgesinde tarım alanındaki istihdam hizmet sektöründen sonra ikinci sırada gelmektedir. Son sırada ise sanayi sektörü vardır. İstihdam oranları; tarım %40,3 hizmet %42,4 ve sanayi %17,3 olarak gerçekleşmiştir. TR32 Bölgesi kişi başı tarımsal üretim değeri Ege Bölgesi ve Türkiye değerlerinin üzerinde bulunmaktadır. TR32 Bölgesi'ndeki tarım alanları, Türkiye toplam tarım alanının yaklaşık % 4'ünü, Ege Bölgesi toplam tarım alanın ise yaklaşık % 34'ünü oluşturmaktadır.

Grafik.18 İktisadi Faaliyet Koluna Göre İstihdam Değişimi, TR32, 2004-2012

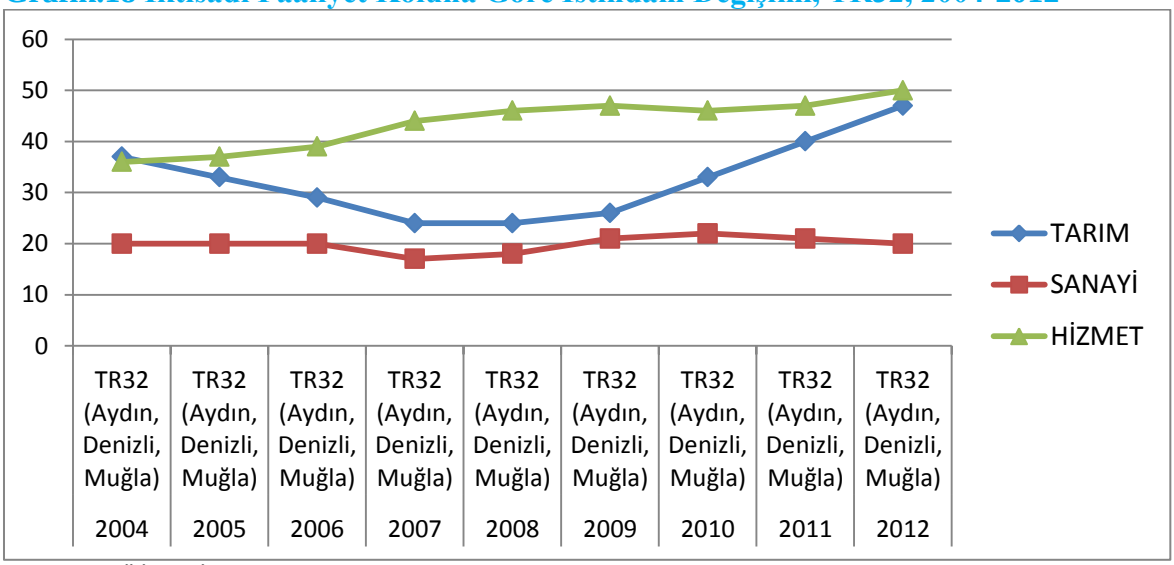

Kaynak: TÜİK, HİA

Tarım sektöründe çalışan sayısı 2004 yılından 2007 yılına kadar düşüş yaşamıştır. 2008 yılından itibaren tarım sektöründe çalışan sayıları doğrusal olarak artmıştır. Sanayi sektörü genelde yatay bir seyir izlemiş çalışan sayısında ciddi bir artma ve azalma olmamıştır. Hizmet sektöründe çalışan sayıları 2010 yılına kadar artmış 2010 yılında bir düşüş yaşamış olmasına rağmen 2010 yılından sonra çalışan sayısında artışın tekrar başladığı görülmektedir.

Grafik.19 İktisadi Faaliyet Koluna Göre İstihdamdaki Payları, TR32, %, 2004-2012

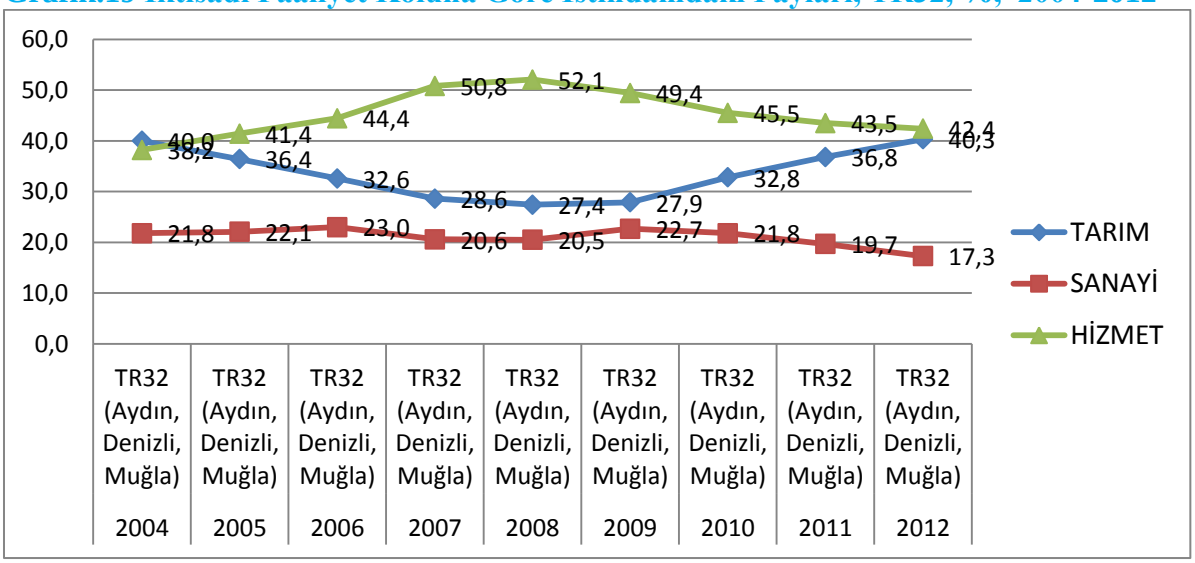

Kaynak: TÜİK, HİA

Sanayi sektöründe istihdam oranı 2011 yılına kadar yatay bir seyir izlerken 2011 yılından itibaren düşüşe geçtiği ve 2012 yılında %17,3 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Hizmet sektörünün istihdam oranı konkav bir grafik oluşturarak 2008 yılına kadar artmış ve bu yıl %52,1 olarak en yüksek düzeye ulaşmıştır. 2008 yılından sonra tarım sektörünün oranının artmasıyla bu oran azalmaya başlamış ve 2012 yılında %42,4 olarak gerçekleşmiştir. Tarım sektörünün istihdam oranı 2004-2012 yılları arasında konveks bir grafik izleyemiş en düşük oran 2008 yılında gerçekleşmiş ve 2012 yılında bu oran %40,3 olmuştur

Tablo.22 TR32 İşyeri Büyüklüğüne Göre İstihdam, (Bin), 2010-2012

TR32	1-9	10-24	25-49	50+	Toplam
2012	842	96	78	173	1187
2011	744	88	77	179	1088
2010	679	91	81	163	1013

Kaynak: TÜİK, HİA

İşyeri büyüklüğüne göre istihdama bakıldığında TR32 Bölgesinde 2010-2012 yılları arasında 1-9 arası kişi çalıştıran işyerlerinde istihdam edilen kişi sayısı diğer istihdam gruplarından daha fazladır. Bunun sebebi 1-9 arası kişi çalıştıran işyerleri sayısının çok fazla olmasından kaynaklanmaktadır. 2012 yılı verilerine göre Bölge'de çalışanların % 45'i Denizli'de, %34'ü Muğla'da, % 21'i Aydın'da istihdam edilmekte, Bölge'de faaliyet gösteren işyerlerinin ise % 40'ı Denizli'de, % 36'sı Muğla'da, % 24'ü Aydın'da yer almaktadır. 1-9 arası kişi çalıştıran işyerlerinde istihdam edilen kişi sayısı sürekli artarken diğer işyerleri inişli çıkışlı bir grafik oluşturmaktadır. En az istihdamı 25-49 arası kişi çalıştıran işyerleri gerçekleştirmektedir. Toplam istihdam sayısında tablodaki verilere göre her yıl artış olmuştur.

Grafik.20 İşyeri Büyüklüğüne Göre İstihdam, TR32, %, 2012

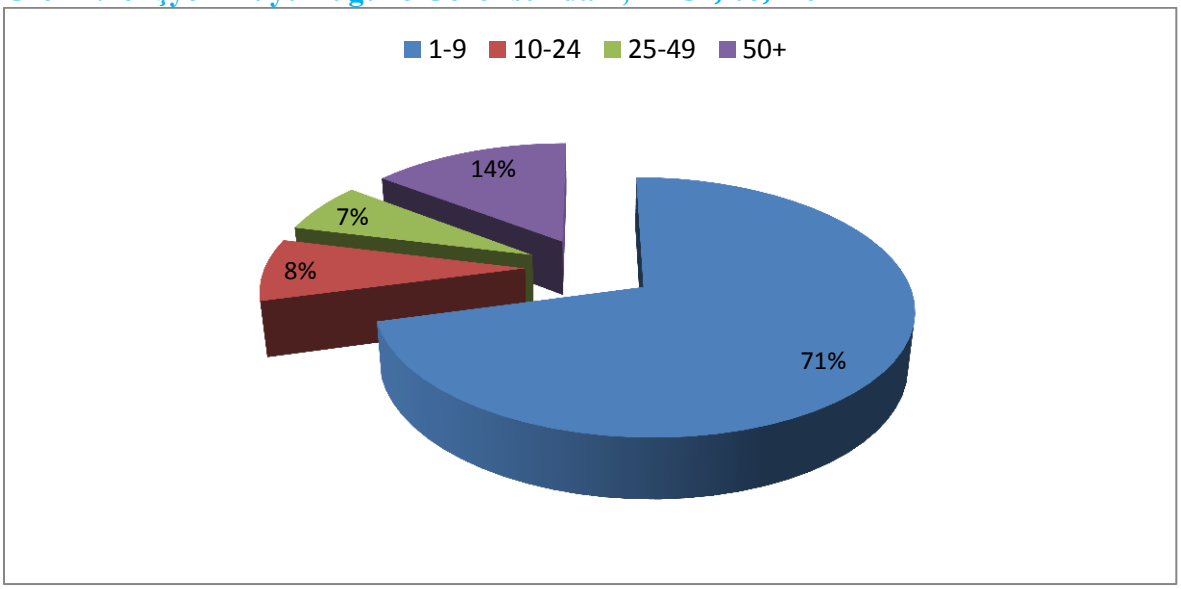

Kaynak: TÜİK, HİA

Tablo.23 Meslek Grubuna Göre İstihdam, TR32, (Bin), 2010-2012

Yıllar	Kanun Yapıcılar Üst Düzey Yöneticiler ve Müdürler	Profesyonel Meslek Mensupları	Yardımcı profesyonel Meslek Mensupları	Büro ve Müşteri Hizmetlerinde Çalışanı Elemanlar	Hizmet ve Satış Elemanları	Nitelikli Hayvancılık, Avcılık Ormancılık ve Su Ürünlerinde Çalışanlar	Sanatkarlar v e İlgili İşlerde Çalışanlar	Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	Nitelik Gerektirmeyen İşlerde Çalışanlar
2010	70	63	58	63	133	289	115	97	125
2011	72	64	50	67	145	352	109	88	141
2012	64	63	54	70	163	426	125	81	142

Kaynak: TÜİK, HİA

Tabloya bakıldığında tüm yıllarda "nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar" sayı bakımımdan diğer meslek gruplarından daha fazla ve her yıl bu sayı artmaktadır. Bu da TR32 Bölgesinin tarım ve ormancılığa elverişli bir iklime sahip olması ve tarımsal ürünlerin endüstriyel değerinin yüksek olmasının bir sonucudur. Bölge'deki kişi başı tarımsal üretim değeri Ege Bölgesi ve Türkiye değerlerinin üzerinde bulunmaktadır. Tabloya bakıldığında "Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar" mesleğinde çalışan sayısı her yıl azalmaktadır. Sanayinin büyümesine rağmen ters orantılı gelişen bu durum teknik meslek gerektiren mesleklere yönelimin az olduğunu göstermektedir. Sanat gerektiren mesleklerde çalışanlarda da her yıl artış olmaktadır. Profesyonel meslek mensuplarında kayda değer bir artış ve azalış olmamakta, grafik genelde yatay bir seyir izlemektedir. Hizmet ve satış elemanlarında kayda değer bir artış görülmektedir.

Grafik.21 İşteki Duruma Göre İstihdam, TR32, %, 2012

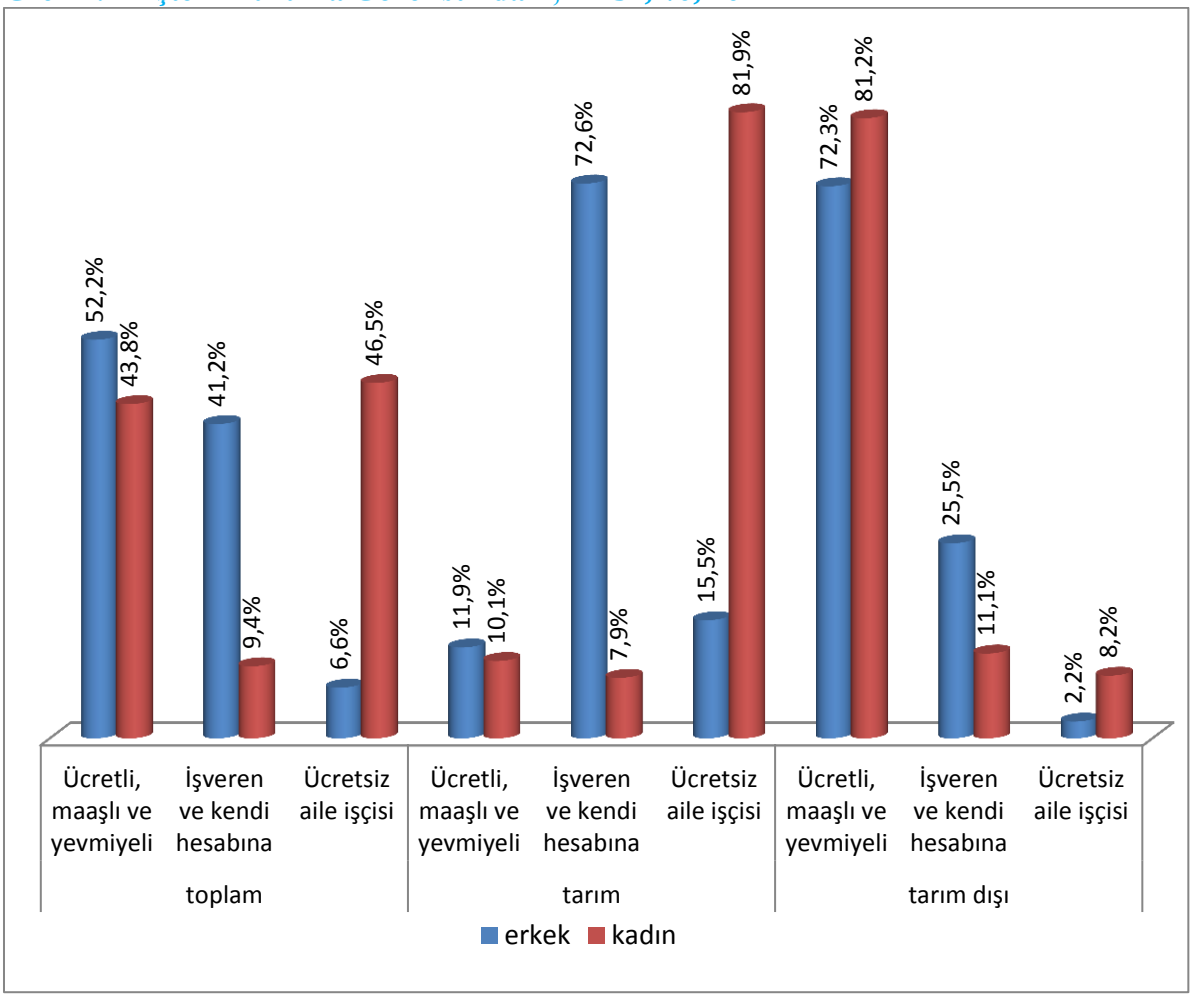

Kaynak: TÜİK, HİA

2012 yılı TÜİK verilerine göre TR32 Bölgesi toplam istihdam oranı % 52,2, erkek nüfus istihdam oranı % 67,6, kadın nüfus istihdam oranı ise % 37,4'tür. Erkeklerin %52,2 si ücretli, yevmiyeli veya maaşlı olarak çalışmaktadır. Bu oranın büyük çoğunluğu tarım dışı sektörlerde gerçekleşmektedir. Çünkü tarım sektörü daha çok kendi hesabına çalışan kişilerden oluşmaktadır. Tarım sektöründe çalışan erkeklerin %72,6'sı kendi hesabına çalışan işveren konumundadır. Ücretsiz aile işçiliğinde kadın oranının fazlalığı dikkat çekmektedir. Grafik incelendiğinde ücretsiz aile işçiliğinin büyük kısmını tarım sektörü oluşturmaktadır. TR32 Bölgesi Türkiye geneli Düzey 2 Bölgeleri sıralamasında tarım sektöründe istihdam edilen kadın nüfus oranı en yüksek 16. bölgedir. Bölge'de tarım sektörünün öne çıkan ve emeğin yoğun olduğu bir sektör olması sebebiyle kadın işgücünün tarım sektörü istihdamına katılımı yüksektir. TR32 Bölgesi tarım sektöründe kadın istihdamı oranı % 50,92 ile Türkiye ortalamasının üzerinde yer almaktadır

Grafik.22 Eğitim Durumu ve Cinsiyete Göre Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılık, TR32 % 2012

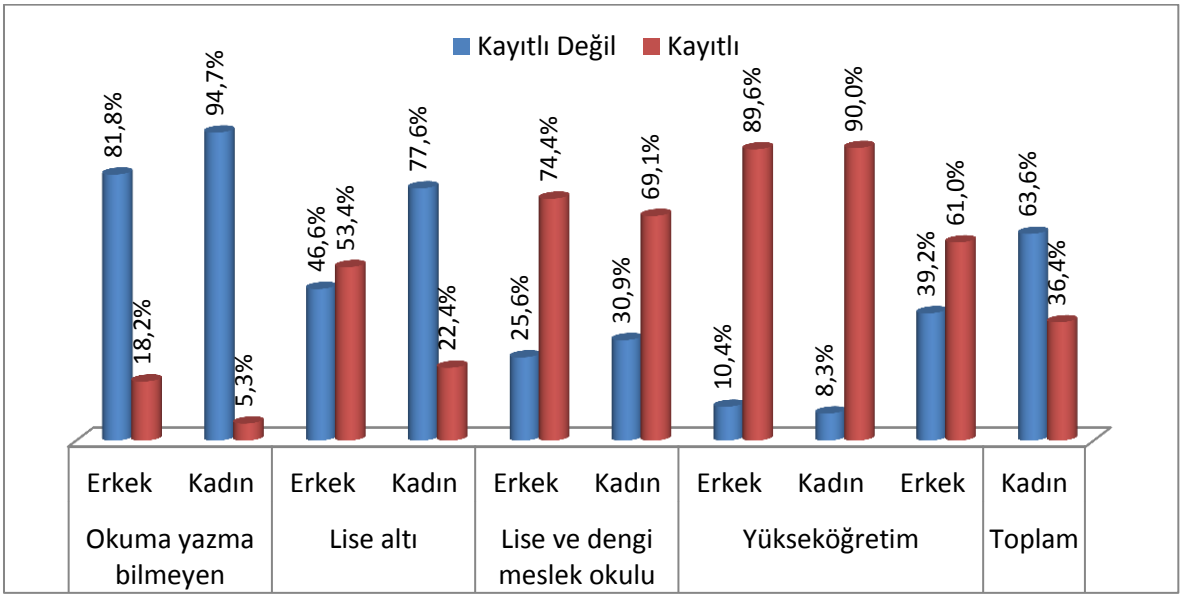

Kaynak: TÜİK, HİA

Kayıt dışı istihdam TR32 Bölgesi'nde "ev eksenli çalışma" kavramı üzerinden özellikle tekstil sektörünün geliştiği Denizli ilinde öne çıkmaktadır. Kadınların evlerinde yasal korumadan yoksun kayıt dışı bir şekilde sigortasız ve güvencesiz istihdam edildiği ev eksenli çalışmalar kadın istihdamını artırmakla birlikte kayıt dışı istihdamın da artmasına sebep olmaktadır. Kayıt dışı istihdam eğitim düzeyi arttıkça azalmaktadır. Eğitim düzeyinin artmasıyla bilinçlilik düzeyinin artması kayıt dışı istihdamın azalmasında en büyük etkendir. Okuma yazma bilmeyen her 10 erkekten 8'i ve her 10 kadından 9'u kayıt dışı çalışmaktadır. Eğitim düzeyinin kayıt dışı istihdamla ters orantılı olduğu görülmektedir. Kayıt dışı istihdamı azaltmanın en etkili yolunun kişilerin eğitim düzeylerini yükseltmek olduğu görülmektedir

Grafik.23 Eğitim Durumuna Göre Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılık,TR32, %, 2012

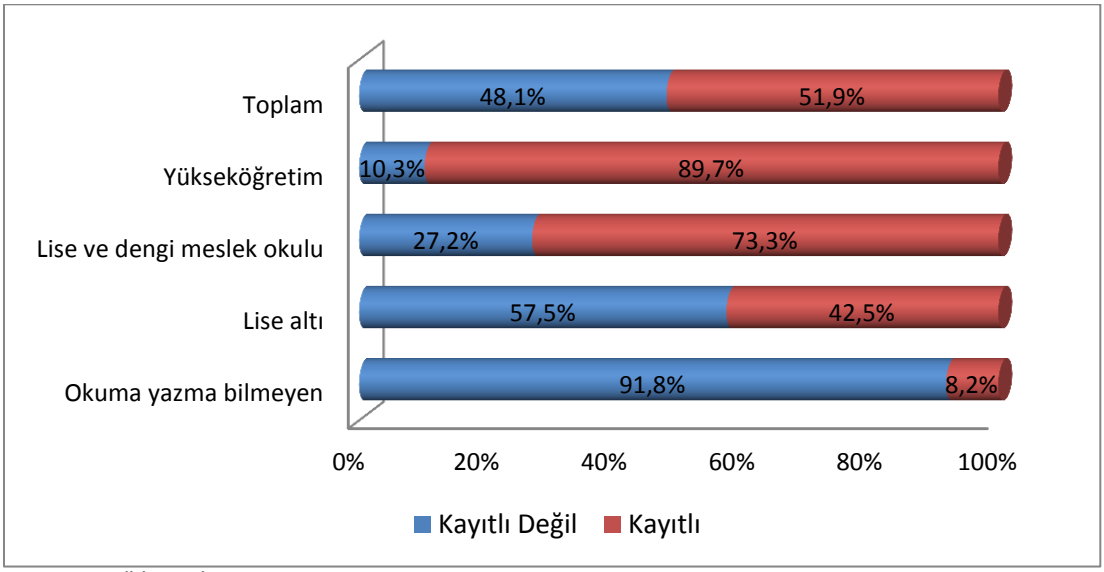

Kaynak: TÜİK, HİA

1.5.5 İşgücüne Dahil Olmayanlar

Grafik.24 Geniş Yaş Grubuna Göre İşgücüne Dahil Olmayanlar,TR32, %, 2012

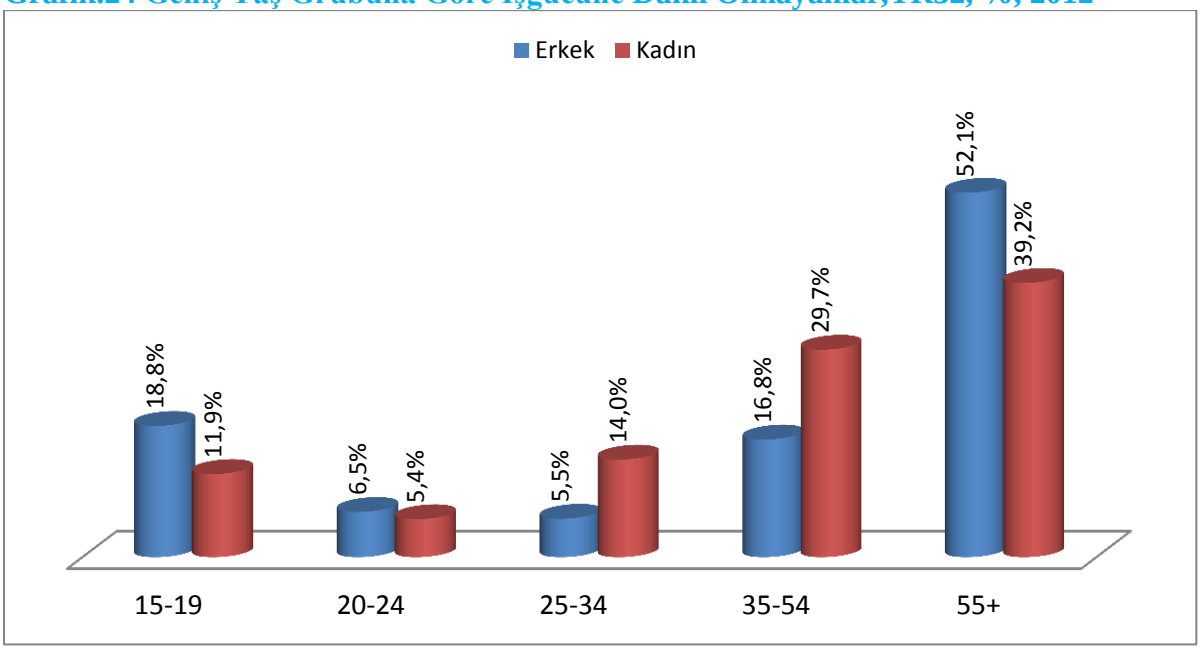

Kaynak: TÜİK, HİA

TR32 Bölgesi'nin geniş yaş aralığına göre işgücüne dahil olmayan kadın ve erkek sayılarında ilk sırayı 55+ yaş grubu oluşturmaktadır. Erkeklerde en az işgücüne dahil olanlar 25-34 yaş grubunda yer alırken kadınlarda 20-24 yaş grubundadır

Grafik.25 Eğitim Durumuna Göre İşgücüne Dahil Olmayanlar, TR32, %, 2012

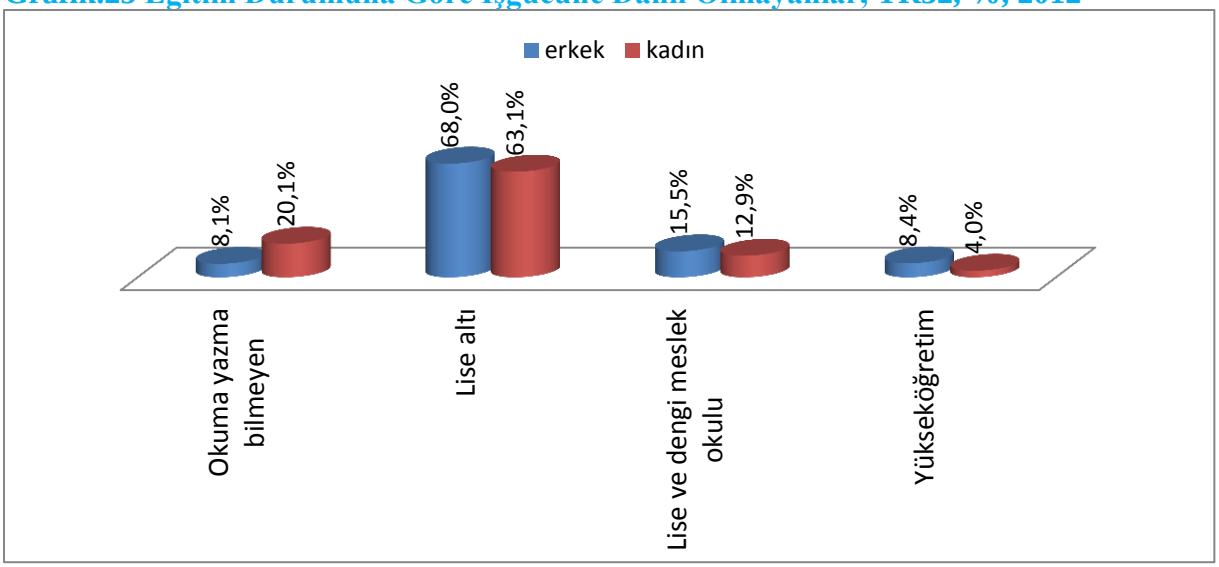

Kaynak: TÜİK, HİA

Eğitim durumuna göre işgücüne dahil olmayanların grafiğine bakıldığında hem kadınlarda hem erkeklerde %60 payın üzerinde lise altı eğitimliler yer almaktadır. Lise altı eğitim görenler, lise çağında olmasına rağmen çalıştırılamayacakları işgücüne dahil olmamaktadırlar.

Grafik.26 Eğitim Durumuna Göre İşgücüne Dahil Olmama Nedeni, TR32, %, 2012

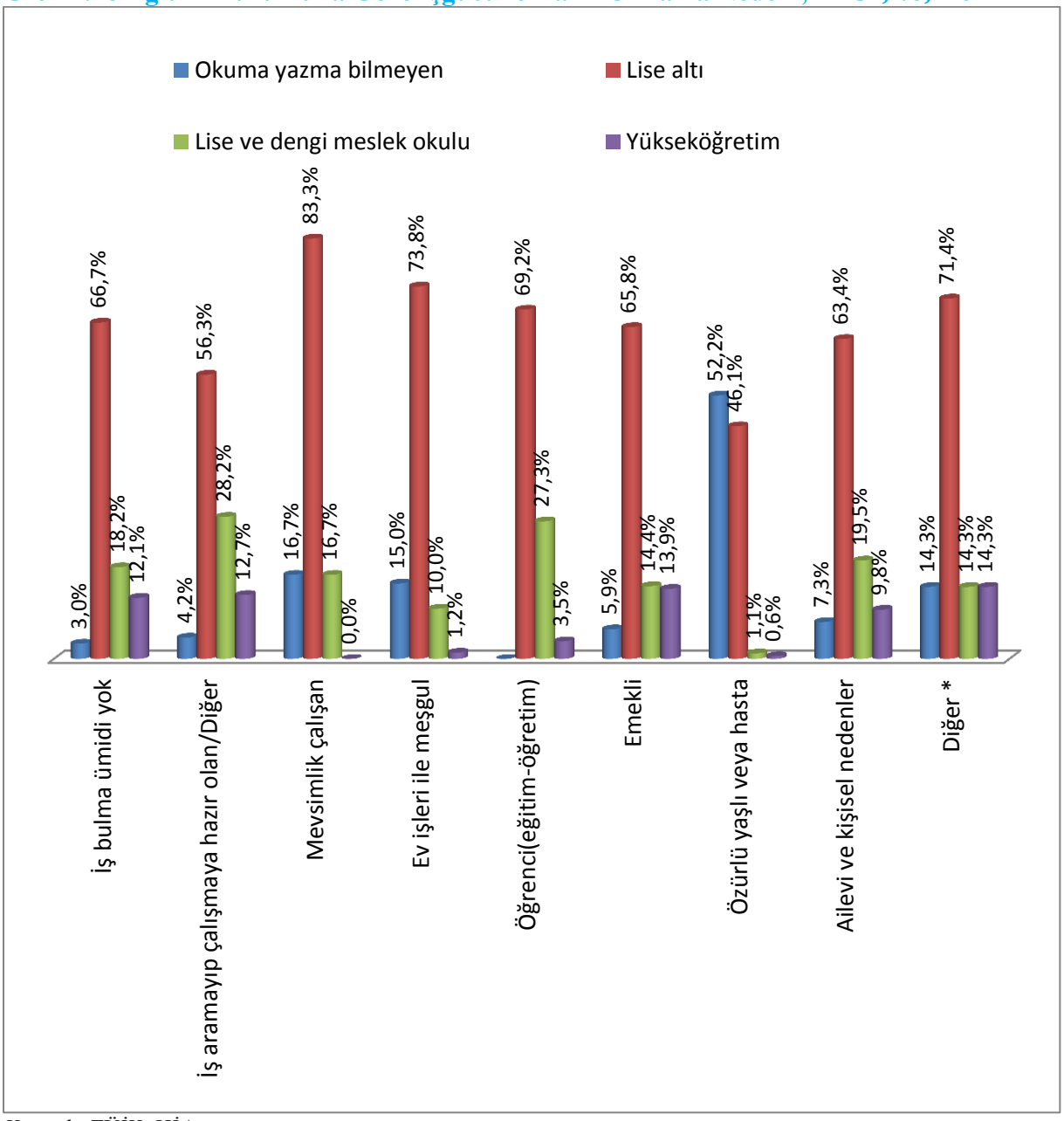

Kaynak: TÜİK, HİA

Eğitim durumuna göre işgücüne dahil olmama nedenleri araştırıldığında okuma yazma bilmeyenlerin özürlü yaşlı veya hasta olması, lise altındakilerin mevsimlik çalışan olması, lise ve dengi meslek okullarındakilerin iş aramayıp çalışmaya hazır olmaları, yükseköğretim görenlerin ise diğer nedenlerden dolayı işgücüne dahil olmadığı görülmektedir.

Grafik.27 İşgücüne Dahil Olmama Nedenlerinin Cinsiyete Göre Karşılaştırması, TR32, %, 2012

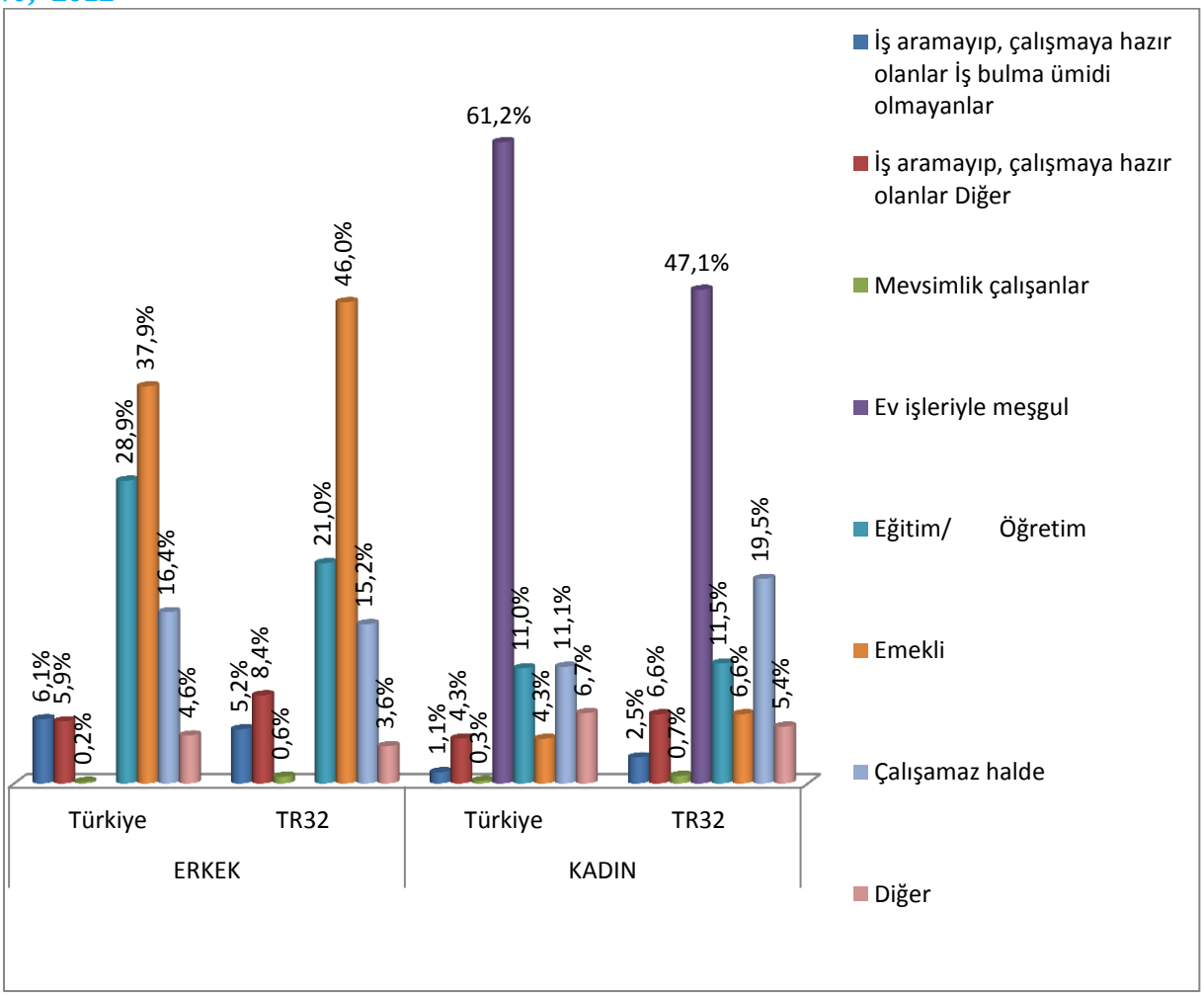

Kaynak: TÜİK, HİA

TR 32 Bölgesi'nde işgücüne dahil olmayan erkekler; emeklilik, eğitim öğretim çağında olma ve çalışamaz halde olma gibi sebeplerle işgücü piyasasından uzakta kalmaktadır. Türkiye de işgücüne dahil olmayan erkekler Muğla ile aynı sebeplerden, farklı oranlarda işgücü piyasası dışında kaldığı görülmektedir.

TR32 Bölgesi'nde işgücüne dahil olmayan kadınlar; ev işleri ile meşgul olma, çalışamaz halde olma ve eğitim öğretim çağında olma sebepleriyle işgücü piyasası dışında kalmaktadır. Türkiye de işgücü piyasasına dahil olmayan kadınların da aynı sebeplerden çalışma hayatına katılmadığı görülmektedir.

Grafik.28 Son Çalışılan İktisadi Faaliyet Koluna Göre İşgücüne Dahil Olmayanlar, TR32, % 2010-2012

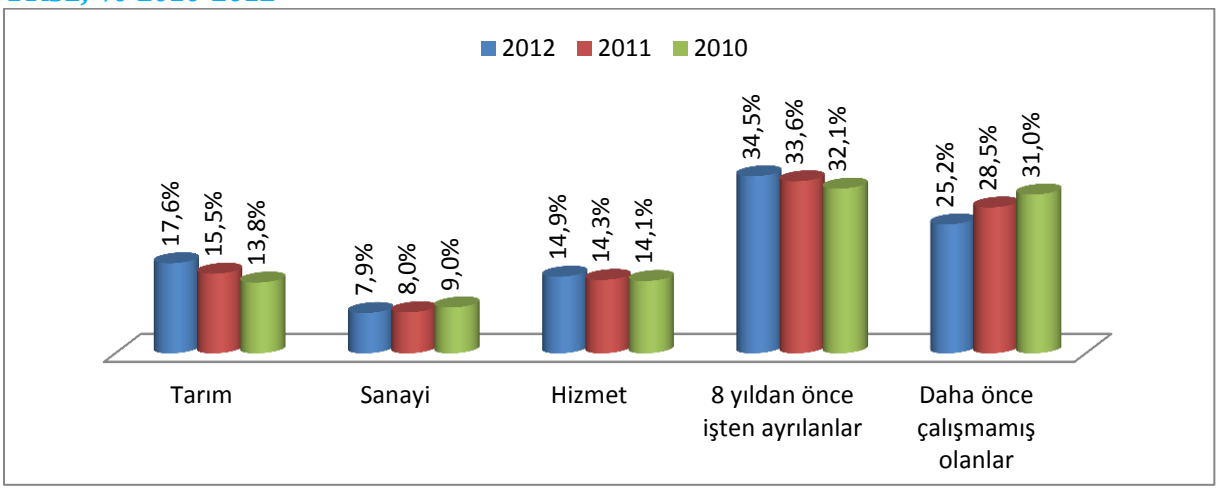

Kaynak: TÜİK, HİA

TR32 Bölgesi'ne ait son çalışılan iktisadi faaliyet koluna göre işgücüne dahil olmayanlar grafiği incelendiğinde bölgenin 2010, 2011 ve 2012'de olmak üzere 8 yıldan önce işten ayrılanların %30'dan fazla payla ilk sırada yer aldığı görülmektedir.

Grafik.29 İşteki Duruma Göre İşgücüne Dahil Olmayanlar, TR32, %, 2012

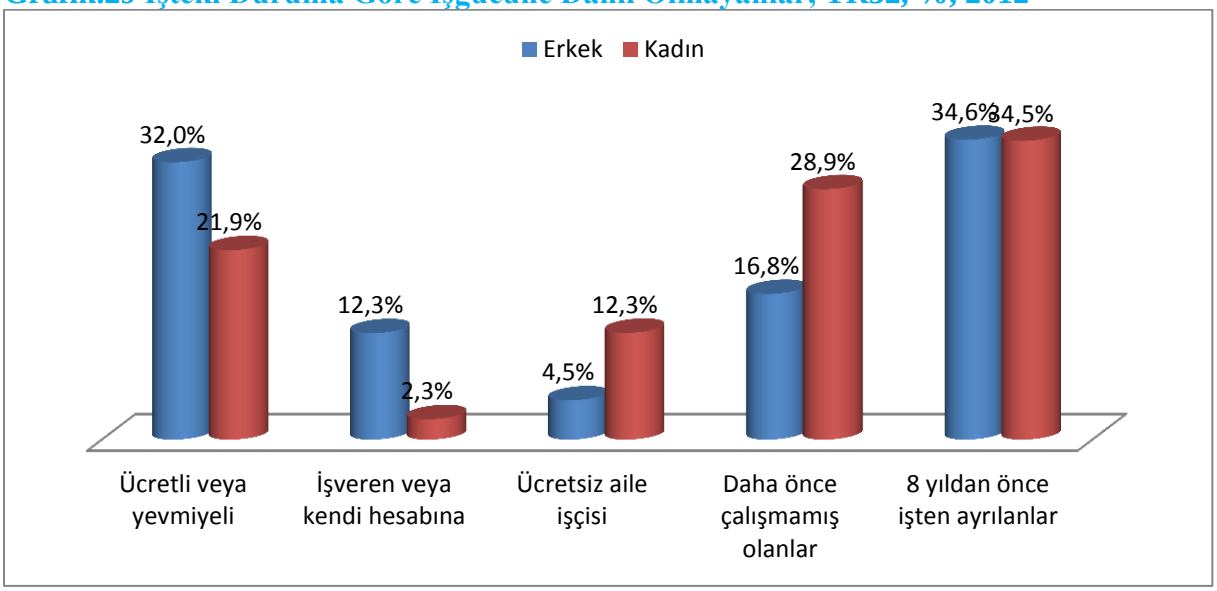

Kaynak: TÜİK, HİA

Eğitim-öğretim, emeklilik, çalışamaz durumda olma gibi sebeplerle işgücü piyasası dışında kalan, erkek ve kadınlar birbiri ile ters ilişki içinde olduğu görülmektedir. Daha önce işgücü piyasasına dahil olmayanlarda kadınlar daha büyük yüzdeye sahiptir. 8 yıldan önce işten ayrılanların çalışma hayatına geçici olarak ara verdiği işgücüne dahil olmayanların içerisinde kendine büyük oranda yer bulduğu görülmektedir.

Tablo.24 Muğla İli Temel İşgücü Göstergeleri

MUĞLA	İşgücüne Katılma Oranı		İşsizlik Oranı		İstihdam Oranı	
	Oran (%)	Değişim katsayısı	Oran (%)	Değişim katsayısı (%)	Oran(%)	Değişim katsayısı(%)
2010	56,8	1,9	10,5	10,6	50,9	2,5
2009	54,3	2,3	12,1	12,2	47,8	3,1
2008	50,6	3,2	10,1	11,8	45,5	3,8

Kaynak: TÜİK, HİA

Muğla ili temel 2010 işgücü göstergelerine bakıldığında; işgücüne katılma oranı %56,8, işsizlik oranı %10,5 ve istihdam oranı %50,9'dur.

Grafik.30 Temel İşgücü Göstergelerinin Karşılaştırılması,%, TR32-Türkiye

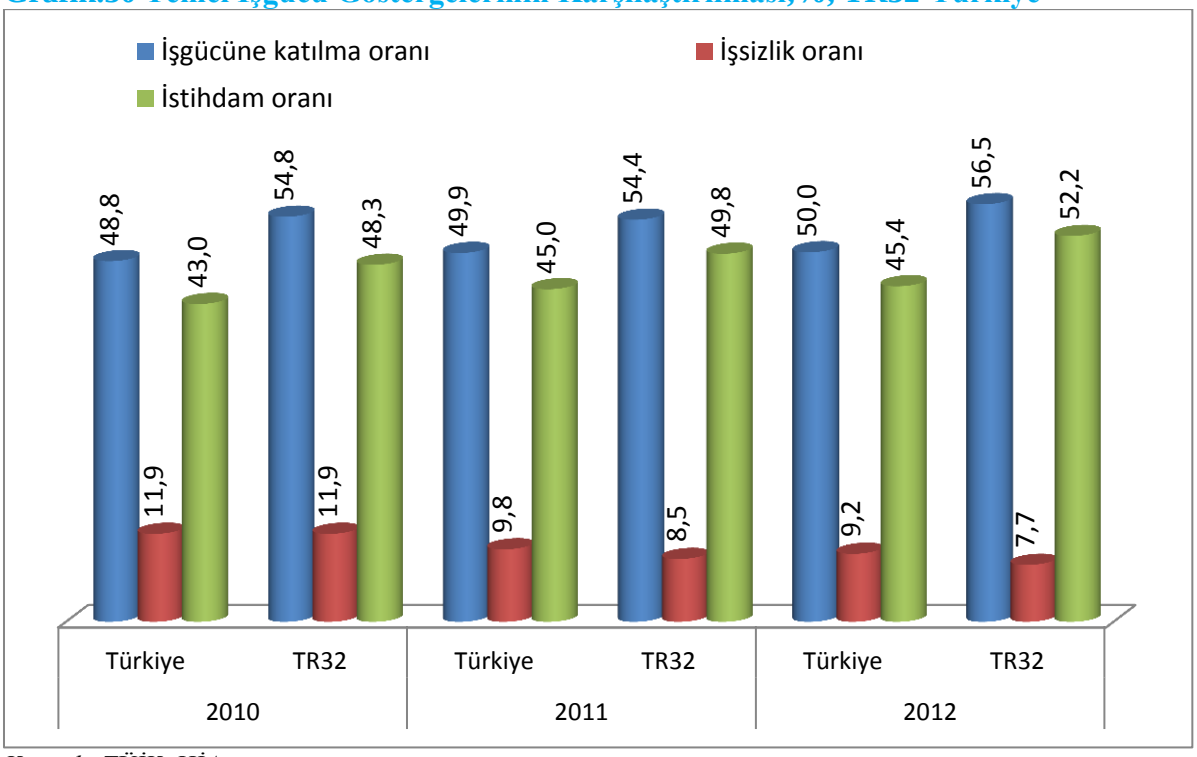

Kaynak: TÜİK, HİA

TR32 bölgesi yıllara göre düzenli olarak Türkiye'nin işgücüne katılma, istihdam oranlarından fazladır. Bölgenin sanayi ve turizme yönelik işletmelerinin fazla olmasının nedeni, işgücü piyasasının hareketli olmasına bağlanabilir. Bu veriler ışığında doğal bir sonuç olarak bölgenin işsizlik oranı Türkiye ortalamasının altındadır.

1.6 İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İş arayanlar; akraba eş dost, internet, İşkur, gazete ilanları vb. yollarla kendilerine iş ararken, son yıllarda İşkur a yapılan başvuru sayısı da 2011 yılana kadar yavaş bir seyir izlese de 2011 yılından itibaren hızlı bir artış göstermektedir.

Grafik.31 İŞKUR'a Yapılan Başvuru Sayısının Yıllara Göre Değişimi

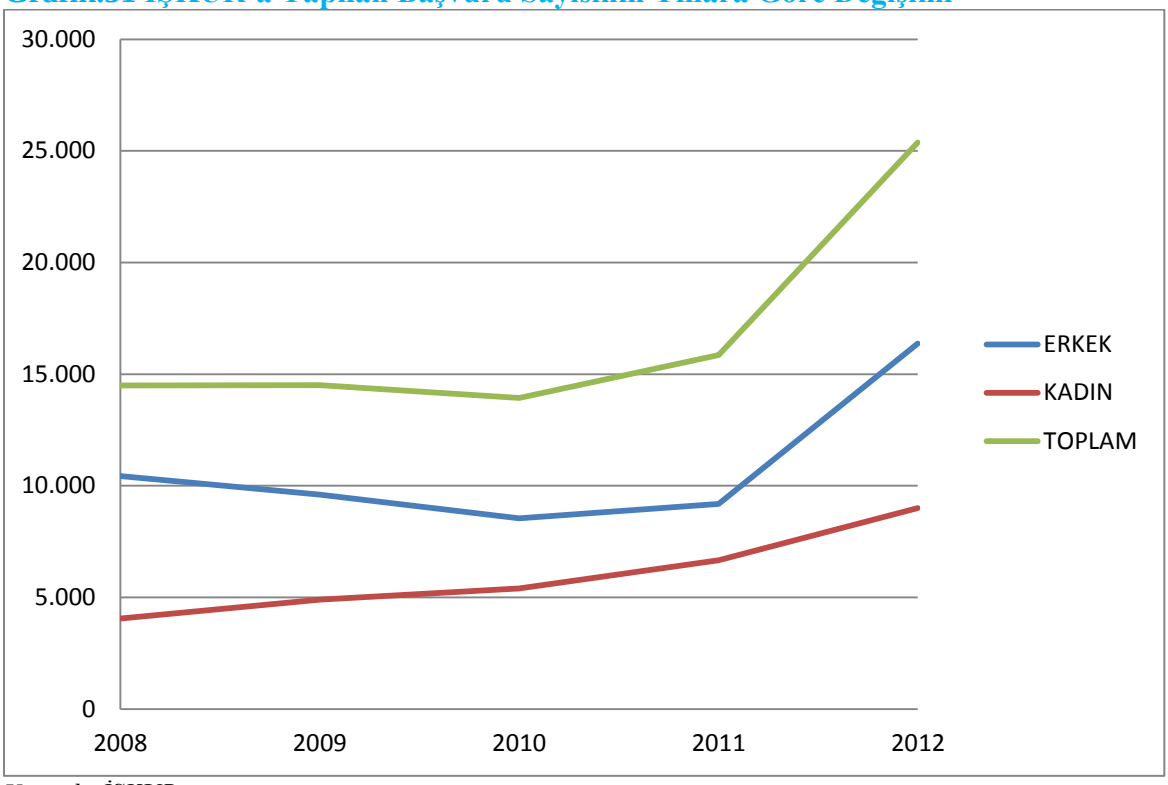

Kaynak: İŞKUR

Erkeklerin Kurumumuza yaptığı başvuru sayısı kadınların yaptığı başvuru sayısından daha yüksektir. 2011 yılından itibaren erkek ve kadınların çalışma hayatına katılma oranı arttıkça iş arama yollarının önemi artmakta ve İŞKUR'a yapılan başvurular hızla artmaktadır.

Tablo.25 Eğitim Durumuna Göre İŞKUR'a Yapılan Başvurular 2012

	Okuma-Yazma Bilmeyenler	Okur-Yazar Olanlar	İlköğretim	Ortaöğretim	Ön lisans	Lisans	Yüksek Lisans	Toplam
Erkek	243	135	8.762	5.144	1.078	981	32	16.375
Kadın	170	120	3.692	3.075	984	918	38	8.997
Toplam	**413**	**255**	**12.454**	**8.219**	**2.062**	**1.899**	**70**	**25.372**

Kaynak: İŞKUR

İş aramak için Kurumumuza başvuru yapanların eğitim düzeylerine bakıldığında her 100 kişiden 50'si lise altı, 2'si okuma yazma bilmeyen grupta yer almaktadır. 41 kişi lise düzeyinde eğitim seviyesine sahiptir. 2012 yılında Kurumumuza başvuru yapanların % 91' i lise ve lise altı eğitim düzeyindedir.

Tablo.26 EN FAZLA Başvuru Yapılan İLK 15 Meslek, Muğla-Türkiye, 2012

MUĞLA	TÜRKİYE
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)
TURİZM VE OTELCİLİK ELEMANI	BÜRO MEMURU (GENEL)
GARSON (SERVİS ELEMANI)	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
ODA GÖREVLİSİ-TURİZM	SATIŞ DANIŞMANI
SATIŞ DANIŞMANI	SEKRETER
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
BÜRO MEMURU (GENEL)	ÖN MUHASEBECİ
KOMİ (GARSON YARDIMCISI)	GARSON (SERVİS ELEMANI)
AŞÇI	MUHASEBECİ
ÖN MUHASEBECİ	MAKİNECİ (DİKİŞ)
BULAŞIKÇI (STEVARD)	ÇAYCI
MEYDANCI	GÜVENLİK GÖREVLİSİ
AŞÇI YARDIMCISI	KASİYER
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)

Kaynak: İŞKUR

Muğla'nın turizm yöresi olması sebebiyle iş aramak için başvuru yapanların meslek bilgilerinde daha çok bu turizm sektörüne yönelik meslek türlerinin yer aldığı görülmektedir. Türkiye genelinde ise belli bir sektörden bahsedilememektedir. Beden işçisi olarak çalışmak isteyen niteliksiz işgücü başvurusu hem ilimizde hem de Türkiye'de ilk sırayı almaktadır.

Tablo.27 EN FAZLA Başvuru Yapılan İLK 15 Mesleğin Cinsiyet Dağılımı, Muğla, 2012

KADIN	ERKEK
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	TURİZM VE OTELCİLİK ELEMANI
ODA GÖREVLİSİ-TURİZM	GARSON (SERVİS ELEMANI)
SATIŞ DANIŞMANI	KOMİ (GARSON YARDIMCISI)
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	AŞÇI
TURİZM VE OTELCİLİK ELEMANI	MEYDANCI
BÜRO MEMURU (GENEL)	BULAŞIKÇI (STEVARD)
GARSON (SERVİS ELEMANI)	ELEKTRİK TEKNİSYENİ
SEKRETER	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)
ÖN MUHASEBECİ	SATIŞ DANIŞMANI
KASİYER	BÜRO MEMURU (GENEL)
MUHASEBECİ	AŞÇI YARDIMCISI
ÇOCUK BAKICISI	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
MUHASEBE MESLEK ELEMANI	KAMYONET ŞOFÖRÜ
RESEPSİYONİST (ÖN BÜRO ELEMANI)	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)

Kaynak: İŞKUR

2012 yılı içinde Muğla da iş aramak için başvuru yapan kadın ve erkeklerin genel olarak tercih ettiği meslekler turizme yöneliktir. Tercih edilen ilk 15 mesleğe bakıldığında cinsiyet rollerine uygun mesleklerin seçildiği görülmektedir.

Bugüne kadar kuruma yapılan başvuru sayısının artması kayıtlı işsiz sayısını da değiştirmektedir. İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı, yıllar içinde dalgalanma gösterse de son yıllarda hem kadın hem de erkek kayıtlı işsiz sayısı artmaktadır.

Grafik.32 İŞKUR'a Kayıtlı İşsiz Sayısının Değişimi

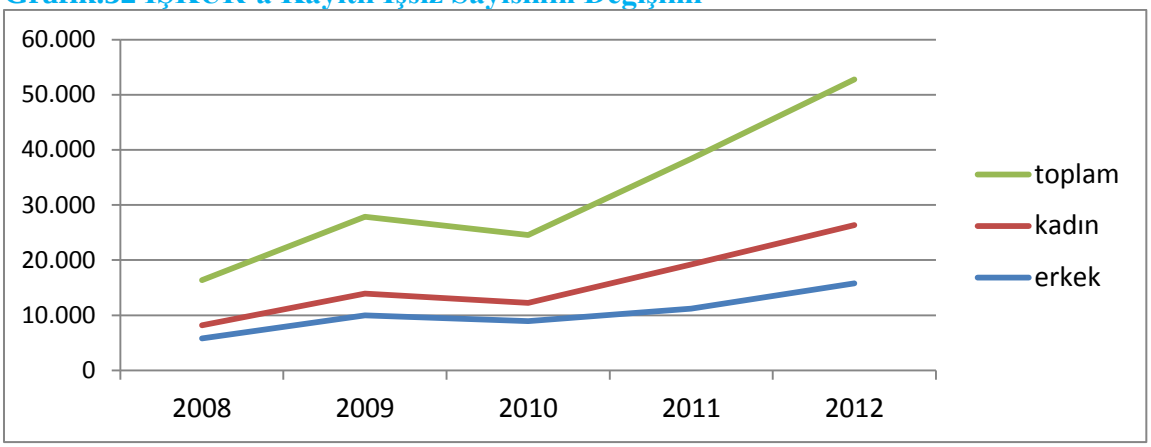

Kaynak: İŞKUR

Günümüzde kadınların, her işi yapamayacak olması, anne-eş rolü sebebiyle ikamet edilen yerden uzakta bulunan işleri tercih etmemesi gibi sebeplerle kayıtlı işsiz olarak kalmakta ve erkeklerden daha yüksek rakamlara sahip olmaktadır.

Tablo.28 EN FAZLA Kayıtlı İşsizin Olduğu İLK 15 Meslek, Muğla-Türkiye, 2012

MUĞLA	TÜRKİYE
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	BÜRO MEMURU (GENEL)
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)
YANGIN İLK MÜDAHALE İŞÇİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
BÜRO MEMURU (GENEL)	SATIŞ DANIŞMANI
SATIŞ DANIŞMANI	SEKRETER
MANEVRACI-HARMANCI (MADEN)	ÖN MUHASEBECİ
GARSON (SERVİS ELEMANI)	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
AŞÇI	MUHASEBECİ
ÖN MUHASEBECİ	GARSON (SERVİS ELEMANI)
SEKRETER	ÇAYCI
ŞOFÖR-İTFAİYE ARACI	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)
TURİZM VE OTELCİLİK ELEMANI	AŞÇI
MUHASEBECİ	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	PAZARLAMACI

Kaynak: İŞKUR

Muğla ya kayıtlı işsizlerin sahip olduğu ilk 15 mesleğe bakıldığında yörenin ihtiyacına uygun meslekler görülmektedir. Bazı dönemlerde kamuya işçi alımlarının yapılması nedeniyle yangın müdahale işçisi ve manevracı – harmancı (maden) meslekleri de ilk sıralarda kendilerine yer bulmaktadır. Türkiye genelinde kayıtlı işsizlerin sahip olduğu mesleklere bakıldığında Muğla ili ile benzer meslekler, farklı sıralarda yer almaktadır

Tablo.29 EN FAZLA Kayıtlı İşsizin Olduğu İLK 15 Mesleğin Cinsiyet Dağılımı, Muğla, 2012

ERKEK	KADIN
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)
YANGIN İLK MÜDAHALE İŞÇİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
MANEVRACI-HARMANCI (MADEN)	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)
ŞOFÖR-İTFAİYE ARACI	BÜRO MEMURU (GENEL)
GARSON (SERVİS ELEMANI)	SEKRETER
AŞÇI	SATIŞ DANIŞMANI
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	ÖN MUHASEBECİ
BÜRO MEMURU (GENEL)	ÇOCUK BAKICISI
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	MUHASEBECİ
SATIŞ DANIŞMANI	KASİYER
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	AŞÇI
TURİZM VE OTELCİLİK ELEMANI	TURİZM VE OTELCİLİK ELEMANI
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	HİZMETLİ (KAMU KURULUŞLARI)
KAMYONET ŞOFÖRÜ	ÇOCUK GELİŞİM ELEMANI
BAHÇIVAN	AŞÇI YARDIMCISI

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında Muğla da kayıtlı erkek işsizler cinsiyetlerine uygun işleri tercih ederken, kamuya alınan işçi meslekleri ilk sıraları almaktadır. Kadın işsizlerin ise, bedensel güce dayalı yapabilecekleri işlerde kayıt yaptırdığı görülmektedir.

Tablo.30 Kayıtlı İşsizlerin Bekleme Sürelerine Göre Dağılımı, Muğla-Türkiye, 2012

SÜRE	Muğla		Türkiye	
	Erkek	Kadın	Kadın	Erkek
30 GÜN VE AZ	327	432	60033	74724
1 - 2 AY	252	212	30607	42802
2 - 3 AY	358	305	34075	47051
3 - 4 AY	317	271	34534	46772
4 - 5 AY	303	242	25678	38582
5 - 6 AY	313	289	29280	38503
6 - 7 AY	397	371	38794	49384
7 - 8 AY	366	231	35253	53413
8 - 12 AY	2560	1781	163106	224152
1yıl ve daha fazlası	5193	4134	451360	615383

Kaynak: İŞKUR

Muğla İŞKUR'a kayıtlı işsizlerden bekleme süresine göre erkekler genel itibariyle kadınlardan daha yüksek sayıya sahiptir. En çok bekleme süresine sahip olanlar 1 yıl ve daha fazla bekleyenlerdir.

Tablo.31 Kayıtlı İşsizlerin Yaş Gurubuna Göre Dağılımı, Muğla- Türkiye, 2012

Yaş Grubu	Muğla			Türkiye		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
15-19	357	239	596	63578	46183	109761
20-24	2794	1977	4771	291439	220879	512318
25-29	2877	2134	5011	310458	215446	525904
30-34	2510	1813	4323	256962	175946	432908
35-39	2018	1538	3556	192964	137054	330018
40-44	1498	1046	2544	149533	100888	250421
45-49	1096	543	1639	113353	56615	169968
50-54	364	224	588	47451	26204	73655
55-59	148	75	223	23078	9464	32542
60-64	48	16	64	8093	3266	11359
65 VE DAHA BÜYÜK	32	6	38	3755	1415	5170
Genel Toplam	**13742**	**9611**	**23353**	**1460664**	**993360**	**2454024**

Kaynak: İŞKUR

Çalışma çağında olan nüfusta, kayıtlı işsiz sayısı daha yüksektir. 2012 yılına ait kayıtlı işsizlerin yaş grubuna ve cinsiyete göre dağılımı tabloda görülmektedir. 15-24 yaş arası öğrenim süresi içinde yer aldığı için, 55 yaş üstü fiziki ve bedensel yeterlilik, emeklilik vb. sebeplerle işgücü piyasası içinde daha az sayıda yer almaktadır.

Tablo.32 Kayıtlı İşsizlerin Eğitim Durumu, Muğla-Türkiye, 2012

Eğitim Durumu	Muğla			Türkiye		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Okur Yazar Olmayan	262	206	468	23055	23625	46680
Okur Yazar	80	77	157	38342	28278	66620
İlköğretim	7008	3609	10617	746485	391603	1138088
Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	4183	3201	7384	415201	298773	713974
Önlisans	1048	1276	2324	111333	124068	235401
Lisans	1121	1193	2314	121844	121465	243309
Yüksek Lisans	40	49	89	4192	5403	9595
Doktora		0	0	212	145	357

Kaynak: İŞKUR

Kayıtlı işsizlerin %46'sı lise altı eğitim düzeyine %18' i lise ve dengi eğitim düzeyine sahiptir. 2012 yılına ait Muğla ve Türkiye deki kurumumuza kayıtlı işsizlerin eğitim düzeyi ile ilgili tablo görülmektedir.

1.6.1 Açık İşler

İşverenin kurumdan talep ettiği işgücü istemi olan açık işler yıllara göre değişen sayılara sahiptir.

Grafik.33 Açık İş Sayısının Yıllara Göre Değişimi Muğla-Türkiye, 2008-2012

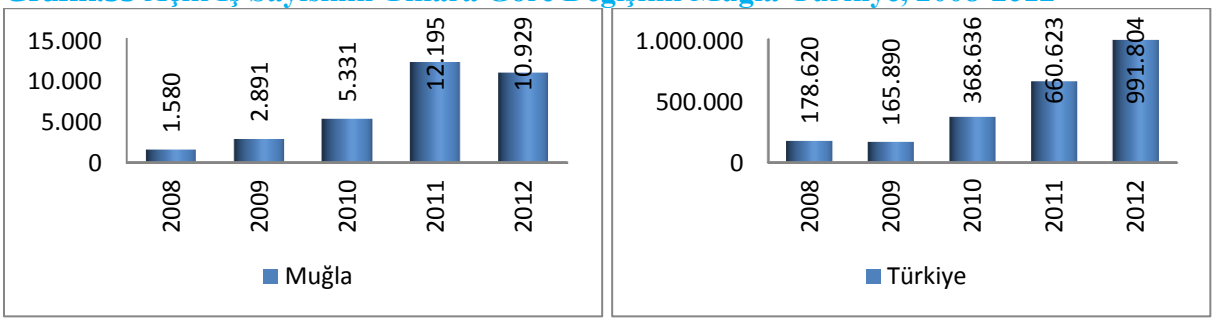

Kaynak: İŞKUR

2008 yılından 2011 yılına kadar geçen sürede Muğla Çalışma ve İş Kurumunda yayınlanan işgücü istemi sayısı artarken 2011 yılında bu rakam azalmış, 2012 yılında tekrar artmaya başlamıştır. Türkiye de ise işgücü istemi sayısı her yıl artış göstermektedir. İşverenlerin kurumumuz ile çalışma isteği her geçen yıl artmaktadır. 2012 yılı içinde kamu ve özel sektöre ait açık iş sayısı yüksektir. Kamuya ait yayınlanan açık iş sayısı 672'dir. Özel sektöre ait açık sayısı 23240'dır. Türkiye genelinde yayınlanan açık iş ilanlarının %2,1' i Muğla Çalışma ve İş kurumunun internet sayfasından duyurulmuştur.

Tablo.33 EN FAZLA Açık İşim Olduğu İLK 15 Meslek, Muğla-Türkiye, 2012

MUĞLA	TÜRKİYE
SATIŞ DANIŞMANI	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
GARSON (SERVİS ELEMANI)	SATIŞ DANIŞMANI
TURİZM VE OTELCİLİK ELEMANI	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)
ODA GÖREVLİSİ-TURİZM	GÜVENLİK GÖREVLİSİ
KOMİ (GARSON YARDIMCISI)	GARSON (SERVİS ELEMANI)
MEYDANCI	MAKİNECİ (DİKİŞ)
BULAŞIKÇI (STEVARD)	BÜRO MEMURU (GENEL)
AŞÇI YARDIMCISI	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	REYON GÖREVLİSİ
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
AŞÇI	KASİYER
RESEPSİYONİST (ÖN BÜRO ELEMANI)	KONFEKSİYON İŞÇİSİ
BARMEN	GAZ ALTI KAYNAKÇISI
AŞÇI YAMAĞI (ÇIRAĞI)	ÖN MUHASEBECİ

Kaynak: İŞKUR

İşverenlerin 2012 yılı içinde kurumumuzdan talep ettiği açık işlerde önceliği yörenin konumuna uygun olarak konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörüne ait meslekler almakta ve bu mesleklerde eleman aranmaktadır. Türkiye'de yayınlanan ilk 15 meslekteki açık işlere bakıldığında belirli bir sektöre ait meslekler çıkmamakla beraber, Muğla'daki mesleklere göre farklılık göstermektedir.

Tablo.34 Muğla İli İŞKUR Verilerine Göre İlk 15 Meslek, 2012

BAŞVURANLAR	KAYITLI İŞSİZLER	AÇIK İŞLER
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	SATIŞ DANIŞMANI
TURİZM VE OTELCİLİK ELEMANI	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)
GARSON (SERVİS ELEMANI)	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	GARSON (SERVİS ELEMANI)
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	YANGIN İLK MÜDAHALE İŞÇİSİ	TURİZM VE OTELCİLİK ELEMANI
ODA GÖREVLİSİ-TURİZM	BÜRO MEMURU (GENEL)	ODA GÖREVLİSİ-TURİZM
SATIŞ DANIŞMANI	SATIŞ DANIŞMANI	KOMİ (GARSON YARDIMCISI)
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	MANEVRACI-HARMANCI (MADEN)	MEYDANCI
BÜRO MEMURU (GENEL)	GARSON (SERVİS ELEMANI)	BULAŞIKÇI (STEVARD)
KOMİ (GARSON YARDIMCISI)	AŞÇI	AŞÇI YARDIMCISI
AŞÇI	ÖN MUHASEBECİ	GÜVENLİK GÖREVLİSİ
ÖN MUHASEBECİ	SEKRETER	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
BULAŞIKÇI (STEVARD)	ŞOFÖR-İTFAİYE ARACI	AŞÇI
MEYDANCI	TURİZM VE OTELCİLİK ELEMANI	RESEPSİYONİST (ÖN BÜRO ELEMANI)
AŞÇI YARDIMCISI	MUHASEBECİ	BARMEN
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	AŞÇI YAMAĞI (ÇIRAĞI)

Kaynak: İŞKUR

Muğla Çalışma ve İş Kurumu verilerine bakıldığında yörenin geçim kaynakları belirli sektörlerde toplandığı için başvuran kayıtlı işsizlerin ve yayınlanan açık işlerin aynı meslek gruplarında, farklı sıralarda karşımıza çıktığı görülmektedir. Kamuya alınan işgücü talepleri kayıtlı işsizlerin mesleklerinde kuruma başvuranlarından ve açık iş ilanlarında yer alan mesleklerden farklılık göstermektedir.

Grafik.34 Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı, Muğla-Türkiye, 2012

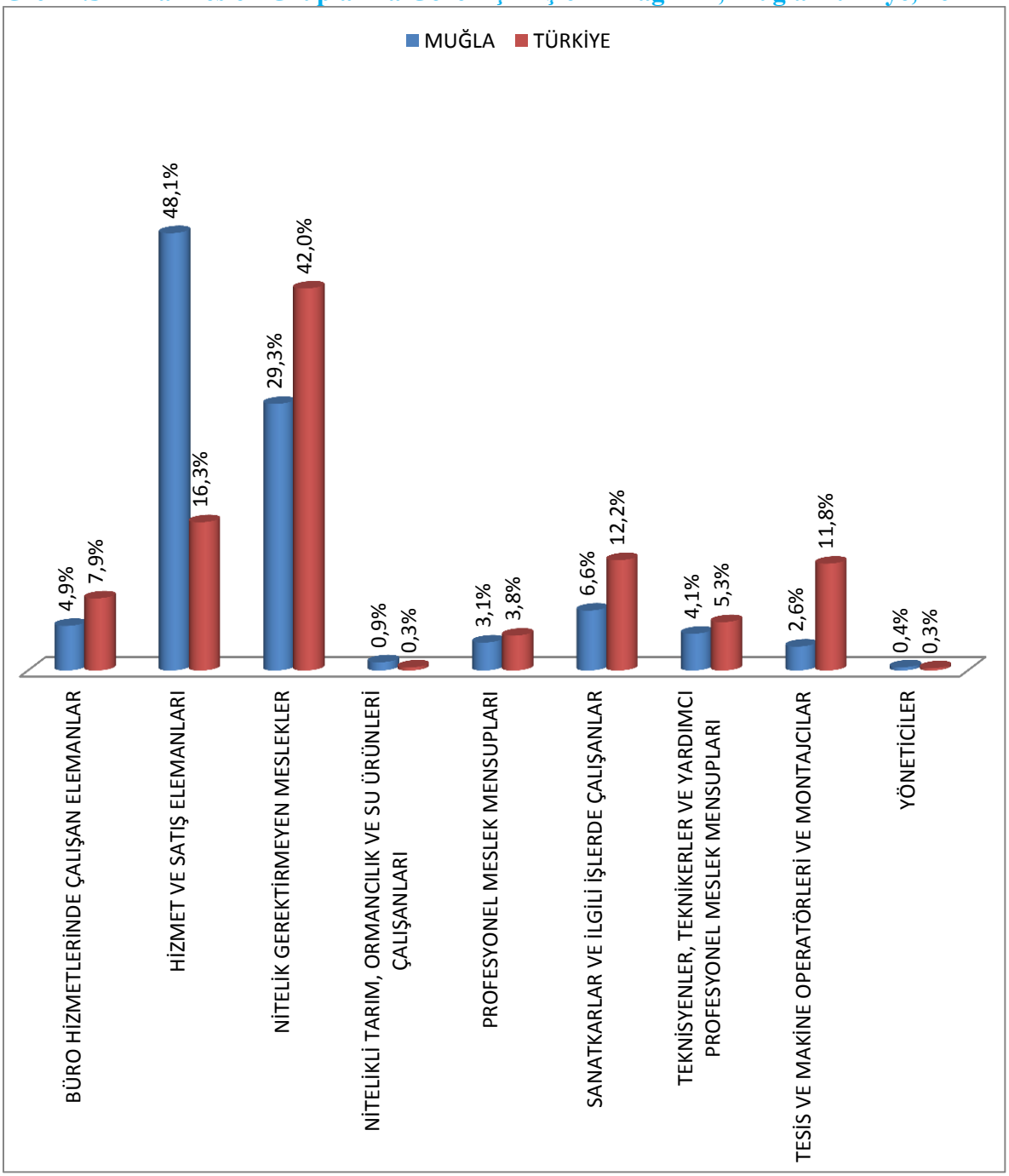

Kaynak: İŞKUR

2012 yılı içinde Muğla Çalışma ve İş Kurumu internet sayfasında yayınlanan açık iş ilanları meslek gruplarına göre incelendiğinde, hizmet ve satış elemanlarının daha çok arandığı görülmektedir. Türkiye genelinde ise nitelik gerektirmeyen mesleklerde eleman aranmaktadır. Lise ve dengi okul mezunları ile lise eğitim düzeyine sahip işgücüne talep daha fazladır.

Grafik.35 Açık İşlerin Sektörlere Göre Dağılımı, Muğla-Türkiye, 2012

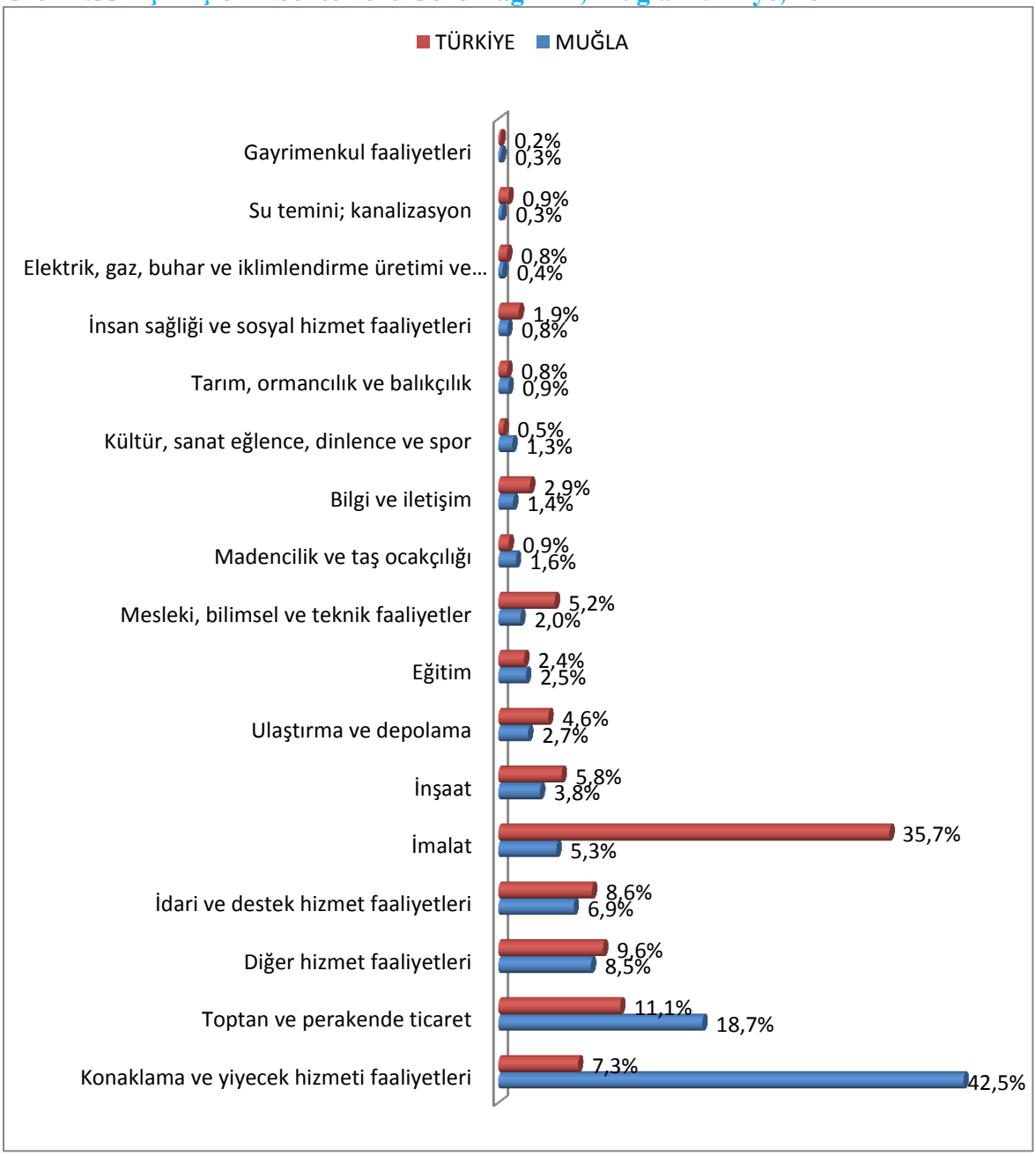

Kaynak: İŞKUR

2012 yılı içinde yayınlanan açık iş taleplerinde konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörünün talepleri açık bir farkla önde gelmekte iken bu sektörü destekleyen toptan ve perakende ticaret, diğer hizmet faaliyetleri takip etmektedir. Türkiye de açık iş taleplerinin en çok yayınlandığı sektör imalat sektörüdür. Bu sektörü toptan ve perakende ticaret ve diğer hizmet faaliyetleri takip etmektedir. Sektörlerdeki açık iş ilanlarını belirleyen o yörenin sosyo- ekonomik, coğrafi, jeopolitik vb. konumları etkilemekte, Muğla ve Türkiye'nin işgücü isteminde farklılık oluşturduğu görülmektedir. Muğla' da konaklama ve yiyecek hizmetleri sektöründe normal ve engelli statüde bulunanlara yönelik açık işler daha çok yayınlanmaktadır.

1.6.2 İşe Yerleştirme

2008 – 2011 yılları arasında alınan açık iş sayısı arttığı için işe yerleştirmeler artarken 2012 yılında işe yerleştirme sayısında düşüş yaşanmıştır. 2013 yılı Ocak- Eylül döneminde ise işe yerleştirme sayısında 2 katından daha fazla bir artış görülmektedir.

Grafik.36 Muğla İli İşe Yerleştirme Sayısındaki Değişimi, 2008-2012

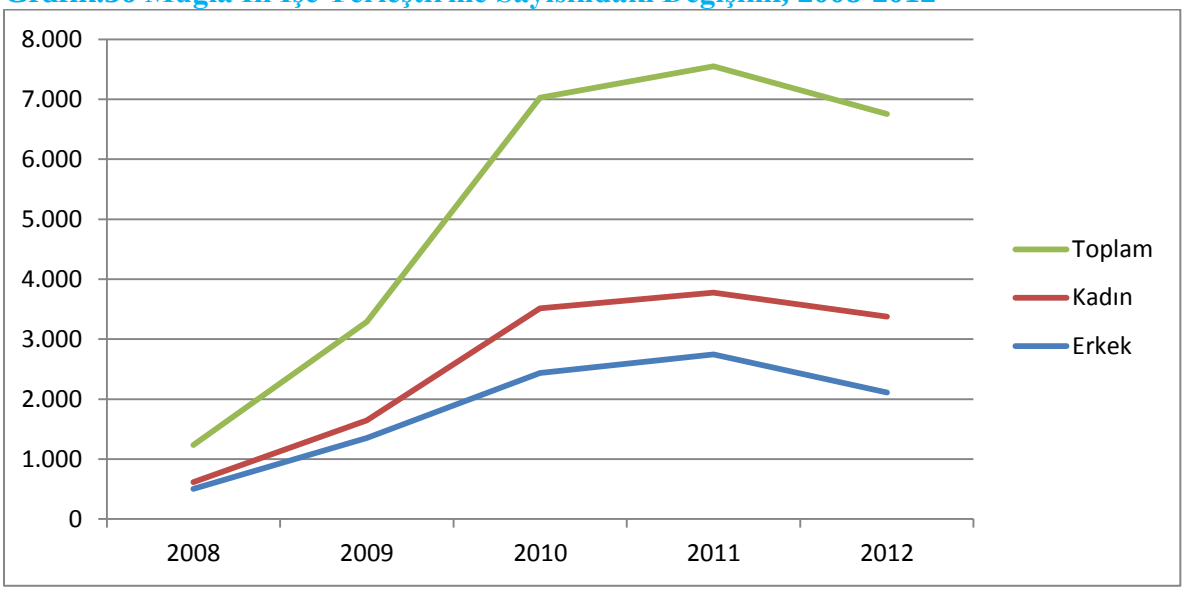

Kaynak: İŞKUR

2008-2012 yılları arasındaki kadınların işe yerleştirme sayısı aynı dönmedeki erkeklerden daha yüksektir.

Grafik.37 Muğla İli İşe Yerleştirme Kamu Özel Dağılımı, 2012

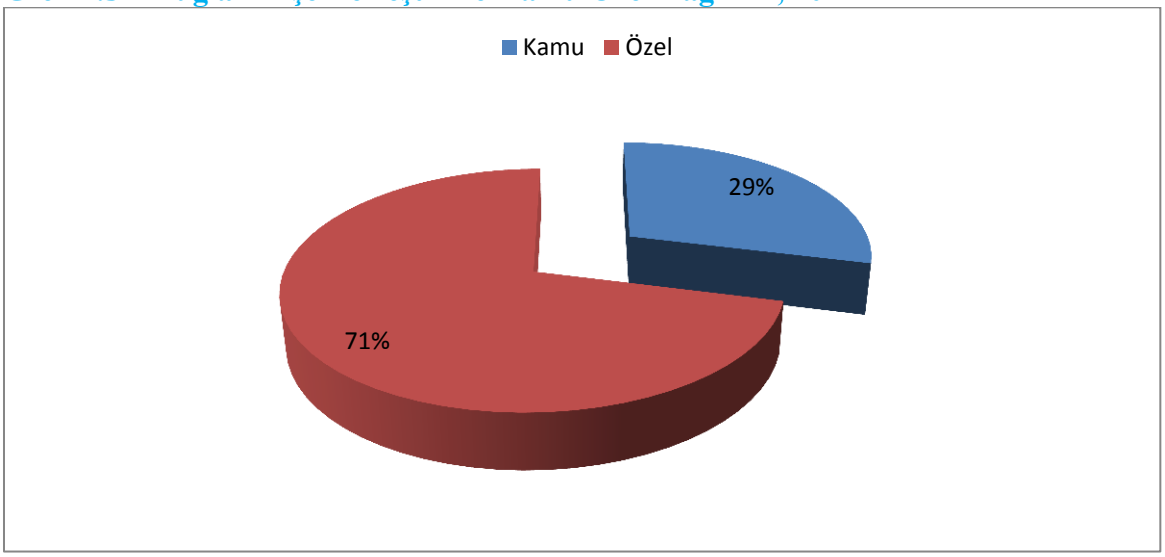

Kaynak: İŞKUR

2012 yılı içinde Muğla' da Çalışma ve İş Kurumu tarafından işe yerleştirilenlerin büyük çoğunluğunun özel sektörde istihdam edildiği görülmektedir. Kamu sektörün işe yerleştirmelerde azımsanmayacak derecede olduğu görülmektedir

Grafik.38 Muğla İli Cinsiyet Bazında İşe Yerleştirme, 2012

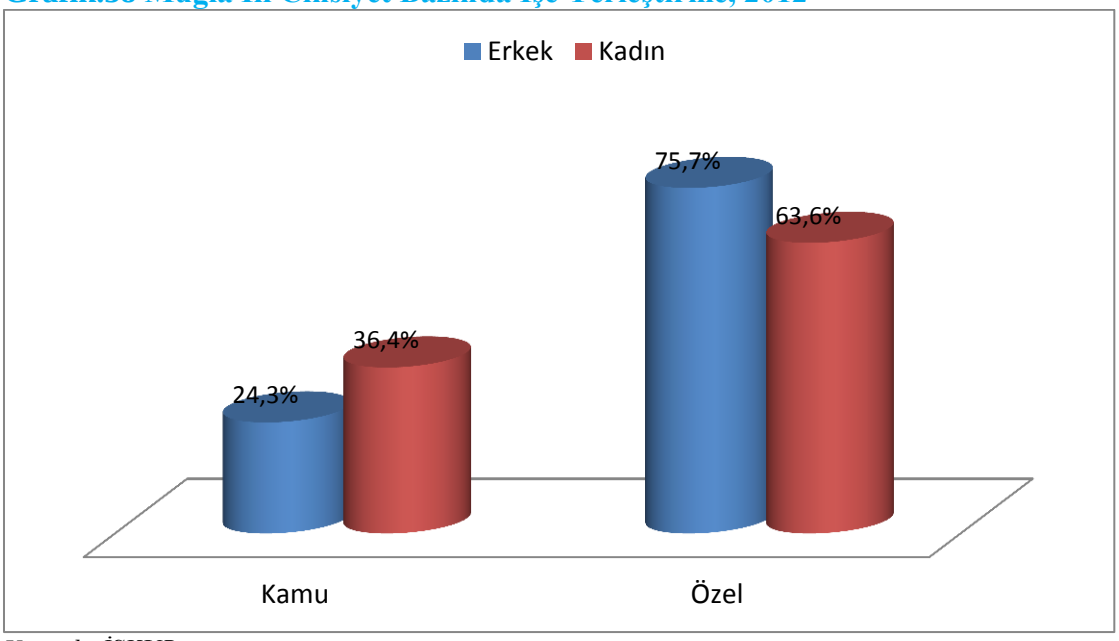

Kaynak: İŞKUR

Muğla ilinde kayıtlı işsizlerin kamu ya da özel sektörde işe yerleşenlerin cinsiyet dağılımı grafikte görülmektedir. Kayıtlı işsiz kadınların kamuda daha büyük oranda istihdam edildiği görülmektedir. Kayıtlı işsiz erkeklerin ise özel sektörde işe yerleştirme oranları daha büyüktür.

Tablo.35 İşe Yerleştirme Eğitim Durumu, Muğla-Türkiye, 2012

Eğitim Durumu	Muğla			Türkiye		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Okur Yazar Olmayan	8	2	10	1964	863	2827
Okur Yazar	42	14	56	10394	4123	14517
İlköğretim	1313	815	2128	219595	83933	303528
Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	602	317	919	109622	45974	155596
Önlisans	96	72	168	22777	14927	37704
Lisans	46	47	93	13924	10561	24485
Yüksek Lisans	2	1	3	265	258	523

Kaynak: İŞKUR

2012 yılı içinde işe yerleşen kayıtlı işsizlerin eğitim durumlarına ilişkin tablo yukarıda verilmiştir. Muğla ve Türkiye kayıtlı işsizlerin işe yerleştirmesi birbirine benzer oranlar göstermektedir. Kayıtlı erkek işsizlerin işe yerleştirmesi kadın işsizlerin işe yerleştirmesinden daha yüksek rakamlara sahiptir.

Grafik.39 İşe Yerleştirme Eğitim Durumu, Muğla-Türkiye, 2012

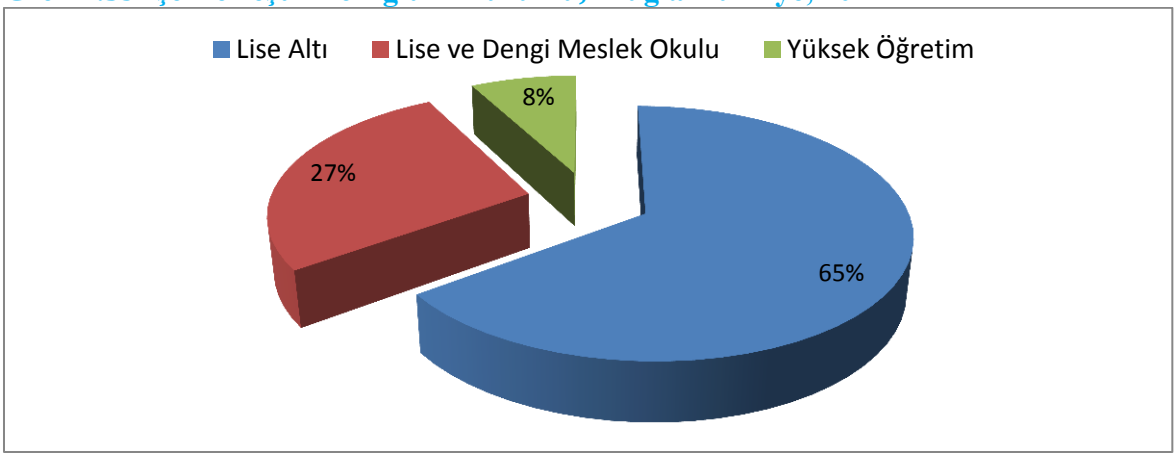

Kaynak: İŞKUR

Muğla Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işsizlerin lise altı eğitim düzeyine sahip olanlar daha kolay ve daha çok işe yerleştirilmiştir. Hizmet ve satış elemanları ile nitelik gerektirmeyen işlerde çalışacak eleman talepleri genel itibariyle bu eğitim seviyesinden karşılanmaktadır.

Tablo.36 EN FAZLA İşe Yerleştirme Yapılan İLK 20 Meslek, Muğla- Türkiye, 2012

MUĞLA		TÜRKİYE	
MESLEKLER	SAYI	MESLEKLER	SAYI
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1374	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	229943
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	197	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	37294
GARSON (SERVİS ELEMANI)	110	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	29650
MODEL MAKİNECİ (HAZIR GİYİM EV TEKSTİLİ)	108	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	13308
DERİ EŞYA İMAL İŞÇİSİ	106	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	11867
AŞÇI YAMAĞI	76	BÜRO MEMURU (GENEL)	8597
KASİYER	70	REYON GÖREVLİSİ	8267
YANGIN İLK MÜDAHALE İŞÇİSİ	66	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	8152
BULAŞIKÇI (STEVARD)	56	MAKİNECİ (DİKİŞ)	8115
KASA ŞEFİ	47	KASİYER	6740
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	40	LOJİSTİK ELEMANI	6087
SEKRETER	39	GARSON (SERVİS ELEMANI)	6017
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	36	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	4940
KOMİ (GARSON YARDIMCISI)	35	İPLİKÇİ (RİNG/VATER/VARGEL)	4029
REZERVASYON ELEMANI	34	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	3261
HAVA LİMANI YOLCU HİZMETLERİ GÖREVLİSİ	34	DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	2913
AŞÇI YARDIMCISI	34	DİĞER İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER (ELLE)	2842
MERMER İŞÇİSİ	34	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	2838
RESEPSİYONİST (ÖN BÜRO ELEMANI)	32	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	2739
SAYAÇ OKUMA ELEMANI (SU)	28	ÖN MUHASEBECİ	2738

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR'da en fazla İşe yerleştirme yapılan ilk 20 mesleğin Muğla ve Türkiye sıralamalarına bakıldığında beden işçisi(genel) mesleğinin hem Muğla hem Türkiye'de ilk sırada aldığı görülmektedir. Nitelik gerektirmeyen bu meslek oldukça yüksek bir farkla önde gelmektedir. Kalan mesleklerde Muğla ilinin yerel faktörlerinin çeşitlerine göre en fazla işe yerleştirmeler farklılık göstermektedir. Bölgenin turizm sektörüne bağlı mesleklerde daha çok işe yerleşme yapılmıştır. Ayrıca yörenin ormanlık alanlarının fazla olmasına bağlı olarak yangın ilk müdahale işçisi mesleğinde işe yerleştirmede 8. sırada olduğu dikkat çekmektedir.

Grafik.40 Meslek Gruplarına Göre İşe Yerleştirme, Muğla-Türkiye, 2012

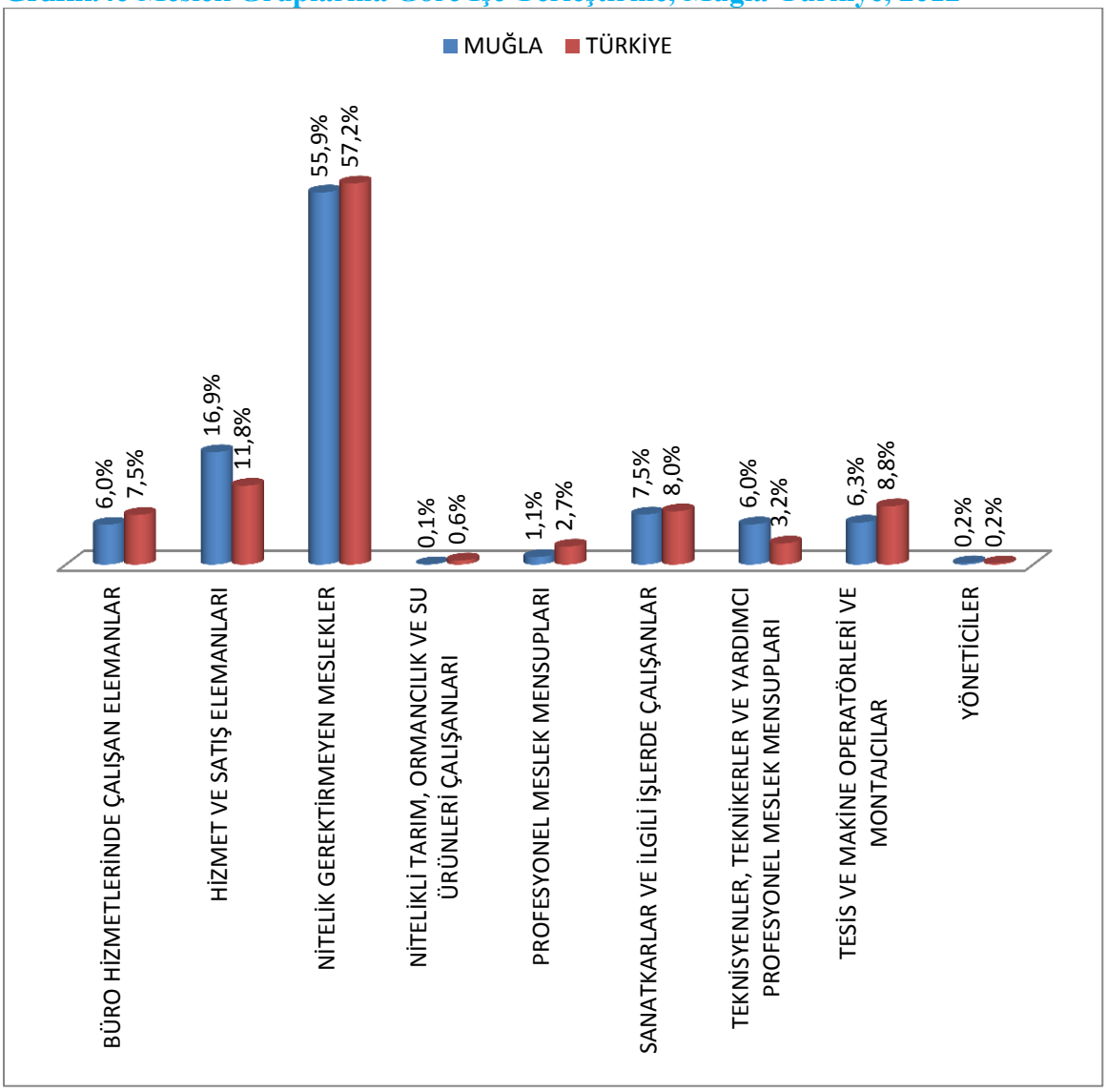

Kaynak: İŞKUR

Meslek gruplarına göre işe yerleştirme incelendiğinde grafikten de görüleceği üzere Muğla ve Türkiye için bir önceki tabloda da söylediğimiz gibi nitelik gerektirmeyen meslekler açık ara farklı ilk sırada yer almaktadır.

Grafik.41 Muğla İli Sektörlere Göre İşe Yerleştirme Dağılımı, 2012

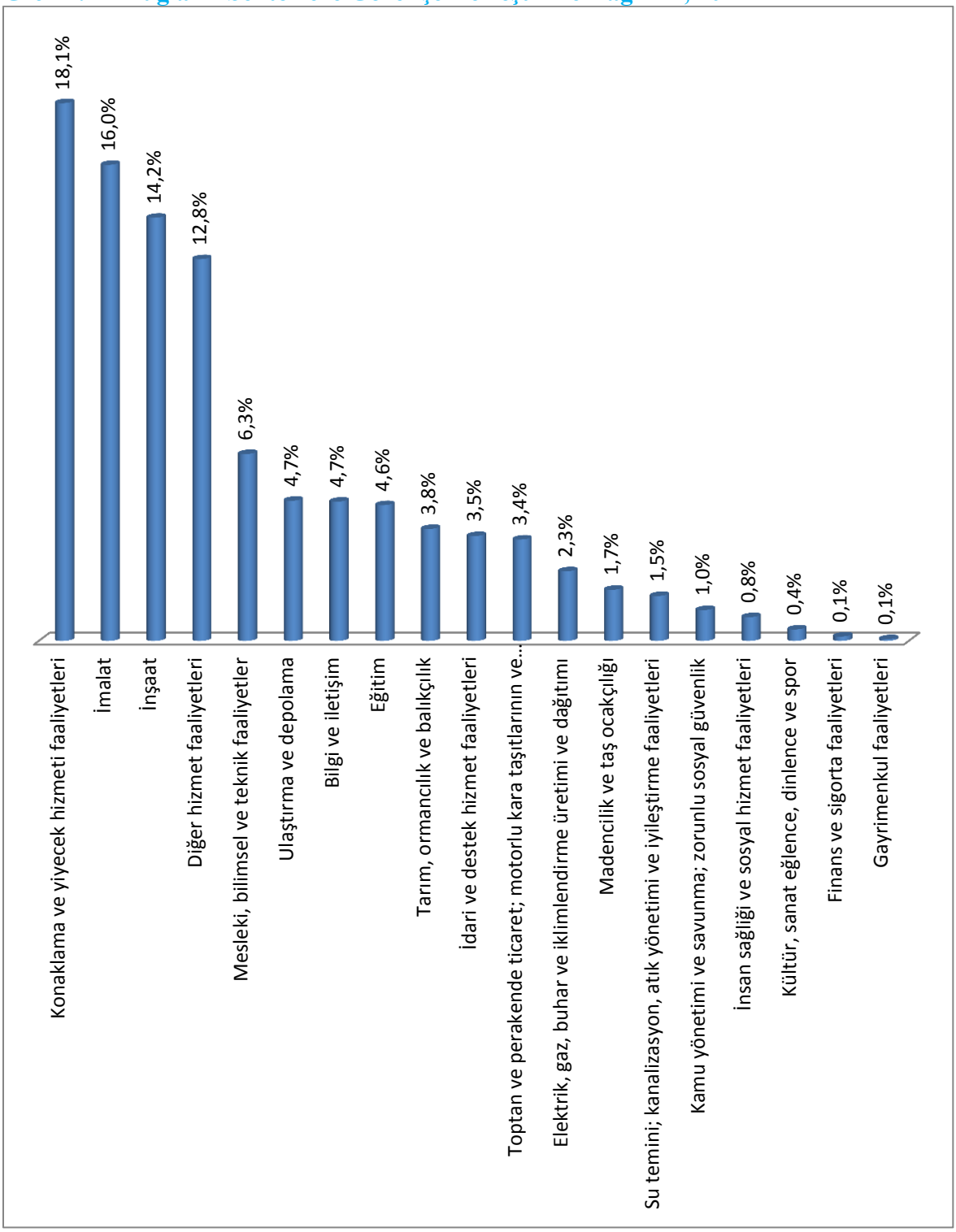

Kaynak: İŞKUR

2012 yılı içinde Muğla Çalışma ve İş Kurumu işe yerleştirme faaliyeti konaklama ve yiyecek hizmetleri, imalat ve inşaat sektöründe daha yoğun şekilde gerçekleştirilmiştir.

Tablo.37 Sektörlere Göre İşe Yerleştirmelerin Dağılımı, %, Muğla-Türkiye, 2012

SEKTÖRLER	MUĞLA	TÜRKİYE
Bilgi ve iletişim	4,7%	6,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	12,8%	9,8%
Eğitim	4,6%	6,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2,3%	0,8%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,1%	1,2%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,1%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	3,5%	10,7%
İmalat	16,0%	28,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,8%	1,5%
İnşaat	14,2%	5,6%
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	1,0%	1,8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	18,1%	3,3%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,4%	0,4%
Madencilik ve taş ocakçılığı	1,7%	0,7%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	6,3%	7,3%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1,5%	2,4%
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	3,8%	2,3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin	3,4%	8,0%
Ulaştırma ve depolama	4,7%	4,0%

Kaynak: İŞKUR

Sektörlere göre işe yerleştirmede, Muğla ilinin coğrafi konumu nedeniyle önde gelen geçim kaynağı turizm sektörüdür. Dolayısıyla konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri ilk sırada yer almaktadır. İmalat sektöründeki işe yerleştirme, Türkiye'de ilk sırada yer alırken bu sektör Muğla ilinde 2. Sırada yer almaktadır.

2012 yılında Kuruma kayıtlı işsizlerden normal statüde işe yerleştirilenler 2989 kişi, engelli statüde işe yerleştirilenler 385 kişi ve eski hükümlü-TMY 3 kişidir. İstihdam zorunluluğu bulunan kamu ve özel sektöre bakıldığında işe yerleştirmeler fazla görünmemektedir.

Tablo.38 Muğla İli İşsizlik Ödeneği Hak Edenler, 2012

Eğitim Durumu	Erkek	Kadın	Toplam
Okur-Yazar Olmayan	8	12	20
Lise Altı	406	144	550
Lise ve Dengi Meslek Okulu	221	172	393
Yükseköğretim	123	163	286
Toplam	758	491	1249

Kaynak: İŞKUR

İşten çıkan yada çıkarılan vatandaşlar işsiz kaldığı dönemde geçimini sağlamak için işsizlik ödeneğine başvurmaktadır. 2012 yılında Muğla İŞKUR'dan işsizlik maaşı hak edenlere ait istatistikler yukarıdaki tabloda görülmektedir. Erkeklerin işsizlik ödeneği hak edişleri kadınlardan daha yüksektir. İşsizlik ödeneğini hak edenlerden %44'ü niteliksiz işlerde çalışan lise altı eğitim duruma sahip işsizlerdir.

Tablo.39 Muğla İlinde Düzenlenen Kurslar ve Katılımcı Sayıları, 2012

Kurs Türü	Kurs Sayısı	Erkek	Kadın	Toplam Kursiyer Sayısı
GİRİŞİMCİLİK	10	120	130	250
HÜKÜMLÜLERE YÖNELİK KURSLAR	3	44		44
İŞ.YET.KURS/ İSTİHDAM GARANTİLİ	56	400	745	1145
İŞ.YET.KURS/GENEL	26	19	403	422
İŞ.YET.KURS/TYÇP	55	275	747	1022
İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI(İEP)	337	206	188	394
ÖZÜRLÜ KURSLARI	2	6	4	10
UMEM PROJESİ	38	382	181	563
UMEM PROJESİ/İEP	67	89	27	116
Genel Toplam	**594**	**1541**	**2425**	**3966**

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında Muğla ilinde İŞKUR tarafından düzenlenen kurslar ve sayıları tabloda verilmiştir. Kadınların çalışma hayatına katılmak istemesi başlangıcı oluşturmakta fakat niteliksiz olarak işgücü piyasasında çeşitli mesleklerde iş bulamamaktadır bu yüzden kadın kursiyer sayısı erkek kursiyer sayısından daha fazladır. İşgücü yetiştirme kursları meslek edinmek adına en çok katılımcıya sahip kurs türü olduğu görülmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

2.1 AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Tablo.40 İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları, 2013

İŞKUR'UN UYGULADIĞI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI YÖNTEM VERİLERİ						
Dönem	**Kapsamı**	**Periyod**	**Sınıflamalar**	**Yöntem**		
2008	TÜM İŞYERLERİ	15 Ekim - 5 Aralık	İSCO 88-NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**71.001**
					10+ işyeri	26.409
					50+işyeri	7.224
2009/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	17 Nisan - 30 Mayıs	İSCO 88-NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**275.099**
					10+ işyeri	83.404
					50+işyeri	15.273
2009/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	4 Kasım-13 Aralık	İSCO 88-NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**255.938**
					10+ işyeri	80.638
					50+işyeri	15.985
2010/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88-NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**218.068**
					10+ işyeri	73.418
					50+işyeri	14.476
2010/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88-NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**198.479**
					10+ işyeri	69.442
					50+işyeri	14.688
2011/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88-NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**159.862**
					10+ işyeri	60.501
					50+işyeri	13.393
2011/II	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	19 Aralık-19 Ocak	İSCO 88-NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam	**5.941**
					10+ işyeri	3.283
					50+işyeri	1.606
2012/I	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	2 Mayıs- 15 Haziran	İSCO 88-NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam Girişim	5.225
2012/II	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	10 Eylül-31 Ekim	İSCO 88-NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**53.164**
2013/I	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	15 Mayıs-30 Haziran	İSCO 88-NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**87.719**

Kaynak: İŞKUR İPA, 2013

Türkiye İş Kurumu, 2013 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında Türkiye genelinde 87.719 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

Talep araştırması için örnek hacmi, örnek seçimi, tahmin ve notasyon yöntemleri hakkında Ek 2'de ayrıntılı açıklama yapılmıştır.

2.2 İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Muğla ilinde yapılan işgücü piyasası araştırmasına katılan işletmelerin sektörel dağılımında; konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı, inşaat ve imalat sektöründe faaliyet gösterenler önde gelmektedir. İşgücü piyasası araştırmasına katılan işyerlerinin çalışan sayılarına bakıldığında sektörel dağılımın sıralamasında bazı değişiklikler görülmektedir. 1-9 aralığında çalışan sayısına sahip işyerleri %22,9 oranı ile ilk sırada inşaat; 10-49 aralığında çalışan sayısına sahip işyeri sayısı %24,2 oranı ile, konaklama ve yiyecek hizmetleri, 50 ve üzerinde çalışan sayısına sahip işyeri sayısının da %45,6 oranında konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri alanında yüksek olduğu görülmektedir. Yapılan işgücü piyasası analiz çalışmasına göre çalışan her 100 kişiden 61'i 10-49 arasında çalışan sayısına sahip işyerinde, 27'si 1-9 aralığında çalışan sayısına sahip işyerinde, 11'i 50 ve üzerinde çalışan sayısına sahip işyerinde istihdam edilmiştir.

Tablo.41 İşyerlerinin İşyeri Büyüklüğü ve Sektörel Dağılımı, 2013

Sektör	İşyeri Sayısı (1-9)	İşyeri Sayısı (10-49)	İşyeri Sayısı (50+)	TOPLAM
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	8	24	10	42
İMALAT	68	153	29	250
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	0	2	0	2
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	2	3	0	5
İNŞAAT	137	146	21	304
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	120	304	21	445
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	39	85	13	138
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	89	333	115	537
BİLGİ VE İLETİŞİM	1	6	1	8
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	6	19	0	25
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	10	29	0	38
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	34	41	0	75
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	25	62	23	109
EĞİTİM	10	57	6	73
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	5	33	7	46
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	12	15	1	28
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	30	42	5	77
GENEL TOPLAM	**597**	**1353**	**252**	**2202**

Kaynak: Muğla İPA 2013

Grafik.42 İşyerlerinin Sektörel Dağılımı, %, 2013

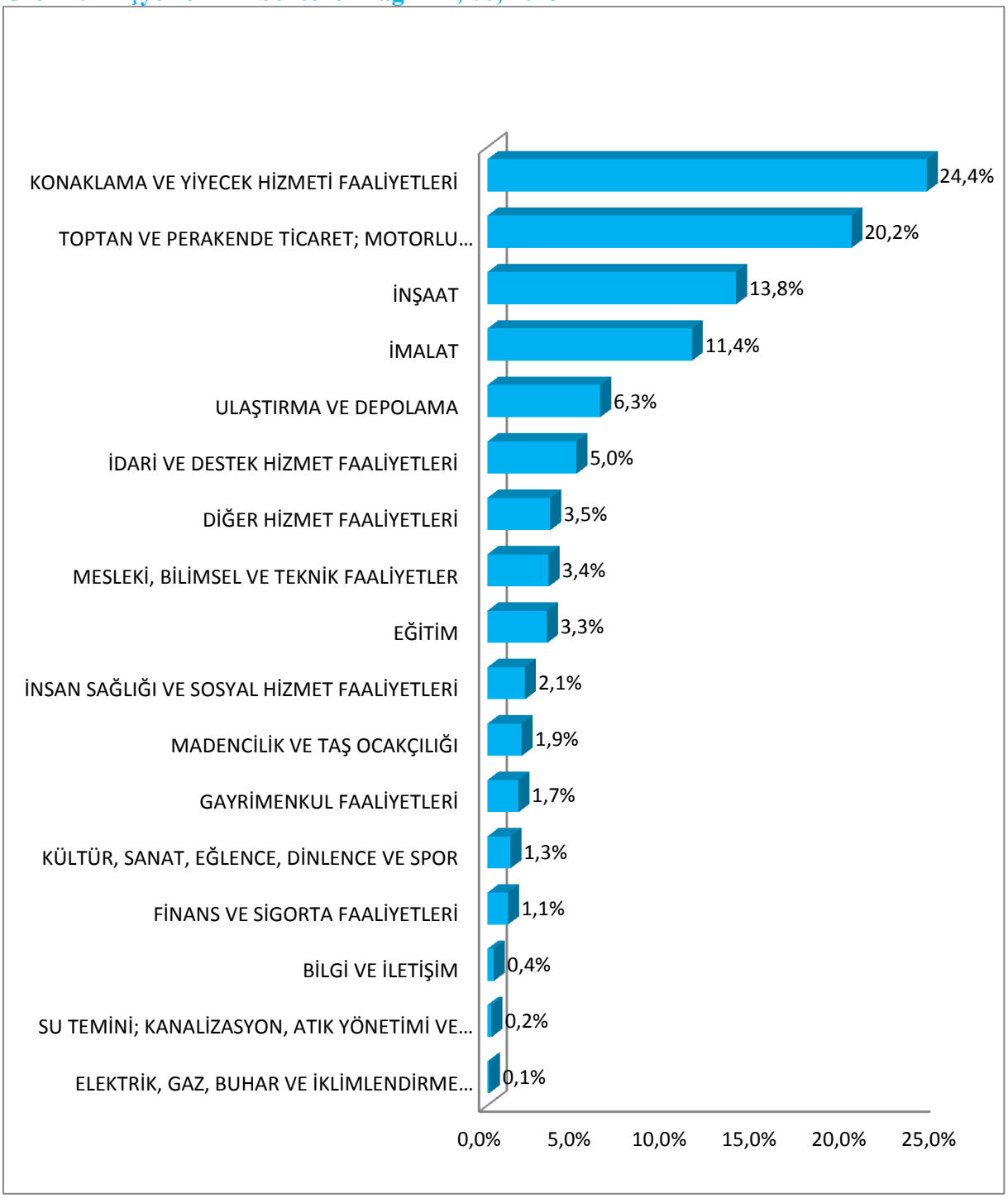

Kaynak: Muğla, İPA, 2013

Yapılan işgücü piyasası analiz araştırması sonuçlarına göre her 100 işyerinin %24,4'ü konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründedir. Bu sektörü ardından %20,2 ile toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı %13,8 ile inşaat sektörü takip etmektedir. Çalışanların sektörel dağılımı Türkiye geneline bakıldığında farklılık göstermektedir. %24,4 çalışan sayısına sahip konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri yörenin en önemli geçim kaynağını oluşturmaktadır. Turizm mevsiminin

başlaması ile birlikte ticaret ve perakende faaliyetleri de hareketlendiği için 2. sırada toptan perakende ticaret ve motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı gelmektedir.

Grafik.43 İşyerlerinin Sektörel Dağılımı, Muğla-Türkiye, 2013

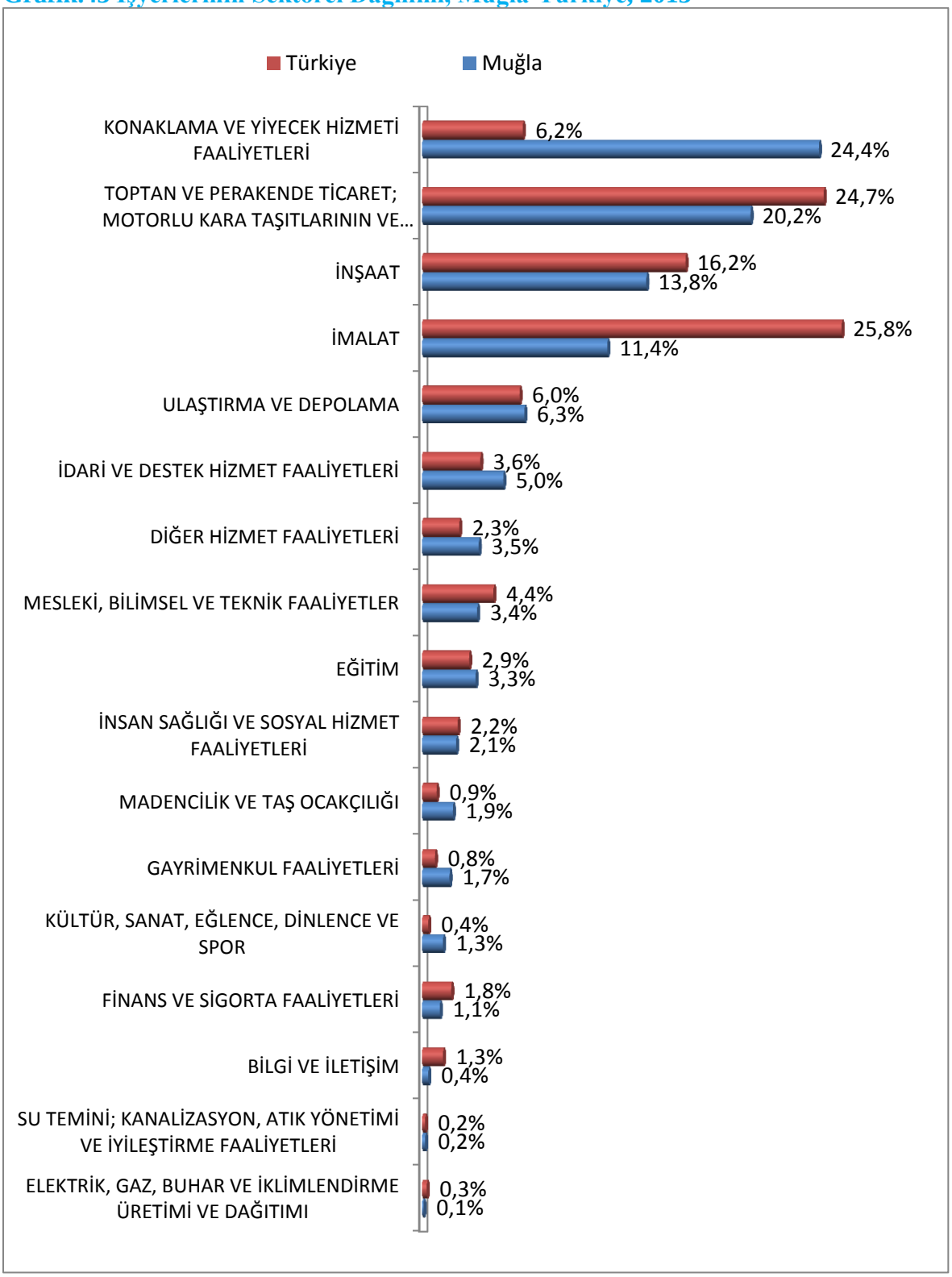

Kaynak: Muğla, İPA, 2013

İşgücü piyasası analiz çalışması sonuçlarına göre Türkiye genelinde işyerleri ağırlıklı olarak imalat, toptan perakende ticaret ve inşaat sektörlerinde faaliyet göstermektedir. Türkiye

genelinde her 100 kişinin 25'i imalat, 24'ü toptan ve perakende ticaret, 16'sı da inşaat sektöründe faaliyet göstermektedir.

Tablo.42 Sektörlere Göre Çalışan Sayıları, Muğla, 2013

Sektör	Erkek	Kadın	Toplam
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	1.502	191	1.693
İMALAT	6.380	1.632	8.013
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	38	2	40
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	54	16	70
İNŞAAT	5.622	808	6.430
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	6.955	1.924	8.879
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	3.449	526	3.974
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	18.258	6.187	24.444
BİLGİ VE İLETİŞİM	199	54	253
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	184	147	331
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	621	107	727
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	612	239	850
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	3.281	1.070	4.351
EĞİTİM	835	847	1.682
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	846	1.213	2.059
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	320	90	411
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	852	405	1.257
GENEL TOPLAM	**50.008**	**15.456**	**65.464**

Kaynak: Muğla İPA 2013

Muğla ili işgücü piyasası analiz çalışması sonuçları kapsamında toplam işyerlerinde çalışan 65.464 kişi çalışmaktadır. Çalışanların %76'sı erkeklerden %24'ü kadınlardan

oluşmaktadır. Muğla bulunduğu konum itibariyle konaklama ve yiyecek hizmetleri sektöründe çalışan sayısı %37'dir, bu sektörü toptan ve perakende ticaret %14, imalat %12 ile takip etmektedir.

Grafik.44 Sektörlere Göre Toplam Çalışan Sayıları, Muğla-Türkiye, 2013

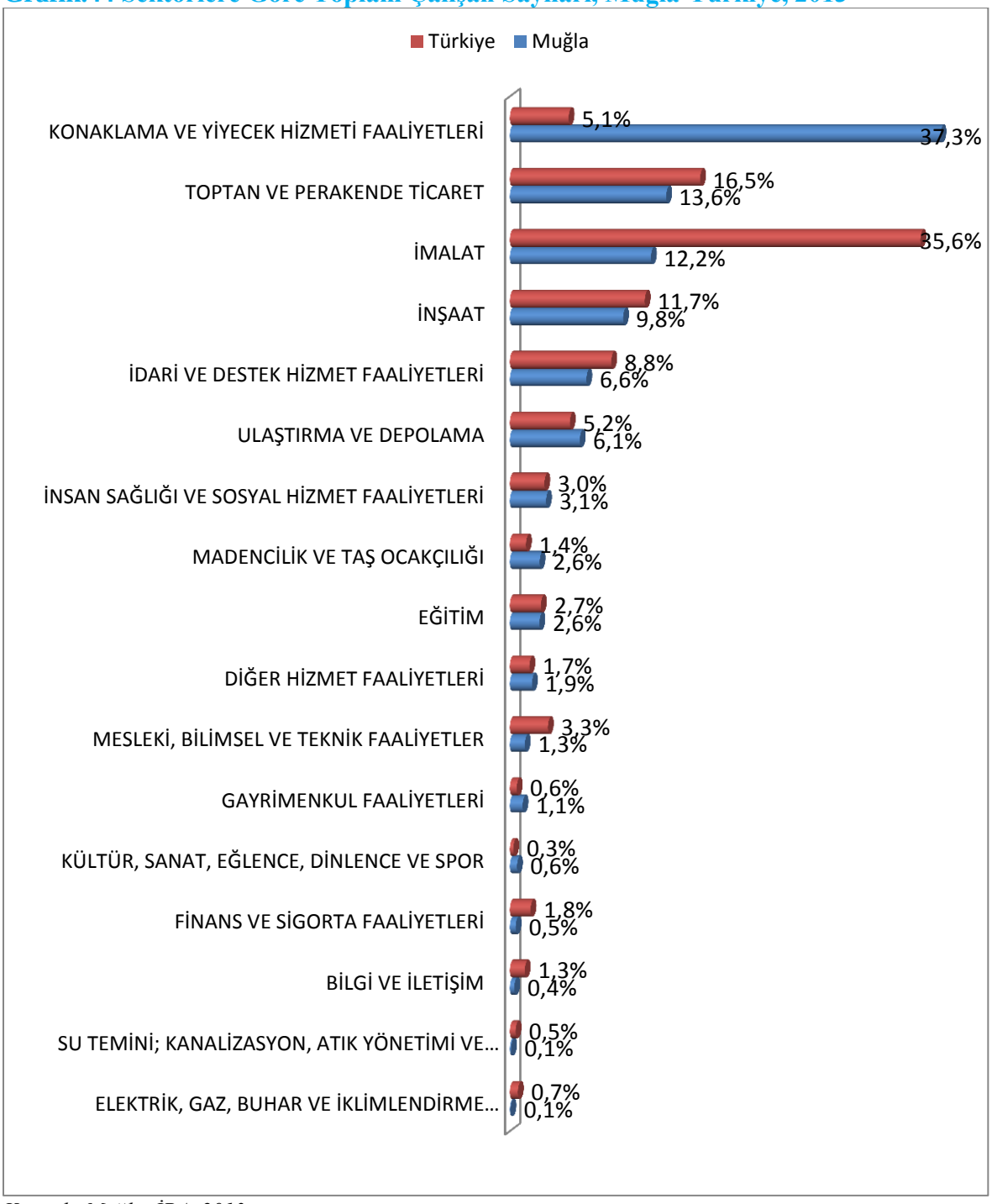

Kaynak: Muğla, İPA, 2013

Sektörlere göre çalışan sayısının dağılımında Muğla ili ile Türkiye geneli kıyaslandığında çok farklılıklar görülmektedir. Konaklama ve yiyecek hizmetleri Türkiye genelinin çok daha üzerindedir. Ulaştırma ve depolama faaliyetleri, madencilik ve taş

ocakçılığı sektörlerinde de çalışan sayıları Türkiye ortalamasının üzerindedir. Muğla ilinde çalışanların %63,1'i; konaklama ve yiyecek hizmetleri, toptan perakende ticaret ve motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı, imalat sektöründe çalışmaktadır.

Grafik.45 Muğla Sektörlere Göre Çalışan Sayılarının Cinsiyetlere Göre Dağılımı, 2013

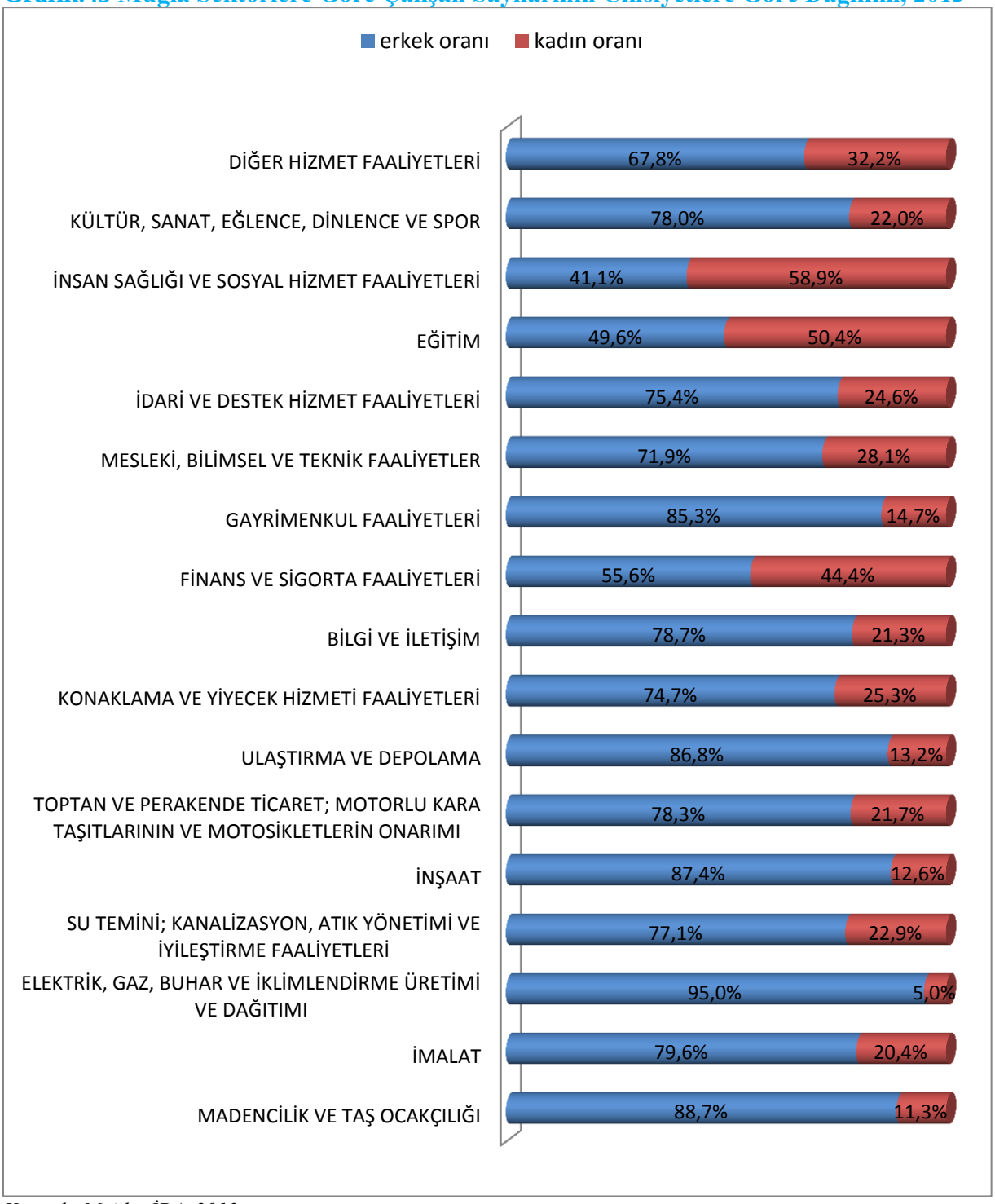

Kaynak: Muğla, İPA, 2013

Kadınların insan sağlığı ve sosyal hizmetler sektöründe çalışma oranı erkeklerden daha yüksektir, Türkiye genelinde de bu sektörün çalışanlarının büyük çoğunluğunu kadınlar oluşturmaktadır. İşgücü piyasasına genel olarak bakıldığında erkek çalışan sayısının kadın çalışan sayısından daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo.43 Sektörlere Göre Çalışan Sayılarının Cinsiyete Dağılımı, Muğla-Türkiye, 2013

SEKTÖR	MUĞLA		TÜRKİYE	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	88,70%	11,30%	95,60%	4,40%
İMALAT	79,60%	20,40%	78,00%	22,00%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	95,00%	5,00%	84,30%	15,70%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	77,10%	22,90%	92,80%	7,20%
İNŞAAT	87,40%	12,60%	92,80%	7,20%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	78,30%	21,70%	76,40%	23,60%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	86,80%	13,20%	87,90%	12,10%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	74,70%	25,30%	75,40%	24,60%
BİLGİ VE İLETİŞİM	78,70%	21,30%	66,90%	33,10%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	55,60%	44,40%	64,00%	36,00%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	85,30%	14,70%	82,20%	17,80%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	71,90%	28,10%	67,30%	32,70%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	75,40%	24,60%	72,10%	27,90%
EĞİTİM	49,60%	50,40%	50,70%	49,30%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	41,10%	58,90%	40,10%	59,90%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	78,00%	22,00%	78,10%	21,90%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	67,80%	32,20%	65,90%	34,10%
Genel Toplam:	**76,40%**	**23,60%**	**76,90%**	**23,10%**

Kaynak: Muğla, İPA, 2013

Muğla'da çalışanların cinsiyete göre işgücüne katılım oranı Türkiye ile paralellik göstermektedir. Erkek ve kadın çalışanların belirgin şekilde yurt genelinden farklılaştığı sektörler de vardır. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi sektöründe erkek çalışan sayısı Türkiye genelinden daha yüksektir. Su temini kanalizasyon atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründe Türkiye ortalamasının altında çalışan erkek iş gücüne sahiptir.

Grafik.46 Ana Meslek Gruplarına Göre Çalışanların Dağılımı, 2013

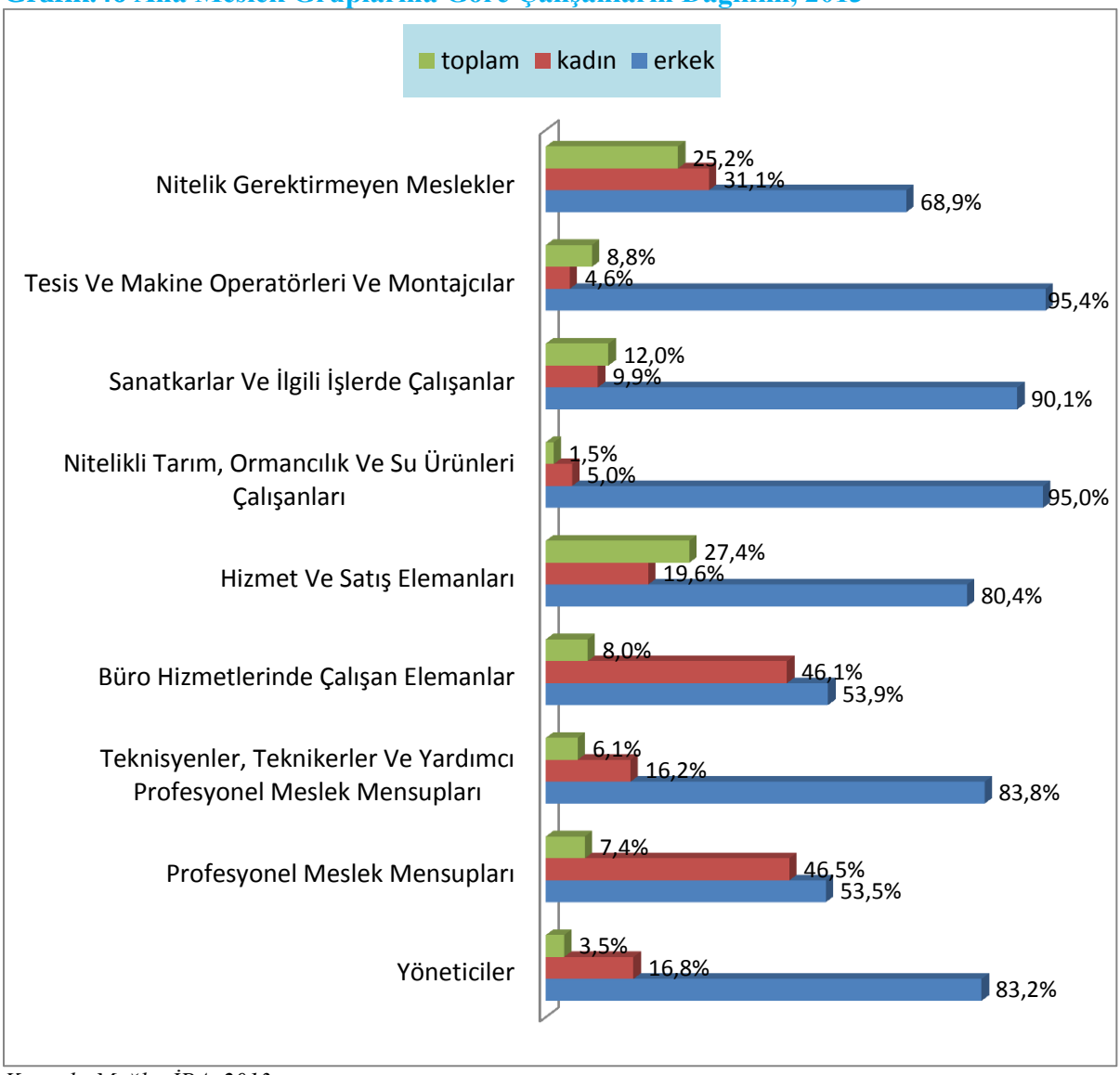

Kaynak: Muğla, İPA, 2013

Muğla ilinde, işgücü piyasası analiz çalışmasına katılan işyerlerinin meslek gruplarına göre çalışan sayılarının cinsiyet bazında yapılan araştırmalarında erkeklerin; tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri elemanı meslek gruplarında daha yoğun çalıştıkları görülmüştür. Kadınların ise daha çok büro hizmetleri çalışan ve profesyonel meslek grubu eleman sayıları birbirine yakın olduğu saptanmış ve bu meslek gruplarında daha yoğun çalıştıkları görülmüştür. Bu veriler göz önüne alındığında bedensel güç gerektiren mesleklerde erkeklerin daha yoğun çalıştığı, kadınların ise daha çok hizmet sektöründe çalıştığı görülmektedir. Mesleklerde istenilen nitelikler arttığında bu farkın ortadan kalktığı görülmektedir.

Grafik.47 Ana Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayıları, Muğla-Türkiye, 2013

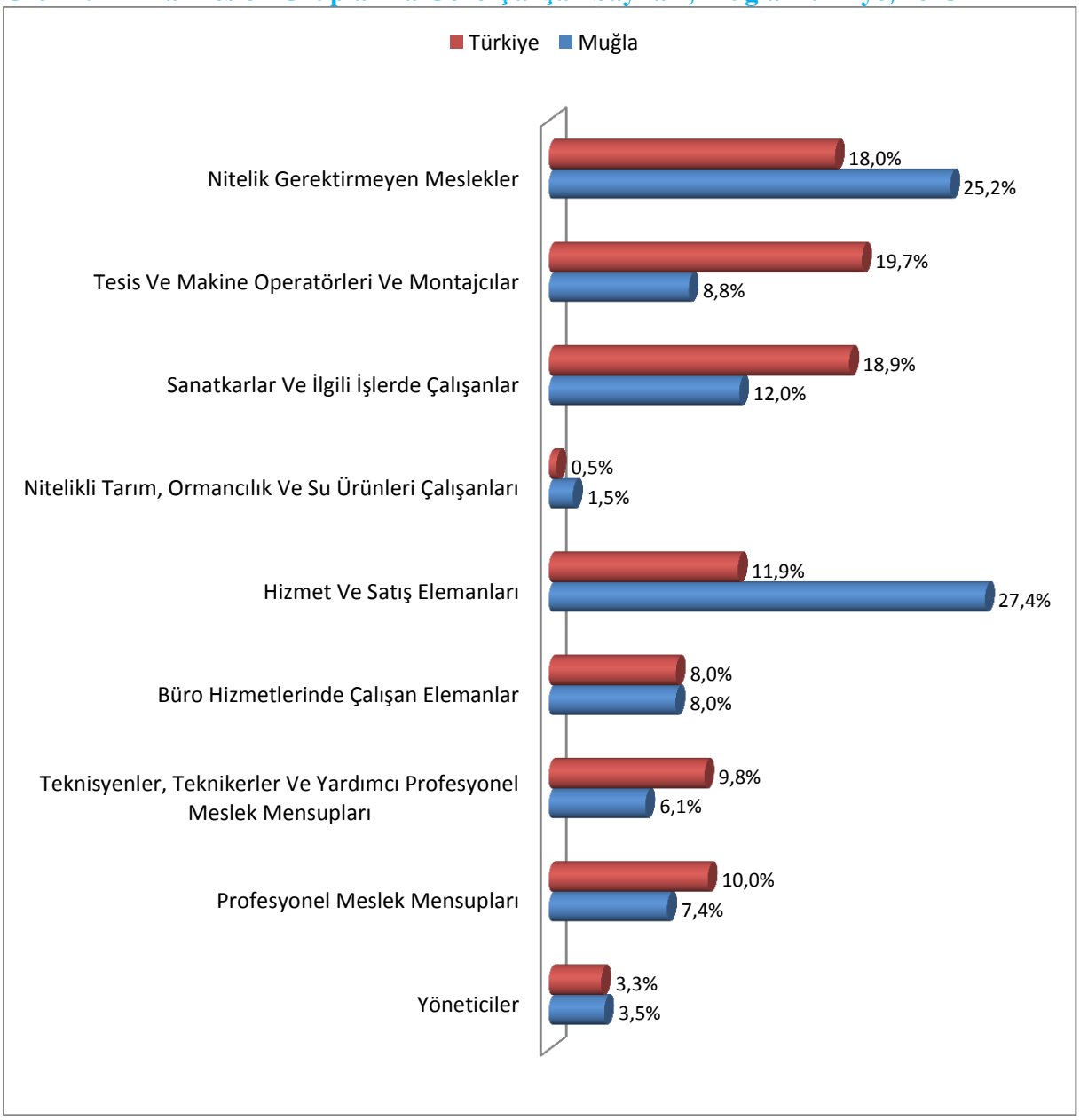

Kaynak: Muğla, İPA, 2013

Muğla ili genelinde işgücü piyasasında; hizmet ve satış elemanları ile nitelik gerektirmeyen mesleklerde çalışanlar Türkiye ortalamasının oldukça üzerindedir. Buna karşın tesis ve makine operatörleri ve montajcılar ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar Türkiye ortalamasının altında bulunmaktadır.

Bunun durumun asıl nedeni ise Muğla ilinin turizm merkezi olmasından dolayı hizmet sektörünün çok ilerlemiştir. Sanayinin gelişmemiş olmasına bağlı olarak tesis ve makine operatörleri ve montajcılar sektörü Türkiye ortalamasının altındadır.

Grafik.48 Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayılarının Cinsiyet Dağılımı, 2013

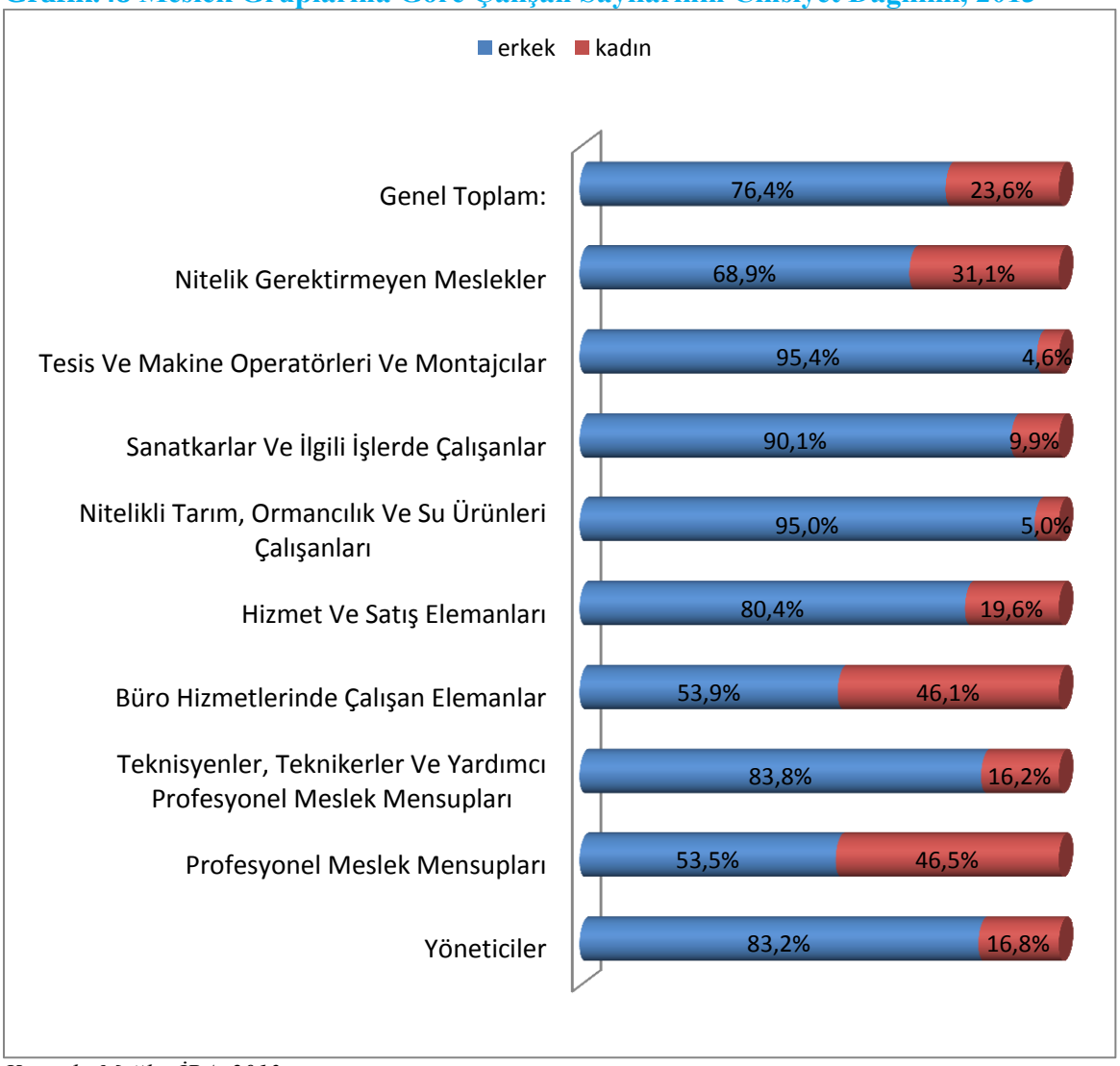

Kaynak: Muğla, İPA, 2013

Meslek alanlarında erkek çalışan oranı kadınlara göre fazladır. Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar mesleği ve nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanlarının tamamına yakınını erkek elemanlar oluşturmaktadır.

Tablo.44 Çalışan Sayılarının Mesleklere Göre Dağılımı, Muğla, 2013

Toplam	Oranı	Erkek	Oranı	Kadın	Oranı
Garson (Servis Elemanı)	4,90%	Garson (Servis Elemanı)	5,60%	Oda Görevlisi-Turizm	9,40%
Beden İşçisi (Genel)	4,60%	Beden İşçisi (Genel)	5,60%	Kat Görevlisi-Temizlik	9,20%
Mermer İşçisi	2,90%	Şoför-Yük Taşıma	3,50%	Temizlik Görevlisi	4,60%
Kat Görevlisi-Temizlik	2,90%	Mermer İşçisi	3,40%	Muhasebeci	3,90%
Komi (Garson Yardımcısı)	2,70%	Beden İşçisi (İnşaat)	3,40%	Resepsiyonist (Ön Büro Elemanı)	3,50%
Şoför-Yük Taşıma	2,70%	Komi (Garson Yardımcısı)	3,00%	Garson (Servis Elemanı)	2,80%
Aşçı	2,70%	Aşçı	2,90%	Balık Temizleme İşçisi	2,70%
Oda Görevlisi-Turizm	2,60%	Güvenlik Görevlisi	2,60%	Satış Danışmanı	2,70%
Beden İşçisi (İnşaat)	2,60%	Bulaşıkçı (Stevard)	2,30%	Kasiyer	2,20%
Güvenlik Görevlisi	2,40%	Aşçı Yardımcısı	2,20%	Büro Memuru (Genel)	1,90%
Temizlik Görevlisi	2,30%	Meydancı	1,80%	Aşçı	1,80%
Resepsiyonist (Ön Büro Elemanı)	2,20%	Resepsiyonist (Ön Büro Elemanı)	1,80%	Sekreter	1,70%
Bulaşıkçı (Stevard)	2,10%	Şoför (Yolcu Taşıma)	1,80%	Komi (Garson Yardımcısı)	1,70%
Aşçı Yardımcısı	2,00%	Bahçıvan	1,60%	Güvenlik Görevlisi	1,60%
Muhasebeci	1,90%	Temizlik Görevlisi	1,60%	Beden İşçisi (Genel)	1,50%
Satış Danışmanı	1,80%	Barmen	1,50%	Aşçı Yardımcısı	1,50%
Meydancı	1,50%	Mutfak Görevlisi	1,50%	Bulaşıkçı (Stevard)	1,50%
Şoför (Yolcu Taşıma)	1,40%	Satış Danışmanı	1,50%	Mermer İşçisi	1,40%
Mutfak Görevlisi	1,30%	Servis Garsonu	1,40%	Ön Muhasebeci	1,30%

Kaynak: Muğla, İPA, 2013

1213 farklı meslekten en çok çalışan meslek grupları tabloda yer almıştır. Muğla ilinde turizm sektörüyle ilgili mesleklerin ön plana çıktığı görülmektedir. Bunlar arasında garson (servis elemanı), beden işçisi (genel), mermer işçisi, kat görevlisi-turizm, komi (garson yardımcısı) gibi meslekler ağırlıkları itibariyle dikkat çekmektedir.

Erkek ve kadın çalışanlar arasında mesleklerin dağılımı, genel dağılımından farklılık göstermektedir. Kadınlar genel itibariyle temizlik işinde çalışmakta iken erkekler beden gücü gerektiren işlerde çalışmaktadır.

2.3 AÇIK İŞLER

İşyerlerinin eleman ihtiyacı duyduğu meslekler açık iş olarak yayınlanmakta ve bu taleplerle işgücü piyasasını değerlendirme imkanı oluşturmaktadır. Muğla'da en çok açık iş konaklama ve yiyecek hizmetlerinde görülmektedir. Bu sektörleri imalat ve toptan ve perakende ticaret takip etmektedir. İPTA sürecinde İŞKUR kanalı ile açık işveren işyeri sayısı, eleman ihtiyacı ile paralellik oluşturmakta iken, sektörlere göre dağılımda bu durum farklılık göstermektedir. Diğer hizmet faaliyetleri, ulaştırma ve depolama, bilgi ve iletişim sektörlerinde dağılım oranı diğer sektörlerden daha yüksektir.

Tablo.45 Sektörlere Göre Açık İşler, Muğla- Türkiye, 2013

Sektör	Toplam Açık İş	Açık İşveren İşyeri Sayısı	Açık İşveren İşyeri sayısı dağılımı	Türkiye
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	54	13	19,60%	19,90%
İMALAT	466	94	16,80%	40,60%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	8	2	20,00%	13,00%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	19	3	13,60%	23,40%
İNŞAAT	204	50	19,80%	17,30%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	415	135	24,50%	27,80%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	81	30	26,70%	18,10%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	983	213	17,80%	35,80%
BİLGİ VE İLETİŞİM	12	4	25,00%	29,10%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	7	2	22,20%	17,20%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	40	11	20,80%	21,60%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	62	7	10,60%	24,10%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	162	28	14,90%	24,80%
EĞİTİM	40	10	20,40%	21,80%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	97	15	13,10%	36,90%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	22	5	19,20%	19,90%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	80	31	28,00%	27,40%
Genel Toplam:	2.753	654	19,20%	28,70%

Kaynak: Muğla, İPA, 2013

Grafik.49 Sektörlere Göre Açık İşler, Muğla-Türkiye, 2013

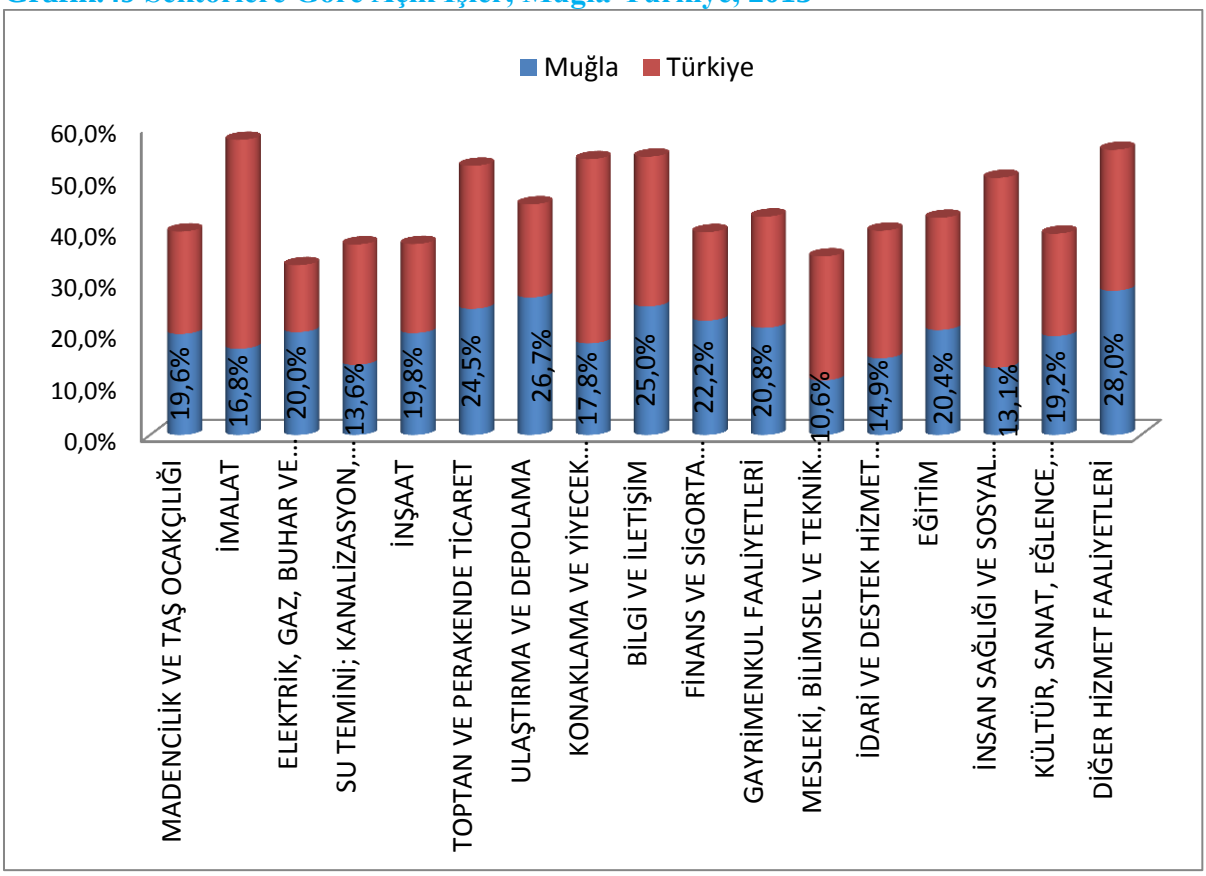

Kaynak: Muğla, İPA, 2013

Türkiye genelinde imalat, insan sağlığı ve sosyal hizmetler, konaklama ve yiyecek hizmetleri sektöründeki açık işveren işyeri sayısı daha yüksektir.

Tablo.46 Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı, %, 2013

Meslek Grup	Toplam	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Yöneticiler	14	0,50%	0,60%
Profesyonel Meslek Mensupları	182	6,60%	3,60%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	141	5,10%	3,40%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	182	6,60%	3,40%
Hizmet Ve Satış Elemanları	1.021	37,10%	5,40%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	16	0,60%	1,60%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	532	19,30%	6,40%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	176	6,40%	3,00%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	490	17,80%	2,90%
Genel Toplam:	**2.753**	**100,00%**	**4,00%**

Kaynak: Muğla, İPA, 2013

Muğla da ana meslek gruplarına göre açık işlerin dağılımında hizmet ve satış elemanı, sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar, nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar ilk sıraları almaktadır.

Grafik.50 Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı, %, 2013

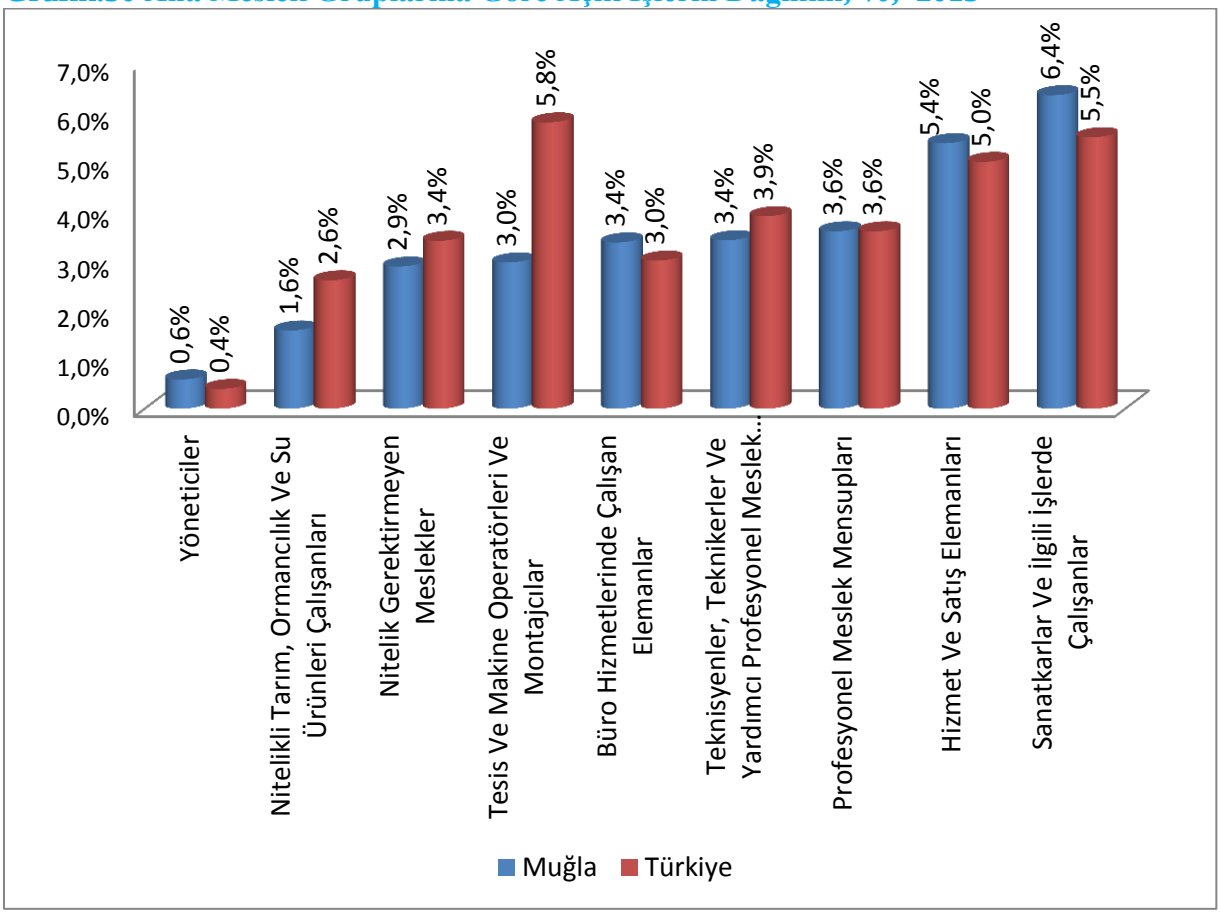

Kaynak: Muğla, İPA, 2013

Türkiye genelinde ana meslek gruplarına göre açık iş oranına bakıldığında eleman ihtiyacı bulunan meslekler; %5,8 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, %5,5 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar, %5 ile hizmet ve satış elemanlarında görülmektedir.

Ana meslek grupları itibariyle Muğla da açık iş oranının en yüksek olduğu ana meslek grubu %6,4 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar, %5,4 ile hizmet ve satış elemanlarında görülmektedir. Diğer meslek gruplarında açık iş oranları birbirine yakın değerleri takip etmektedir.

Muğla İlinde meslek bazında yapılan incelemelerde meslek çeşitliliğinin fazla olduğu görülmüştür. Hizmet ve satış elemanı, sanatkâr ile ilgili işlerde çalışanlar, nitelik gerektirmeyen meslek gruplarında açık işlerin daha çok olduğu görülmektedir.

Muğla İlinde mesleklere göre açık iş sayıları incelendiğinde; garson (%10,8), komi (garson yardımcısı) (%8,7), mermer işçisi (%4,3), resepsiyonist (ön büro elemanı) (%3,8), güvenlik görevlisi (%3,1), ilk beş sırayı almaktadır. Aşağıdaki grafikte bazı açık iş sayıları sıralanmıştır. İlk iki sıra dışında meslekler arasında açık iş sayısında birbirine yakın dağılım görülmektedir.

Türkiye genelinde meslek itibariyle; makine (dikiş) (%7,9), beden işçisi (genel) (%3,3), güvenlik görevlisi (3,2), garson (servis elemanı) (%2,4), temizlik görevlisi (%2,2) ilk beş sırayı almaktadır.

Tablo.47 EN FAZLA Açık İş Olan İLK 20 Meslek, Muğla-Türkiye, 2013

MUĞLA		TÜRKİYE	
MESLEK	AÇIK İŞ DAĞILIMI	MESLEK	AÇIK İŞ DAĞILIMI
Garson (Servis Elemanı)	10,80%	Makineci (Dikiş)	7,90%
Komi (Garson Yardımcısı)	8,70%	Beden İşçisi (Genel)	3,30%
Mermer İşçisi	4,30%	Güvenlik Görevlisi	3,20%
Resepsiyonist (Ön Büro Elemanı)	3,80%	Garson (Servis Elemanı)	2,40%
Güvenlik Görevlisi	3,10%	Temizlik Görevlisi	2,20%
Kat Görevlisi-Temizlik	3,10%	Ortacı	1,70%
Meydancı	2,90%	Gaz Altı Kaynakçısı	1,70%
Oda Görevlisi-Turizm	2,40%	Satış Danışmanı	1,60%
Bulaşıkçı (Stevard)	2,30%	Pazarlamacı	1,40%
Beden İşçisi (Genel)	2,20%	Çağrı Merkezi Görevlisi	1,30%
Şoför-Yük Taşıma	1,70%	Komi (Garson Yardımcısı)	1,10%
Satış Danışmanı	1,70%	Şoför-Yük Taşıma	1,10%
Aşçı Yardımcısı	1,70%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,00%
Servis Garsonu	1,60%	Ütücü	1,00%
Kasiyer	1,60%	Depo Hamalı	0,90%
Barmen	1,30%	CNC Torna Tezgahı Operatörü	0,90%
Reyon Görevlisi	1,00%	Overlok Makinesi Operatörü	0,90%
Sıhhi Tesisatçı	0,90%	Beden İşçisi (İnşaat)	0,80%
Masaj Uygulayıcısı/Masör	0,90%	Ön Muhasebeci	0,80%
Hemşire	0,90%	Muhasebeci	0,70%

Kaynak: Muğla, İPA, 2013

2.3.1.Açık İşler İçin Talep Edilen Eğitim Düzeyleri

İhtiyaç duyulan mesleklere ilişkin işverenlerin %39'u belirli bir eğitim düzeyi istememektedir. %24'ü genel lise, %19' u lise altı eğitim düzeyinde personel talep etmektedir.

Grafik.51 Açık İşler İçin Talep Edilen Eğitim Düzeyleri, Muğla, 2013

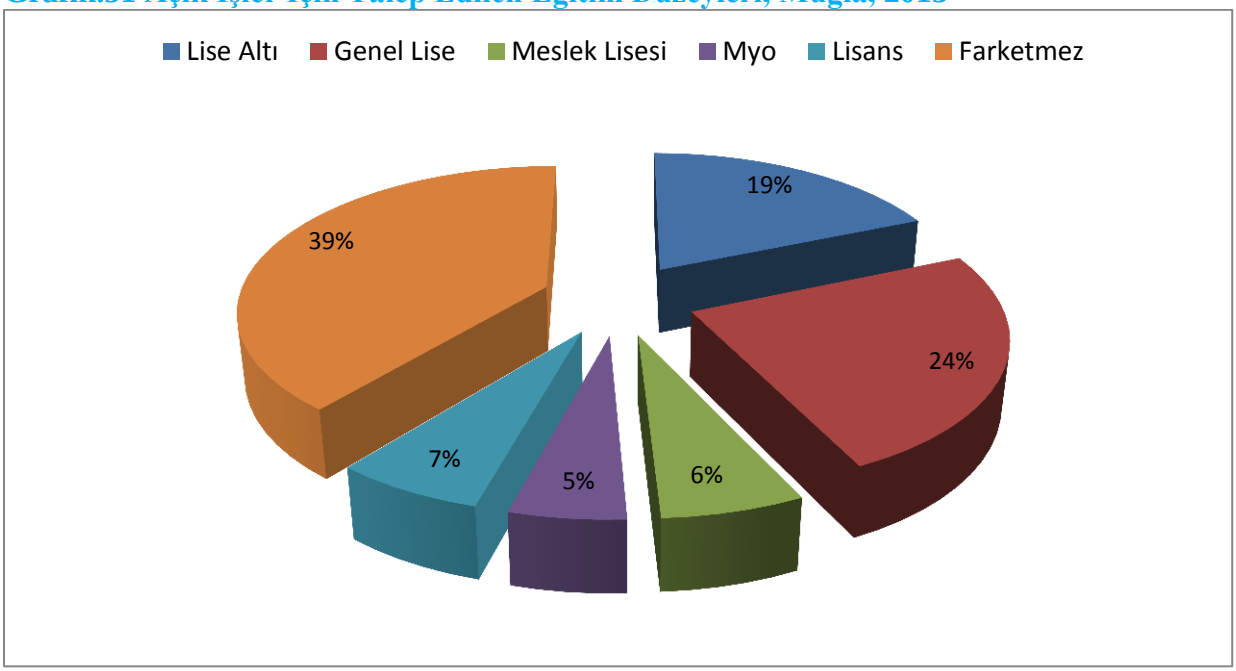

Kaynak: Muğla, İPA, 2013

2.3.2.Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeyleri

İşgücü piyasası araştırması sırasında işverenlerden elde edilen veriler arasında açık işler için istenilen nitelikler mevcuttur.

Grafik.52 Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeyleri, Muğla, 2013

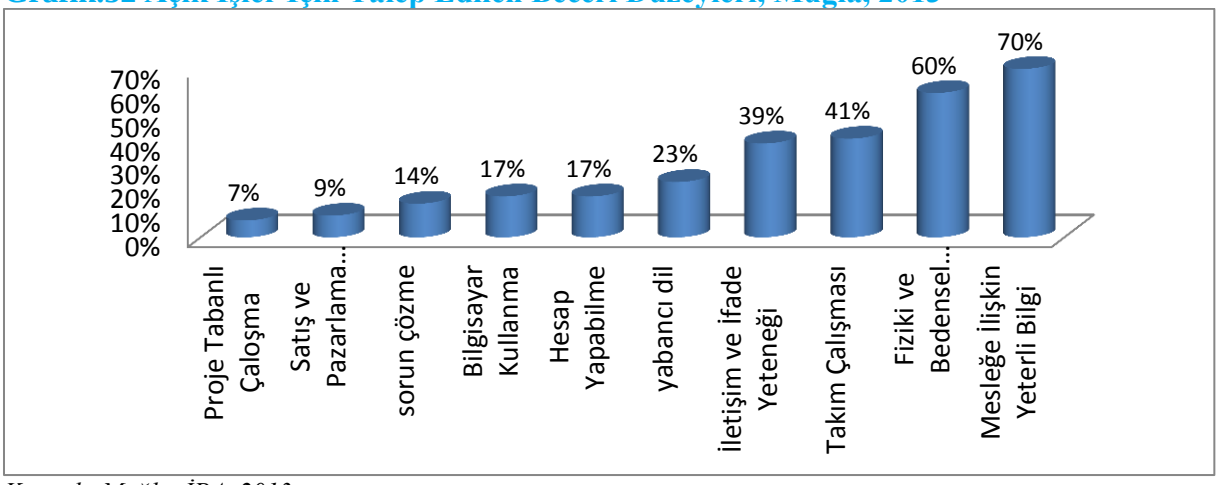

Kaynak: Muğla, İPA, 2013

Araştırma döneminde işverenler tarafından açık işler için talep edilen beceri düzeylerine bakıldığında; açık işlerin %70'inde mesleğe ilişkin yeterli bilgi arandığı görülmüştür. 2. Sırada %60 ile fiziki yeterlilik şartının arandığı görülmüştür.

2.3.3.Açık İşlerin Karşılanma Yolları

Araştırmaya katılan işverenlerin açık işleri karşılama yolları hakkında da veri elde edilmiştir. Muğla ilinde açık iş sayılarının karşılanma yolları dağılımına bakıldığında akraba

eş dost aracılığıyla, internet siteleri aracılığıyla, İŞKUR aracılığıyla, özel istihdam büroları aracılığıyla şeklinde sıralanmaktadır. Grafikte bu durum % şeklinde görülmektedir.

Grafik.53 Açık İşlerin Karşılanma Yoları, Muğla-Türkiye, 2013

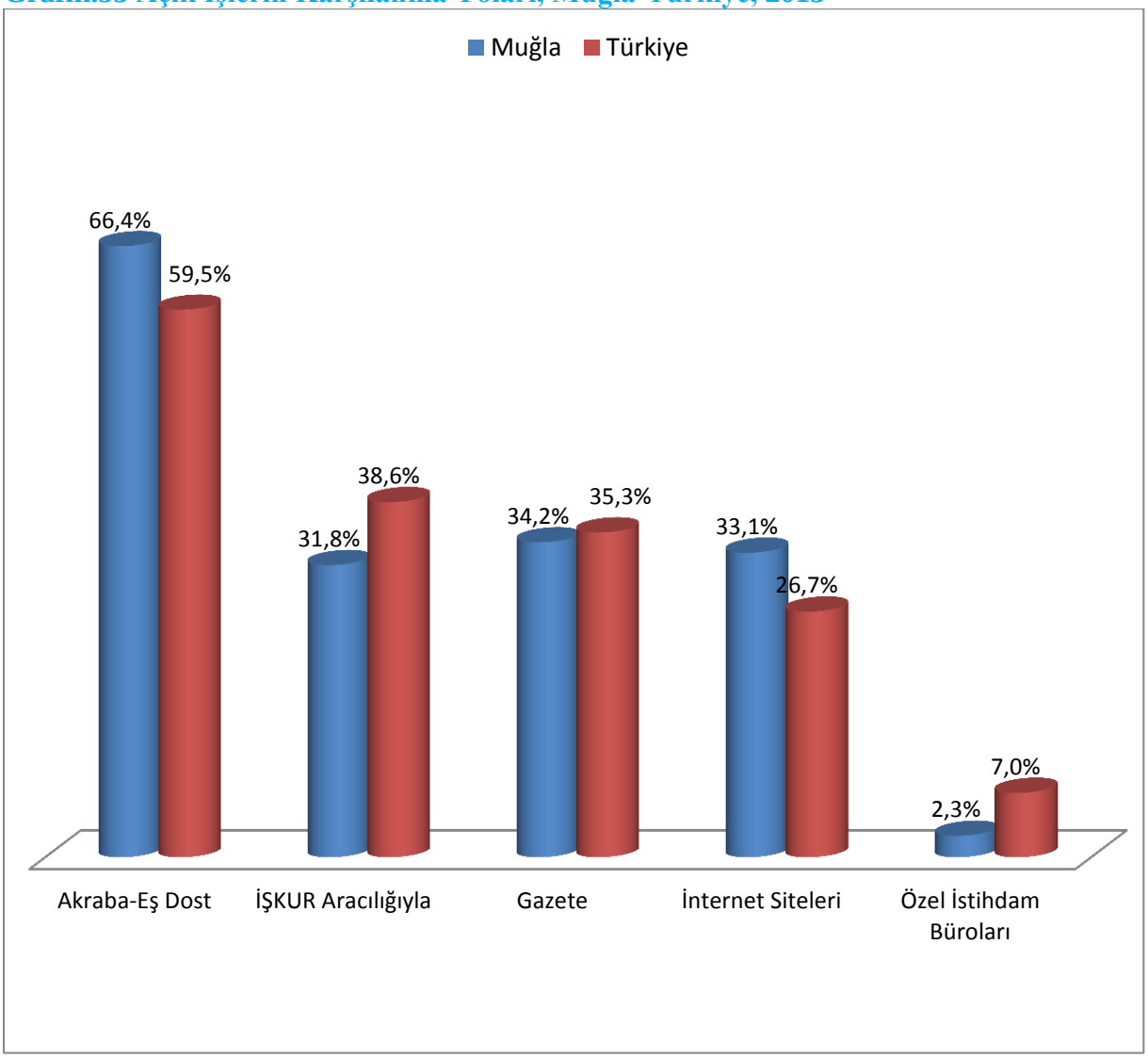

Kaynak: Muğla, İPA, 2013

2.4.TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Temininde güçlük çekilen meslekler; işverenlerin açık işleri istedikleri meslek ya da becerilere sahip çalışanlarla dolduramaması veya zorluk çekmelerini ifade eder. Analiz çalışması sırasında işverenlere karşılamada güçlük çektikleri meslek ya da meslek grupları sorulmuştur. İşgücü piyasası analiz çalışmasına göre Muğla'da temininde güçlük çekilen mesleklerde ilk sırada konaklama ve yiyecek hizmet faaliyetleri sektöründeki meslekler yer almaktadır.

Tablo.48 Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı,%, 2013

Sektör	Toplam İşyeri Sayısı	Teminde Güçlük Bildiren İşyeri Sayısı	Temininde güçlük çekilme oranı
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	42	22	51%
İMALAT	250	141	56%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	2	2	100%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	5	2	40%
İNŞAAT	304	96	32%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	445	207	46%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	138	42	30%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	537	300	56%
BİLGİ VE İLETİŞİM	8	6	75%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	25	4	16%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	38	16	42%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	75	22	30%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	109	46	42%
EĞİTİM	73	20	27%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	46	32	70%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	28	5	19%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	77	33	43%
Genel Toplam	**2.202**	**995**	**45%**

Kaynak: Muğla, İPA, 2013

Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen kişi sayısı imalat sektöründe ilk sırayı alırken Muğla'da bu sektör ikinci sırayı almaktadır. Bu sektörü Türkiye genelinde toptan ve perakende ticaret, inşaat takip etmektedir. Diğer sektörler birbirine yakın değerler sergilemektedir. Muğla da ise ilk sırada konaklama ve yiyecek hizmeti yer alırken üçüncü sırada toptan ve perakende ticaret yer almaktadır.

Tablo.49 Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler, Muğla-Türkiye, 2013

Sektör	Toplam Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Muğla	Türkiye
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	131	2,9%	0,80%
İMALAT	718	15,8%	39,40%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	10	0,2%	0,10%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	9	0,2%	0,20%
İNŞAAT	428	9,5%	13,40%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	640	14,1%	18,10%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	145	3,2%	3,80%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	1.576	34,8%	6,50%
BİLGİ VE İLETİŞİM	21	0,5%	0,80%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	9	0,2%	0,70%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	44	1,0%	0,60%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	73	1,6%	3,10%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	339	7,5%	5,80%
EĞİTİM	56	1,2%	1,70%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	150	3,3%	2,90%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	62	1,4%	0,20%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	123	2,7%	1,80%
Genel Toplam:	**4.533**	**100,0%**	**100%**

Kaynak: Muğla, İPA, 2013

Ana meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen mesleklerin dağılımına bakıldığında Muğla ili için %37,1'i hizmet ve satış elemanı, % 19,3'ü sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar, %17,8'i nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar ön sıraları almaktadır. Bu durum açık işlerin dağılımı ile paralellik göstermektedir.

Tablo.50 Ana Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler, %

Meslek Grup	Toplam	Temininde Güçlük Dağılımı (T13)	Açık İş Dağılımı
Yöneticiler	14	0,5%	0,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	182	6,6%	7,9%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	141	5,1%	5,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	182	6,6%	7,4%
Hizmet Ve Satış Elemanları	1.021	37,1%	33,1%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	16	0,6%	0,4%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	532	19,3%	22,3%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	176	6,4%	9,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	490	17,8%	14,4%
Genel Toplam	**2.753**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: Muğla, İPA, 2013

Tablo.51 Temininde Güçlük Çekilen Meslekler, Muğla-Türkiye

MUĞLA		TÜRKİYE	
Meslek	Toplam	Meslek	Toplam
Garson (Servis Elemanı)	10,4%	Makineci (Dikiş)	6,90%
Komi (Garson Yardımcısı)	5,7%	Güvenlik Görevlisi	2,80%
Resepsiyonist (Ön Büro Elemanı)	5,7%	Garson (Servis Elemanı)	2,30%
Mermer İşçisi	4,7%	Beden İşçisi (Genel)	1,90%
Kat Görevlisi-Temizlik	2,6%	Gaz Altı Kaynakçısı	1,70%
Aşçı	2,5%	Satış Danışmanı	1,40%
Güvenlik Görevlisi	2,5%	Ortacı	1,40%
Meydancı	2,1%	Temizlik Görevlisi	1,30%
Beden İşçisi (İnşaat)	1,9%	Pazarlamacı	1,30%
Beden İşçisi (Genel)	1,9%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,20%
Satış Danışmanı	1,8%	Aşçı	1,10%
Bulaşıkçı (Stevard)	1,8%	Çağrı Merkezi Görevlisi	1,00%
Şoför-Yük Taşıma	1,7%	Şoför-Yük Taşıma	1,00%
Şoför (Yolcu Taşıma)	1,4%	Sıvacı	0,90%
Gemici	1,3%	CNC Torna Tezgahı Operatörü	0,90%

Kaynak: Muğla, İPA, 2013

Muğla ili ile Türkiye geneli arasında temininde güçlük çekilen mesleklerin sıralamasında fark vardır. Tablo ya göre Muğla da temininde güçlük çekilen mesleklerin başında garsonluk mesleği gelmektedir. Her 100 kişiden 10'u garson, 5'i komi, 5'i resepsiyonist, 4'ü mermer işçisi mesleğinde aranmaktadır. Türkiye genelinde ise her 100 kişiden 7'si makine, 2' si beden işçisi, 2'si garsonluk mesleğinde aranmaktadır.

Grafik.54 Meslek Alanlarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler, %

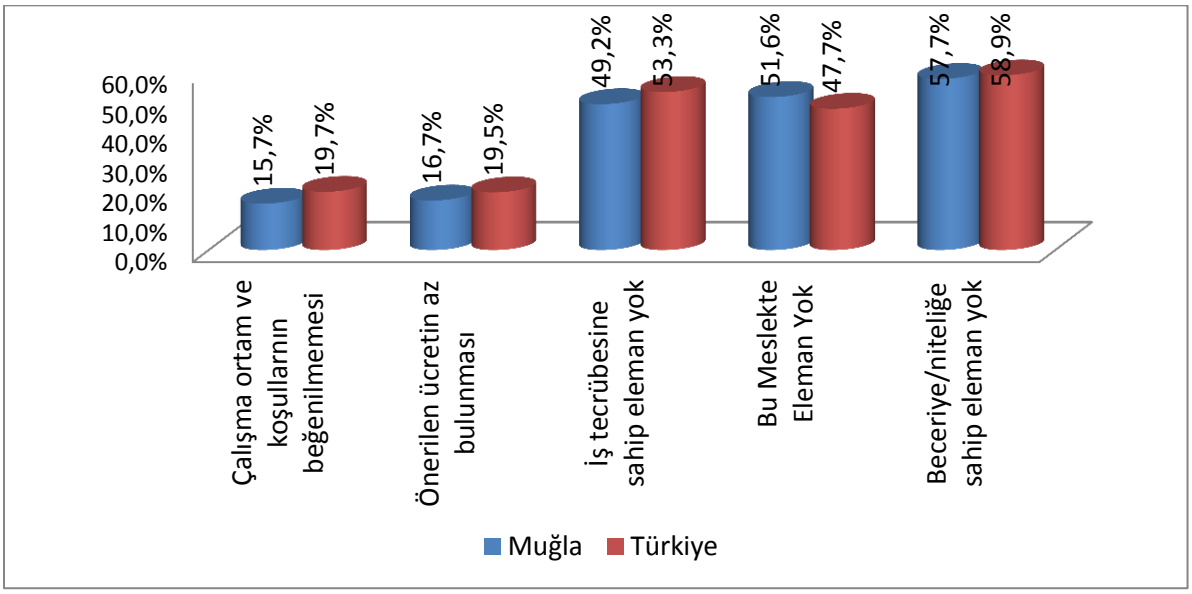

Kaynak: Muğla, İPA, 2013

Muğla İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında işverenlerin bulmakta güçlük çektiği veya kolaylıkla temin edemediği meslekler de tespit edilmeye çalışılmıştır. Meslek alanlarına göre hizmet ve satış elemanları, sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar, nitelik gerektirmeyen meslekler olarak sıralanmaktadır. Bu alandaki açığı kapatmak için görünen o ki, talep ve arz edenlerin isteklerinin, iki tarafın da uzlaşacağı bir şekilde denge oluşturulması şarttır. Hizmet ve satış elemanları meslek alanlarında eleman temininde güçlük yaşanmasının temel nedeni ise; Muğla ilinde sezonluk işletmelerin ağırlıkta olması ve sirkülasyonun fazla olması, işverenlerin talep ettiği beceri ve nitelik ile iş tecrübesi konusunda işe başvuranların yetersiz kalmasıdır.

Araştırmaya katılan işverenler; beceri ve niteliğe sahip eleman bulunmaması, çalışmak isteyen eleman olmaması, iş tecrübesine sahip eleman olmaması, önerilen ücretin az bulunması, çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi; gibi nedenlerle eleman temininde güçlük çekmektedir.

Gelecekteki istihdam beklentisi kısa (altı aylık) ve orta (bir yıllık) dönemler itibariyle belirlenmek istenmiştir. Muğla ilinde 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle beklenen net istihdam değişiminde 2.466 kişilik bir azalma beklenmektedir, bu dönemde en yoğun çıkışların görüleceği sektör konaklama ve yiyecek hizmetleridir, en yoğun girişlerin olduğu sektör ise imalattır.

30 Haziran 2013 tarihi itibariyle sektörlerin net istihdam değişiminde 2503 kişilik bir artış görülmesi beklenmektedir, en yoğun işe girişler imalat sektörüdür, işten çıkış işlemleri beklenmemektedir. Net istihdam değişim oranı (NİDO) beklentisi, istihdam artış miktarı beklentisiyle istihdam azalış miktarı beklentisinin mevcut çalışan sayısına oranını ifade etmektedir. Muğla İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre Aralık 2013 itibariyle net istihdam artış beklentisi bulunmamaktadır, net istihdam azalış beklentisi %3,8'dir. 30 Haziran 2013 itibariyle net istihdam artış beklentisi %3,8'dir.

Tablo.52 Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış ve NİDO

Sektör	Net İstihdam Değişimi 31 Aralık	Net İstihdam Değişimi 30 Haziran	NİDO 31 Aralık	NİDO 30 Haziran
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	49	6	2,9	0,4
İMALAT	749	844	9,4	10,5
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	54	0	77,1	0,0
İNŞAAT	388	162	6,0	2,5
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	-257	355	-2,9	4,0
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	-47	15	-1,2	0,4
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	-2.917	762	-11,9	3,1
BİLGİ VE İLETİŞİM	9	10	3,6	4,0
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	2	0	0,6	0,0
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	-113	15	-15,5	2,0
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	-29	7	-3,4	0,9
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	-274	185	-6,3	4,3
EĞİTİM	48	27	2,9	1,6
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	27	4	1,3	0,2
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	-44	4	-10,6	1,0
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	-113	107	-9,0	8,5
Genel Toplam:	**-2.466**	**2.503**	**-3,8**	**3,8**

Kaynak: Muğla, İPA, 2013

Ana meslek gruplarına göre Aralık 2013 itibariyle net istihdam artış beklentisi sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlarda görülmektedir. Diğer ana meslek gruplarına göre çalışanlarda ise net istihdamda azalış beklenmektedir, en çok istihdamda azalış hizmet ve satış elemanlarında görülmektedir. 30 Haziran 2013 itibariyle net istihdam artışı hizmet ve satış elemanları meslek grubunda görülmektedir. Net istihdam değişim oranları 31 Aralık 2013 itibariyle %3,8 oranında azalırken, 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle %3,8 oranında artmaktadır.

Tablo.53 Mesleklere Göre 31 Aralık 2013 İtibariyle Beklenen İstihdam Artışı, NİDO

Meslek Grupları	31 Aralık Net İstihdam Değişimi	30 Haziran Net İstihdam Değişimi	NİDO 31 Aralık	NİDO 30 Haziran
Yöneticiler	-53	0	-2,3%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	-19	256	-0,4%	5,2%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	-50	75	-1,2%	1,9%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	-264	36	-5,1%	0,7%
Hizmet Ve Satış Elemanları	-1.885	855	-10,5%	4,8%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	-51	9	-5,1%	0,9%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	894	709	11,4%	9,0%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	-93	155	-1,6%	2,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	-945	409	-5,7%	2,5%
Genel Toplam:	-2.466	2.503	-3,8%	3,8%

Kaynak: İŞKUR İPA, 2013

31 Aralık 2013 itibariyle istihdam artışı en çok beden işçisi (inşaat), mermer işçisi gibi meslek gruplarında beklenmektedir. Bunun nedeni İnşaat sezonunun açılmasıyla bu sektöre ait işgücü talebinin artması olabilir.

Muğla ilinde anket yapılan işletmelerde mesleklere göre 31 Aralık 2013 itibariyle beklenen istihdam artışı-azalışı incelendiğinde en çok istihdam artışı inşaat sektöründe beden işçisi (inşaat), Mermer işçisi, alçı dekorasyoncu (kartonpiyer) mesleklerinde görülmektedir.

Tablo.54 En Fazla İstihdam Artışı Beklenen 20 Meslekler

31 Aralık	30 Haziran
Beden İşçisi (İnşaat)	Garson (Servis Elemanı)
Mermer İşçisi	Komi (Garson Yardımcısı)
Alçı Dekorasyoncu (Kartonpiyer)	Güvenlik Görevlisi
Beden İşçisi (Temizlik)	Beden İşçisi (İnşaat)
Yer Altı Müteferrik İşçisi	Mermer İşçisi
Sıvacı	Kat Görevlisi-Temizlik
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	Aşçı
İş Makineleri Operatörü	Servis Garsonu
Ağır Kamyon Şoförü	Çamaşırhane Elemanı (Yıkama)
Balık Temizleme İşçisi	Satış Danışmanı
İnşaat Boyacısı/Boyacı-Bina	Şoför-Yük Taşıma
Tekne Ustası (Polyester)	Oda Görevlisi-Turizm
Demirci (Makine İle)	Barmen
Mermer Ocakçısı	Beden İşçisi (Genel)
Madenci (Genel)	Temizlik Görevlisi
Özel Güvenlik ve Koruma Meslek Elemanı	Resepsiyonist (Ön Büro Elemanı)
Harita Teknikeri	Masaj Uygulayıcısı/Masör
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	Meydancı
Beton Transmikser Operatörü	Aşçı Yardımcısı
Seyahat Servis Elemanı (Host/hostes/otobüs-Tren)	Dağıtım Elemanı (Gıda-İçecek)

Kaynak: Muğla, İPA, 2013

31 Aralık 2013 itibariyle istihdam azalışında ilk sırayı garsonluk mesleği alırken devamında komi, oda görevlisi-turizm, kat görevlisi-temizlik gibi meslek grupları bu sırayı takip etmektedir. Bunun sebebi turizm sezonunun bitmesi ve o sektöre ait eleman ihtiyacının azalması olarak değerlendirilebilir.

Tablo.55 En Fazla İstihdam Azalışı Beklenen 20 Meslek

31 Aralık	30Haziran
Garson (Servis Elemanı)	Masaj Uygulayıcısı/Masör (Spor)
Komi (Garson Yardımcısı)	İzolasyoncu (Gemi)
Oda Görevlisi-Turizm	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)
Kat Görevlisi-Temizlik	Diğer Boyacılar (İnşaat Ve Bakım Hariç)
Resepsiyonist (Ön Büro Elemanı)	Harita Teknikeri
Bulaşıkçı (Stevard)	Beton Transmikser Operatörü
Aşçı Yardımcısı	Beton Pompa-Püskürtme Operatörü
Aşçı	İş Makineleri Operatörü
Güvenlik Görevlisi	Demir Doğramacı
Meydancı	Ağır Kamyon Şoförü
Mutfak Görevlisi	Operasyon Elemanı (Turizm)
Barmen	Kalite (Yönetim) Sistem Sorumlusu
Kasiyer	Depo Hamalı
Gemici	Diğer Tuğla Örücüler, Taş Duvarcılar
Aşçı Yamağı (Çırağı)	Betonarme Demircisi
Temizlik Görevlisi	Ön Muhasebeci
Bahçıvan	Oto Yıkama Elemanı
Soğuk Mutfak Aşçısı	Lpg Satış Elemanı (Pompacı)
Beden İşçisi (Genel)	Laboratuvar Teknikeri
Çamaşırhane Elemanı (Yıkama)	İnşaat Kalfası (Genel)

Kaynak: Muğla, İPA, 2013

Muğla'daki işletmelerde 12 ay sonrasında çalışan sayısında önemli artış olacağı düşünülen meslekler garson (servis elemanı), komi (garson yardımcısı), güvenlik görevlisi olarak sıralanmaktadır. Bu sıralama yaz sezonunun başlamasıyla birlikte turizm sektöründe bu mesleklere ait eleman ihtiyacını olduğunun göstergesidir.

Muğla ilinde anket yapılan işletmelerde mesleklere göre 30 Haziran 2013 İtibariyle beklenen istihdam artışı-azalışı incelendiğinde en çok istihdam artışı garson (servis elemanı), komi (garson yardımcısı), güvenlik görevlisi, istihdam azalışı da masaj uygulayıcısı/masör (spor), izolasyoncu (gemi), inşaat elemanları kalıpçısı (elle), şeklindedir. Bu artış azalıştaki değişiklikler Muğla'nın sezonluk işçi çalıştırmasından kaynaklanmaktadır. Yaz sezonunda inşaat sektörünün yerini turizm sektörünün almasıyla birlikte var olan meslek grupları yer değiştirmekte ve 31 Aralık 2013-30 Haziran 2014 tarihlerindeki istihdam artışı-azalışı zıtlık göstermektedir.

30 Haziran 2014 itibariyle masaj uygulayıcısı/masör (spor), izolasyoncu (gemi), inşaat elemanları kalıpçısı (elle) mesleklerinde sırasıyla istihdam azalışı beklenmektedir. Verilere göre bunun nedeni İnşaat sektörünün sona ermesi ve turizm sektöründe yaşanan sirkülasyondur.

SONUÇ ve ÖNERİLER

TR32 Bölgesi'nde yer alan Muğla sahip olduğu coğrafik ve demografik yapısı itibariyle farklılıklar göstermektedir. Mevsimsel göç alan, dağınık yerleşme görülen İlimizin; genç nüfusunun işgücüne katılım ve istihdam oranı Türkiye ortalamasının üzerindedir, buna bağlı olarak işsizlik oranı düşüktür. İlimize yapılan yatırımlar ve teşvikler ile enerji ve eğitim sektörlerinin ön plana çıkmaya başlaması beklenmektedir. Kayıt dışılıkla mücadele ve istihdamı arttırmaya yönelik teşvikler ile kadınların ve çalışma çağındaki nüfusun işgücüne katılımının arttırılması amaçlanmaktadır. 2013 yılı içinde İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı 23,353'dür. Açılan kurslar ile hem iş arayanlara mesleki nitelik kazandırılmakta hem de sektörlerin nitelikli eleman ihtiyacını karşılamakta yardımcı olunmaktadır.

2013 yılında Muğla İli merkez ve ilçelerinde yapılan işgücü piyasası talep araştırması çalışması kapsamında 2326 işyerinden 2202 işyeri ile yüz yüze görüşülmüştür. Gerçekleştirilen talep araştırması çerçevesinde öne çıkan amaçlarından bir tanesi aktif işgücü politikalarının tümüne veri sağlamaktır. İşgücü piyasasında özellikle talep açısından ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerini tespit etmek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin giderilmesine yönelik politika ve önerilerin geliştirilmesine yardımcı olmaktır.

İl bazında işgücü piyasasına ilişkin verilerin az olması, talep araştırmasının katkılarını daha kıymetli hale getirmektedir. Ancak bu rapor çerçevesinde veri derleme ve değerlendirme anlamında yaşanan bazı sıkıntılar vardır. Bu sıkıntıların büyük çoğunluğu, özellikle işgücü piyasasına arz yönünden bakarken kullanılabilecek verilerin il özelinde değil, TR32 bölgesi genelinde mevcut olmasıdır. Veri anlamında ikinci bir kısıtlılık ise işgücü talebi araştırmasının sadece 10 ve fazla çalışanı olan işyerlerine odaklanmasıdır. Bu anlamda iki tespit yapılabilir. Birincisi 1-9 kişi büyüklüğüne düşmüş işyerlerinin azımsanamayacak kadar çok olmasıdır. Buna tarım sektörü, kayıt dışı sektör ve kamu sektörünün payları da eklendiğinde elde edilen verilerin sadece kısıtlı sayıda işyeri ve çalışan açısından geçerli olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Muğla İlinde yapılan işgücü piyasası araştırmasına katılan işletmelerin sektörel dağılımında; konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı ve imalat sektöründe faaliyet gösterenler önde gelmektedir.

1-9 Aralığında çalışan sayısına sahip bakıldığında %22,9 oranı ile ilk sırada inşaat, ikinci sırada toptan ve perakende ticaret ve üçüncü sırada konaklama ve yiyecek hizmet faaliyetleri sektörleri yer almaktadır ve bu sektörlere ait açık işler yayın oranı daha fazladır.

10-49 Aralığında çalışan sayılarına bakıldığında %24,2 oranı ile ilk sırada konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri yer alırken, toptan ve perakende ticaret, imalat faaliyetleri izlemektedir, yayınlanan açık işlerin sayısı da sektörlerin sıralamasına paralel olarak sıralanmıştır.

50 ve üzeri çalışan sayısına sahip işyerleri sayısının istihdamına bakıldığında %45,6 oranında konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri önde gelmektedir. Onu İmalat, toptan ve perakende ticaret izlemektedir. Türkiye genelinde imalat sektöründeki işletmelerin sayısı daha yüksekken Muğla'da ancak 50+ istihdamda kendine üst sıralarda yer bulmaktadır. 50+ orta ölçekli işletmelerde toplam çalışan sayısının hizmet ve satış elamanı alanında en yüksek olduğu, bunun da çoğunluğunu erkeklerin oluşturduğu görülmüş, kadın çalışan sayısının nitelik gerektirmeyen meslek alanlarında en yüksek olduğu tespit edilmiştir. Mikro

işletmelerde erkek çalışan sayısı daha fazladır. 50 ve üzerinde çalışan sayısına göre en çok açık iş ilanı konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinde yayınlanmaktadır.

Muğla'da işgücü piyasası talep boyutunu tespit edebilmek amacı ile 2013 yılında yapılan işgücü piyasası talep araştırması, saha çalışmasında elde edilen veriler doğrultusunda Muğla genelinde açık iş oranı % 4,04 olarak gerçekleşmiştir. Meslek grupları itibariyle en yüksek açık işler; hizmet ve satış elemanı meslek grubundadır. Açık işlerin yüksek olduğu diğer ana meslek grupları ise sanatkâr ile ilgili işlerde çalışanlar, nitelik gerektirmeyen mesleklerdir.

930 farklı meslekten en çok çalışılan meslek grupları tabloda yer almıştır. İlimizde turizm sektörüyle ilgili işyerlerinin ön plana çıktığı görülmüştür.

Talep edilen açık işler için istenen eğitim düzeyine bakıldığında ihtiyaç duyulan mesleklere ilişkin katılımcıların %39 belirli bir eğitim düzeyi istememektedir. %19 ise lise altı eğitim düzeyinde personel talep edilmektedir. Oranlarına bakıldığında; %7 oranıyla lisans düzeyi, % 24 oranıyla genel lise, %6 oranıyla meslek lisesi, %5 oranıyla MYO eğitim düzeyinde personel talep edilmektedir.

294 meslek grubunda yapılan araştırmada talep edilen beceri ve niteliklerin en başında işverenler mesleğe ilişkin yeterli bilgi ve fiziksel ve bedensel yeterliliğe önem vermektedir. Bunu yaklaşık değerleriyle takım çalışması ile iletişim ve ifade becerisi izlemektedir. Diğer beceri sıralaması; hesap, bilgisayar, sorun çözme, satış pazarlama, proje, yabancı dil şeklindedir.

İşgücü piyasası analiz çalışmasına göre Muğla'da temininde güçlük çekilen mesleklerde ilk sırada %34,8 konaklama ve yiyecek hizmet faaliyetleri sektörü ile ilgili meslekler yer almaktadır. Buna göre temininde güçlük çekilen mesleklerin başında garson gelmektedir. Meslek alanlarına göre; hizmet ve satış elemanları, nitelik gerektirmeyen meslekler, sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar olarak sıralanmaktadır. Bu alandaki açığı kapatmak için görünen o ki, talep ve arz edenlerin isteklerinin iki tarafın da uzlaşacağı bir şekilde dengenin oluşturulması şarttır. Muğla ilinde sezonluk işletmelerin ağırlıkta olması ve sirkülasyonun fazla olması, işverenlerin talep ettiği beceri ve nitelik ile iş tecrübesi konusunda işe başvuranların yetersiz kalmasıdır.

Muğla'da temininde güçlük çekilen mesleklerde turizm sektörü ile ilgili meslekler ön plana çıkmaktadır. Hizmet ve satış elemanları, nitelik gerektirmeyen meslek elemanları en çok aranan ve karşılanmasında güçlük çekilen çalışanlardan oluşmaktadır.

2013 yılı içerisinde işe giriş-çıkışlara bakıldığında konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri yıl içerisinde işe alımlarda ilk sırayı almaktadır. Muğla İlinde turizm sektörünün önemli yer tutması nedeniyle ve 2013 yılı içerisinde mesleklere göre işe giriş ve işten çıkışlarda turizm sezonunun etkisi büyük rol oynamaktadır, 50+ işçi çalıştıran işyerlerinde işe girişler daha fazla olmaktadır. Yaz sezonunda otel gibi büyük işletmelerin, kış sezonunda da inşaat sektörünün hızlanmasıyla eleman alımı artmaktadır. Muğla İlimizde açık iş sayılarının karşılanma yolları dağılımı; akraba eş dost, İŞKUR, internet siteleri, gazete, özel istihdam büroları şeklinde sıralanmaktadır.

Sektörlere göre 31 Aralık 2012 İtibariyle beklenen istihdam artışı/azalışı incelendiğinde en çok istihdam artışı inşaat sektöründe, beden işçisi (inşaat), beden işçisi

(genel) mesleklerinde olacağı, istihdam azalışı ise en çok konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyeti sektöründe garson, aşçı, kat görevlisi mesleklerinde beklenmektedir. Bunun sebebi turizm sezonunun bitmesi ve o sektöre ait eleman ihtiyacının azalması olarak değerlendirilebilir. İstihdam artışında önemli rol oynayan aralık ise 10-49 işçi çalıştıran işyerleridir. Kış sezonunda beden gücüyle çalışacak, nitelik gerektirmeyen eleman ihtiyacının artıp, beceri ve vasıf gerektiren eleman ihtiyacının azaldığını göstermektedir.

31 Aralık 2013 İtibariyle beklenen istihdam artışı/azalışı incelendiğinde en çok istihdam artışı beden işçisi(inşaat), mermer işçisi, alçı dekorasyoncu(kartonpiyer); en çok istihdam azalışı ise garson, komi, oda görevlisi-turizm, kat görevlisi-temizlik mesleklerinde beklenmektedir. Verilere göre bunun nedeni inşaat sektörünün sona ermesi ve turizm sektöründe yaşanan sirkülasyondur. Eğitim, gayrimenkul faaliyetleri, bilgi ve iletişim gibi sektörlerde ise istihdam azalışı beklenmemektedir. İstihdam artışında 50+ işçi çalıştıran işyerleri önemli katkı sağlamaktadır. Yaz sezonunda inşaat sektörünün yerini turizm sektörünün almasıyla birlikte var olan meslek grupları yer değiştirmektedir.

Çalışanların sektörel dağılımı Türkiye geneline bakıldığında farklılık göstermektedir. %33.14 çalışan sayısına sahip konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri yörenin en önemli geçim kaynağını oluşturmaktadır. Turizmin başlaması ile ticaret ve perakende faaliyeti de hareketlendiği için ikinci sırada toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı, üçüncü sırada imalat gelmektedir. Türkiye genelinde imalat ilk sırada yer alırken Muğla'da bu sektör alt sıralara inmektedir. Muğla İlinde yapılan işgücü piyasası araştırmasında İlde 16 farklı Nace Rev.2 Ana ve 45 farklı Nace Rev.2 ekonomik faaliyet konularında faaliyet sürdüren işletmelerde 294 farklı meslekte çalışanların olduğu ve çalışanların %73 ü erkektir. Meslek gruplarına göre çalışan sayılarının cinsiyet bazında yapılan araştırmalarda ise erkeklerin açık farkla hizmet ve satış elemanı meslek grubunda çalıştıkları görülmüştür. Kadınlarda ise nitelik gerektirmeyen meslekler ön sırada yer alırken büro hizmetlerinde çalışanlar, hizmet ve satış elemanlarında çalışan kadın sayısı birbirine yakın olduğu saptanmıştır.

Muğla'da işsizliğin önlenmesi ve istihdamın arttırılmasına yönelik olarak yukarıda verilen bilgiler ve sahada yaşanan birebir gözlemler doğrultusunda İŞKUR'un 2013 yılı sonrası yapması önerilenler şunlardır:

1. Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin başında garson, kat görevlisi, bulaşıkçı, aşçı gibi turizm sektörü ile ilgili meslekler ön plana çıkmaktadır. Hizmet ve satış elemanları, nitelik gerektirmeyen meslek alanlarında İşletmelere yönelik kariyer planlaması yapılmalıdır.

2. Araştırmalar sonucunda işgücü ihtiyacı hemen hemen tüm sektörlerde informal yollarla temin edilmektedir. İŞKUR tanıtımına önem vererek, işverenlerin Kurum ile işbirliği yapması özendirilerek İŞKUR formal hale getirilebilir.

3. İlde yaşlı nüfusun özellikle emeklilik sonrası dönemde Muğla'da yaşamayı tercih etmesi nedeniyle yaşlı ve özürlülere yönelik ve rehabilitasyona yönelik tesis sayısının arttırılması gerekir.

4. Muğla'da bulunan üniversite ile şehir dışından gelen öğrencilere yönelik olarak yapılacak yurt, pansiyon vb. yatırımlar da istihdamı olumlu etkileyecektir.

5. Muğla'da turizm, eğitim ve organik tarım üzerine yapılacak yatırımlar ciddi istihdam alanları yaratacaktır.

6. Turizm sektöründe çalıştırılan kaçak yabancı işçi önlenmelidir.

7. Turizm varlığı ve madencilik sektörü yanında Muğla İlinin istihdam sorununa yönelik çözüm önerilerinden birisi çiçekçilik sektörüdür. Coğrafi, demografik ve sosyo-kültürel yapısı bakımından çiçekçilik sektörüne uyumlu İlimizde açılacak olan süs bitkileri meslek lisesi'nin doğuracağı sinerji ile işsizlere kalıcı ve tatminkar iş sağlanabilecektir.

8. Ülkemiz bal üretiminde dünya ilk beş sıralaması içinde yer alırken, çam balı üretiminde ise birinci sıradadır. Dünyadaki çam balı üretiminin %92'si Ege Bölgesinde gerçekleşirken, Muğla İlinin katkısı %75 civarındadır. İl genelinde, arıcılıkla uğraşan 6000'e yakın aile yıllık ortalama 10 bin ton bal üretimi yapmaktadır. Sadece bal üretimi yönünden bakıldığında bile yıllık 60 milyon liralık bir ekonomik değer oluşmaktadır. Bu bağlamda Muğla İlinde kurulacak bir Arıcılık Araştırma Enstitüsü sayesinde ve Muğla halkına gerekli destek ve danışmanlık sağlandığı takdirde kalite ve üretim miktarındaki kazanım istihdamı arttıracak ve ekonomik iyileşmeleri derinleştirecektir.

9. Sağlık turizminin gelişmesine yönelik olarak merkezlerin kurulması istihdamı pozitif etkileyecektir.

10. Mermer fabrikaları mermer işçisi temininde zorlandığından bu ihtiyacı karşılamaya yönelik olarak ticaret odaları ve İŞKUR'un işbirliği yaparak ortak politikalar belirlemesi gerekmektedir.

11. Mevsim işsizliğini azaltacak projeler üzerinde çalışılmalıdır.

12. İŞKUR'un staj programları, meslek edindirme ve geliştirme kursları gibi işgücü yetiştirme hizmetlerinin başlatılması ve bu konuda tüm işletmelere bilgilendirme yapılmalıdır.

13. İşletmelere uygulanan eleman ihtiyaç analizleri doğrultusunda kursların açılması ve işverenlere kursiyerleri kurslar başlamadan seçebilme imkânı verilmesi sağlanabilir.

KAYNAKÇA

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

Ekonomi Bakanlığı

Kalkınma Bakanlığı

ADNKS

MEB

EKLER

Ek-1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

İŞKUR	..... İLİ İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI
	İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücü yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi verme ve gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunun 21'inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur.**
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136. maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, müdür bulunan işyerlerinde insan kaynakları, personel, işletme veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. **Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.**

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No	:	
İşyerinin Yasal Ünvanı	:	
İşyerinin Tabela Ünvanı	:	

ADRES BİLGİLERİ

İL	:	.....
İLÇE	:	
KÖY	:	
MAHALLE	:	
CADDE/SOKAK	:	
DIŞ KAPI NO	:	
İÇ KAPI NO	:	
TELEFON/FAKS/e-posta	:	...../...../ .....@.....

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı	:	Unvanı	:
Tarih	:	Telefonu	:
E-posta	:	İmza/Kaşesi	:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA
..... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....

Bölüm I - İŞYERİ FAALİYETİ

S1. İşyerinin ana iktisadi faaliyetini aşağıdaki listeden işaretleyiniz?
(Sadece bir faaliyet kolu işaretlenecektir.)

01		Madencilik ve Taş ocakçılığı
02		İmalat
03		Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
04		Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
05		İnşaat
06		Toptan ve parekende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
07		Ulaştırma ve depolama
08		Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
09		Bilgi ve iletişim
10		Finans ve sigorta faaliyetleri
11		Gayrimenkul faaliyetleri
12		Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
13		İdari ve destek hizmet faaliyetleri
14		Eğitim
15		İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
16		Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
17		Diğer hizmet faaliyetleri

S2. İşyerinin iktisadi faaliyet kodu işyeri listesindeki ile aynı mı, değişmiş mi?
(Bu soru ziyaret edilen işyerinde değil, İŞKUR'un Bürosunda Koordinatör veya görevlendireceği bir kişi tarafından doldurulacaktır.)

Aynı	Değişmiş

Sonraki Sayfaya Geçiniz

Bölüm II - MEVCUT İSTİHDAM

S3: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan İş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Erkek Çalışan Sayısı	Kadın Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

Bölüm III -AÇIK İŞLER

S6: İşyerinizde şu an eleman ihtiyacı duyduğunuz meslekleri ve her meslekte ihtiyaç duyulan eleman sayısını belirtiniz?

S6.1: Eleman ihtiyacı duymuyoruz. ☐ ⟹ Soru 6'ya geçiniz.

01	02	03	04	05	06
Eleman İhtiyacı Duyulan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Genel lise 3. Meslek lisesi 4. Meslek yüksekokulu 5.Lisans 6. Lisans üstü 7. Farketmez	Beceri İhtiyacı (*) 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve Bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (sayısallık becerisi) 4. Meslege ilişkin yeterli bilgi 5. Proje tabanlı çalışma 6.Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 8. Takım çalışması 9-Yabancı dil 10. İletişim ve ifade yeteneği	İhtiyaç duyduğunuz elemanı şu anda herhangi bir yolla arıyor musunuz? 1-EVET 2- HAYIR	Açık işlerinizi genellikle hangi yolla arıyorsunuz (*) 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları
		☐	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	☐	1 2 3 4 5

BÖLÜM IV. 31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
5.6: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse →	6.3'e geçiniz
	Hayırsa →	6.1 veya 6.2 geçiniz
5.6.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum. ☐	→	7.sonuça geçiniz
5.6.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
5.6.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

5.7: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	7.3'e geçiniz
	Hayırsa →	7.1 veya 7.2 geçiniz
5.7.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını beklemiyorum. ☐	→	8.sonuça geçiniz
5.7.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
5.7.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış	

BÖLÜM V. 30 HAZİRAN 2014 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
5.8: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse →	8.3'e geçiniz
	Hayırsa →	8.1 veya 8.2 geçiniz
5.8.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum. ☐	→	9.sonuça geçiniz
5.8.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
5.8.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

5.9: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	9.3'e geçiniz
	Hayırsa →	9.1 veya 9.2 geçiniz
5.9.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını düşünmüyorum. ☐	→	10.sonuça geçiniz
5.9.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
5.9.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal Azalış	

BÖLÜM VI. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

10: 2013 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

10.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

01	02	03	04				
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde güçlük çekilen eleman sayısı	Temininde Güçlük çektiğiniz meslekli ile an karşılaştınız mı? 1-EVET 2- HAYIR 3-KISMEN	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*) 1. Bu meslekte eleman bulunamaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması				
			1	2	3	4	5
		☐					

Ek- 2- A- Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

İl İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında tam sayım yapılan iller dışında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dâhilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 74 ilde tamsayım 7 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

nh = ñ [K2 + (1- K2) Mh 2] ½

ñ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

Mh =Nh / (N / h) = h.Wh

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

nmin = K.ñ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla girişim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak nmin=125 olacak şekilde tabakalara düşen örnek hacmi belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Ek -2- B- Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde girişimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet ve büyüklük grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyans formulu aşağıda verilmiştir:

$$v\left(\hat{Y}_h\right) = N_h{}^2 v\left(\bar{y}_h\right) = N_h{}^2 \left[\sum \left(y_i - \bar{y}_h\right)^2 / \left(n_h - 1\right)\right]$$ dır.

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h$$ şeklinde bulunur.

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$$v\left(\hat{Y}\right) = \sum_h v\left(\hat{Y}_h\right)$$ olarak elde edilir.

Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi
R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Ek-2-C- Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2012)

Tamsayım Yapılan İllerin Adı	10+ İşyeri Sayısı	Örnekleme Yapılan İllerin Adı	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
Balıkesir	1.585	Adana	1.677
Manisa	1.582	Ankara	1.982
Tekirdağ	1.545	Antalya	1.745
Hatay	1.416	Bursa	1.838
Aydın	1.370	Denizli	1.507
Şanlıurfa	1.342	Diyarbakır	1.422
Kahramanmaraş	1.327	Gaziantep	1.472
Eskişehir	1.282	İstanbul	2.132
Sakarya	1.250	İzmir	1.881
Malatya	1.070	Kayseri	1.440
Afyonkarahisar	995	Kocaeli	1.737
Elazığ	974	Konya	1.658
Ordu	962	Mersin	1.572
Kütahya	890	Muğla	1.478
Erzurum	856	Trabzon	1.393
Van	850	**ÖrneklemToplam**	**24.934**
Zonguldak	832		
Sivas	804	Tokat (Pilot İl)	704
Çorum	802	Samsun (Pilot İl)	1387
Çanakkale	753		
Düzce	736	**Araştırmada Seçilen Toplam işyeri**	**65.723**
Uşak	691		
Giresun	687		
Mardin	677		
Osmaniye	671		
Adıyaman	644		
Batman	641		
Rize	607		
Aksaray	602		
Nevşehir	559		
Edirne	517		
Isparta	505		
Kırklareli	485		
Kastamonu	481		
Yozgat	475		
Amasya	445		
Niğde	423		
Bolu	406		
Karaman	393		
Yalova	386		
Burdur	364		
Şırnak	345		
Bartın	303		
Karabük	299		
Bilecik	291		
Bingöl	281		
Sinop	280		
Erzincan	278		
Kırşehir	260		
Artvin	244		
Kırıkkale	240		
Siirt	233		
Bitlis	216		
Ağrı	213		
Çankırı	212		
Muş	192		
Kars	177		
Iğdır	162		
Gümüşhane	127		
Kilis	119		
Hakkari	117		
Tunceli	93		
Bayburt	77		
Ardahan	57		
Tamsayım toplamı	**38.698**		

Ek 2- D-Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2013)

TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	ÖRNEKLEM YAPAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI
Adana	3.803	3.326	Kars	296	261	Antalya	1686	1397
Adıyaman	855	733	Kastamonu	713	561	Bursa	1.802	1.555
A.Karahisar	1.327	1.131	Kayseri	2.897	2.710	Denizli	1286	1149
Ağrı	445	382	Kırıkkale	308	275	İstanbul	5.985	5.104
Aksaray	813	722	Kırklareli	601	506	İzmir	3020	2526
Amasya	625	578	Kırşehir	364	311	Kocaeli	1.783	1.521
Ardahan	77	74	Kilis	157	136	Ankara	4.026	3.086
Artvin	318	286	Konya	3.921	3.533	**Örneklem Toplam**	**19.588**	**16.338**
Aydın	1.786	1.414	Kütahya	1.111	924	GENEL TOPLAM	100.857	87.719
Balıkesir	2.050	1.802	Malatya	1.527	1.368			
Bartın	361	328	Manisa	2.104	1.881			
Batman	1.158	932	Mardin	1.399	1.194			
Bayburt	98	80	Mersin	3.144	2.713			
Bilecik	370	309	Muğla	2.326	2.049			
Bingöl	524	461	Muş	407	352			
Bitlis	375	347	Nevşehir	759	670			
Bolu	533	477	Niğde	581	471			
Burdur	461	394	Ordu	1.297	1.189			
Çanakkale	937	845	Osmaniye	948	847			
Çankırı	253	219	Rize	795	724			
Çorum	1.017	920	Sakarya	1.760	1.607			
Diyarbakır	2.749	2.468	Samsun	2.007	1.593			
Düzce	970	867	Siirt	366	347			
Edirne	639	560	Sinop	343	305			
Elazığ	1.314	1.095	Sivas	1.109	987			
Erzincan	380	347	Şanlıurfa	2.463	2.163			
Erzurum	1.197	1.046	Şırnak	660	576			
Eskişehir	1.735	1.579	Tekirdağ	2.141	1.849			
Gaziantep	2.935	2.662	Tokat	920	846			
Giresun	889	798	Trabzon	2.324	1.990			
Gümüşhane	178	152	Tunceli	163	151			
Hakkari	200	187	Uşak	910	828			
Hatay	2.024	1.788	Van	1.203	1.061			
Iğdır	277	246	Yalova	520	469			
Isparta	615	556	Yozgat	634	548			
K.Maraş	1.892	1.626	Zonguldak	983	842			
Karabük	413	365	Tamsayım Toplam	81.264	71.381			
Karaman	510	442						

Ek-3-A- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

***İşgücü Piyasası Analizi*: Belirli** bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır**.**

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

***İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi*:** Maliye Bakanlığı kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan **"**Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2012 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için **"**işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastahane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\textbf{İKO} = \frac{\text{İşgücü } Arzı\ (\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = $\frac{Toplam\ istihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim

Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = $\frac{Kayıtdışı\ istihdam}{Toplam\ istihdam}$ x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer İşinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine ençok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = $\frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü } arzı\ (istihdam+i\text{ş}iz)}$ x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

- 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.
- İçinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı
- Yetişkin işsizlik oranı içinde genç işsizlik oranının yüzdesi
- Genç işsizlik indeksi olarak tanımlan toplam işsizlik içinde gençlerin oranı
- Genç nüfus içinde genç işsizlerin oranı

Uzun süreli işsizlik: Kısa süreli işsizlik; işsizlik ödenekleri, daha önce yapılan tasarruflar veya aile üyelerinin desteği ile yönetilebilir. İşsizliği süresi uzadıkça ekonomik yıkıma yol açar. Bir yıldan fazla süreli işsizlik olarak tanımlanan uzun süreli işsizliğin değerlendirilmesinde iki ölçüt önemlidir.

- Toplam işgücü içinde uzun süreli işsizlerin oranı
- Uzun dönemli işsizlik indeksi olarak tanımlanan bir yıldan fazla süredir işsiz olanların toplam işsizlik içindeki oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. *Eğitim/Öğretime devam ediyor:* Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = $\frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\ddot{u}fus-(\text{İ}stihdam+\text{İş}siz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\ddot{u}fus}$ x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 2 yıl sure ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. *Beceri*, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = $\frac{(0-14 \text{ yaş nüfus} + 65 \text{ yaş nüfus})}{15-64 \text{ yaş nüfus}}$ x 100

Bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD): Bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir.

Kişi Başı Bölgesel Gayri Safi Katma Değer: Cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değerin yıl ortası bölge nüfus tahminine bölünmesi ile TL cinsinden kişi başı bölgesel gayri safi katma değer elde edilir. Hesaplanan bu değerin ithalat ağırlıklı ortalama dolar kuruna bölünmesi ile, dolar değeriyle kişi başı bölgesel gayri safi katma değere ulaşılmaktadır.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için

belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Ek-3-B-Nüfus ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri

1-Temel İşgücü Göstergeleri

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Toplam	**55 639**	**26 420**	**24 320**	**2 100**	**29 219**	**47,5**	**43,7**	**7,9**
Adana	1 536	671	595	77	864	43,7	38,7	11,4
Adıyaman	408	211	187	23	197	51,7	46,0	11,1
Afyonkarahisar	530	250	237	13	281	47,1	44,7	5,1
Ağrı	333	163	151	12	170	49,0	45,5	7,2
Amasya	255	124	116	7	131	48,5	45,6	6,0
Ankara	3 794	1 691	1 570	121	2 103	44,6	41,4	7,1
Antalya	1 559	835	790	45	723	53,6	50,7	5,4
Artvin	134	78	73	5	56	58,3	54,7	6,0
Aydın	794	391	359	33	403	49,2	45,1	8,3
Balıkesir	942	459	426	33	483	48,7	45,2	7,2
Bilecik	163	76	72	4	87	46,7	44,2	5,3
Bingöl	182	86	78	8	95	47,5	43,1	9,3
Bitlis	208	103	91	11	106	49,2	43,7	11,1
Bolu	223	105	99	6	118	47,1	44,4	5,7
Burdur	201	103	97	6	98	51,3	48,2	5,9
Bursa	2 045	985	916	69	1 060	48,2	44,8	7,0
Çanakkale	408	204	195	8	204	49,9	47,8	4,2
Çankırı	140	69	65	3	71	49,0	46,6	5,0
Çorum	415	193	183	10	221	46,6	44,1	5,3
Denizli	733	384	360	23	350	52,3	49,1	6,1
Diyarbakır	995	402	347	55	592	40,4	34,9	13,8
Edirne	335	188	177	11	147	56,2	52,9	5,9
Elazığ	418	178	159	19	241	42,5	38,0	10,6
Erzincan	167	79	74	5	88	47,4	44,4	6,4
Erzurum	549	259	242	17	290	47,2	44,1	6,6
Eskişehir	634	265	247	18	369	41,8	39,0	6,6
Gaziantep	1 134	497	460	38	637	43,9	40,5	7,6
Giresun	336	166	153	14	169	49,6	45,4	8,3
Gümüşhane	100	45	41	4	55	45,0	41,2	8,5
Hakkari	174	72	62	9	102	41,2	35,8	13,0
Hatay	1 035	474	423	51	560	45,8	40,9	10,8
Isparta	327	163	152	12	164	50,0	46,4	7,1
Mersin	1 241	570	517	54	671	46,0	41,6	9,4
İstanbul	10 368	4 983	4 565	418	5 384	48,1	44,0	8,4
İzmir	3 173	1 477	1 330	147	1 696	46,6	41,9	9,9
Kars	211	108	102	6	102	51,4	48,3	6,0
Kastamonu	292	161	156	6	131	55,2	53,3	3,5
Kayseri	917	396	368	28	522	43,1	40,1	7,0
Kırklareli	284	153	140	13	131	54,0	49,4	8,4
Kırşehir	173	80	75	6	93	46,5	43,1	7,3
Kocaeli	1 208	555	502	53	653	45,9	41,5	9,5
Konya	1 493	683	649	33	811	45,7	43,5	4,9

Kütahya	453	207	195	12	246	45,6	43,0	5,9
Malatya	556	251	230	21	305	45,2	41,4	8,4
Manisa	1 048	546	520	26	502	52,1	49,6	4,8
Kahramanmaraş	726	335	307	28	391	46,1	42,2	8,4
Mardin	471	198	177	20	274	41,9	37,6	10,3
Muğla	669	365	343	22	303	54,6	51,3	6,1
Muş	248	125	115	10	123	50,3	46,3	8,1
Nevşehir	215	115	110	5	100	53,4	51,1	4,3
Niğde	244	129	122	7	115	52,9	49,8	5,8
Ordu	551	299	282	16	252	54,2	51,3	5,4
Rize	253	120	108	13	132	47,6	42,6	10,5
Sakarya	678	309	281	27	370	45,5	41,5	8,8
Samsun	960	472	434	38	488	49,2	45,2	8,0
Siirt	185	79	73	7	106	42,9	39,2	8,6
Sinop	164	81	77	4	83	49,6	47,1	4,9
Sivas	474	209	194	15	265	44,1	40,9	7,4
Tekirdağ	647	341	317	24	306	52,7	49,0	6,9
Tokat	453	218	207	11	235	48,1	45,6	5,2
Trabzon	592	305	281	24	288	51,4	47,4	7,8
Tunceli	72	40	35	5	32	55,1	48,2	12,5
Şanlıurfa	988	447	400	46	542	45,2	40,5	10,4
Uşak	269	144	132	12	125	53,6	49,1	8,4
Van	638	276	249	27	362	43,2	39,0	9,8
Yozgat	347	171	159	12	176	49,4	45,9	7,0
Zonguldak	488	238	220	17	251	48,7	45,1	7,3
Aksaray	273	147	139	8	126	53,8	51,0	5,3
Bayburt	58	33	32	2	25	57,4	54,5	4,9
Karaman	176	88	81	6	88	49,9	46,4	7,1
Kırıkkale	216	84	75	9	132	38,8	34,8	10,3
Batman	314	128	112	16	186	40,8	35,7	12,6
Şırnak	260	109	93	17	150	42,1	35,7	15,3
Bartın	150	74	69	5	77	49,0	45,7	6,9
Ardahan	80	50	47	3	31	61,7	58,2	5,7
Iğdır	125	71	66	5	54	56,8	52,6	7,3
Yalova	163	76	69	8	87	46,8	42,0	10,2
Karabük	178	73	67	6	105	40,9	37,4	8,6
Kilis	85	43	41	2	42	50,7	47,9	5,5
Osmaniye	343	148	132	16	194	43,3	38,6	10,9
Düzce	262	141	130	11	121	53,6	49,4	7,8

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

2-İstihdamın Sektörel Dağılımı

İl	İstihdam (000)	Tarım (000)	Sanayi (000)	Hizmet (000)	Tarım (%)	Sanayi (%)	Hizmet (%)
Toplam	**24 320**	**5 531**	**6 605**	**12 184**	**22,7**	**27,2**	**50,1**
Adana	595	113	170	312	19,0	28,6	52,4
Adıyaman	187	95	34	58	50,8	18,4	30,8
Afyonkarahisar	237	96	53	88	40,4	22,5	37,1
Ağrı	151	54	42	55	35,8	28,0	36,1
Amasya	116	54	17	45	46,3	14,9	38,8
Ankara	1 570	75	349	1 146	4,8	22,2	73,0
Antalya	790	214	108	468	27,1	13,6	59,3
Artvin	73	29	11	33	40,1	14,7	45,2
Aydın	359	118	77	164	32,8	21,4	45,8
Balıkesir	426	169	81	176	39,7	19,0	41,3
Bilecik	72	15	27	30	21,3	37,1	41,7
Bingöl	78	27	16	35	35,0	20,7	44,3
Bitlis	91	40	13	39	43,6	13,7	42,7
Bolu	99	30	22	47	29,8	22,7	47,5
Burdur	97	45	17	35	46,3	17,8	35,8
Bursa	916	132	390	394	14,4	42,6	43,0
Çanakkale	195	76	34	85	38,8	17,5	43,8
Çankırı	65	29	11	25	45,1	16,3	38,5
Çorum	183	69	49	65	37,4	27,0	35,6
Denizli	360	106	116	138	29,3	32,3	38,4
Diyarbakır	347	82	87	178	23,6	25,2	51,3
Edirne	177	63	28	86	35,6	16,0	48,4
Elazığ	159	45	32	82	28,5	20,1	51,4
Erzincan	74	29	9	36	38,6	12,5	48,8
Erzurum	242	110	32	100	45,3	13,3	41,4
Eskişehir	247	38	80	129	15,5	32,4	52,1
Gaziantep	460	75	172	213	16,3	37,5	46,2
Giresun	153	70	26	56	46,1	17,0	37,0
Gümüşhane	41	16	7	18	38,2	17,5	44,3
Hakkari	62	12	6	44	19,5	9,7	70,8
Hatay	423	107	103	213	25,3	24,3	50,3
Isparta	152	62	22	68	40,8	14,7	44,5
Mersin	517	166	101	250	32,0	19,6	48,4
İstanbul	4 565	31	1 677	2 857	0,7	36,7	62,6
İzmir	1 330	156	404	770	11,8	30,3	57,9
Kars	102	49	16	37	48,3	15,4	36,3
Kastamonu	156	82	20	54	52,8	12,7	34,5
Kayseri	368	54	135	179	14,6	36,7	48,7
Kırklareli	140	35	43	62	25,0	31,0	44,0
Kırşehir	75	29	15	31	38,6	19,9	41,5
Kocaeli	502	22	221	258	4,4	44,1	51,5
Konya	649	205	155	289	31,6	23,8	44,5
Kütahya	195	76	50	69	39,0	25,7	35,3
Malatya	230	78	47	105	34,0	20,2	45,7

Manisa	520	212	131	178	40,7	25,1	34,2
Kahramanmaraş	307	97	97	112	31,8	31,7	36,5
Mardin	177	58	31	88	32,8	17,4	49,8
Muğla	343	107	50	186	31,1	14,7	54,2
Muş	115	65	17	34	56,2	14,4	29,4
Nevşehir	110	47	16	47	42,6	14,2	43,2
Niğde	122	58	22	42	47,5	18,4	34,1
Ordu	282	138	57	88	48,8	20,1	31,1
Rize	108	39	26	43	36,3	23,8	39,9
Sakarya	281	71	89	121	25,2	31,7	43,2
Samsun	434	169	90	175	38,9	20,8	40,3
Siirt	73	23	12	38	31,7	16,3	52,0
Sinop	77	27	20	30	35,2	26,0	38,8
Sivas	194	73	42	78	37,8	21,8	40,3
Tekirdağ	317	49	148	121	15,4	46,6	38,1
Tokat	207	102	34	71	49,1	16,3	34,6
Trabzon	281	103	55	123	36,7	19,5	43,8
Tunceli	35	8	3	25	21,6	7,8	70,6
Şanlıurfa	400	191	58	151	47,6	14,5	37,8
Uşak	132	52	35	45	39,5	26,4	34,1
Van	249	65	83	101	26,1	33,4	40,5
Yozgat	159	78	29	52	48,8	18,4	32,9
Zonguldak	220	58	67	96	26,2	30,4	43,5
Aksaray	139	59	31	50	42,2	22,0	35,8
Bayburt	32	16	5	11	50,0	14,4	35,6
Karaman	81	32	20	29	39,7	25,1	35,2
Kırıkkale	75	16	16	43	21,2	21,5	57,3
Batman	112	30	26	56	26,5	23,5	50,0
Şırnak	93	15	13	65	15,7	14,5	69,8
Bartın	69	25	18	26	36,3	26,5	37,2
Ardahan	47	31	2	14	66,2	3,8	30,0
Iğdır	66	32	8	25	49,0	12,3	38,7
Yalova	69	8	20	41	11,7	29,0	59,2
Karabük	67	10	18	39	15,0	26,8	58,2
Kilis	41	18	7	17	42,9	16,5	40,6
Osmaniye	132	34	39	59	25,8	29,6	44,5
Düzce	130	42	43	45	32,1	33,3	34,6

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

EK-4

Ek 4-A-Türkiye Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı**	**31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam**	**30 Aralık 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık**	**Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran**
Madencilik ve taş ocakçılığı	1.590	78.462	2.398	2.814	1.492	2.248	3,0	1,9	2,9
İmalat	47.378	1.991.454	113.084	134.403	101.196	79.726	5,4	5,1	4,0
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	590	37.568	494	510	534	538	1,3	1,4	1,4
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	389	28.801	532	559	219	524	1,8	0,8	1,8
İnşaat	29.776	653.825	22.728	45.631	36.993	35.600	3,4	5,7	5,4
Toptan ve perakende ticaret	45.281	925.382	44.837	61.834	48.878	46.739	4,6	5,3	5,1
Ulaştırma ve depolama	10.977	289.106	8.628	13.091	6.680	10.241	2,9	2,3	3,5
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	11.428	282.720	16.875	22.200	1.700	15.535	5,6	0,6	5,5
Bilgi ve iletişim	2.325	71.742	2.814	2.764	4.272	3.881	3,8	6,0	5,4
Finans ve sigorta faaliyetleri	3.382	97.973	2.064	2.340	3.754	3.874	2,1	3,8	4,0
Gayrimenkul faaliyetleri	1.487	32.464	1.370	1.891	2.058	2.669	4,1	6,3	8,2
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8.034	182.122	7.261	10.595	8.681	14.246	3,8	4,8	7,8
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6.690	490.060	17.891	19.887	34.422	35.670	3,5	7,0	7,3
Kamu yönetimi ve savunma zorunlu sosyal güvenlik	2	27	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Eğitim	5.319	153.509	3.861	5.693	3.671	2.659	2,5	2,4	1,7
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4.111	165.943	7.017	9.896	5.126	4.929	4,1	3,1	3,0
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor	766	19.251	623	852	-12	546	3,1	-0,1	2,8
Diğer hizmet faaliyetleri	4.142	94.944	5.606	5.988	4.243	8.707	5,6	4,5	9,2
GENEL TOPLAM	183.667	5.595.354	258.082	340.950	263.906	268.334	4,4	4,7	4,8

Ek 4-B-Muğla Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı**	**31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi**	**30 Aralık 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık**	**Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran**
Madencilik ve taş ocakçılığı	42	1.693	54	131	49,20	6,00	3,09	2,91	0,35
İmalat	250	8.013	466	718	748,98	843,78	5,49	9,35	10,53
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2	40	8	10	0,00	0,00	16,67	0,00	0,00
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	5	70	19	9	54,00	0,00	21,35	77,14	0,00
İnşaat	304	6.430	204	428	388,49	161,97	3,08	6,04	2,52
Toptan ve perakende ticaret	445	8.879	415	640	-256,97	355,16	4,46	-2,89	4,00
Ulaştırma ve depolama	138	3.974	81	145	-47,09	15,33	2,00	-1,18	0,39
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	537	24.444	983	1.576	-2917,08	761,71	3,87	-11,93	3,12
Bilgi ve iletişim	8	253	12	21	9,00	10,00	4,53	3,56	3,95
Finans ve sigorta faaliyetleri	25	331	7	9	2,00	0,00	2,07	0,60	0,00
Gayrimenkul faaliyetleri	38	727	40	44	-112,95	14,78	5,23	-15,53	2,03
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	75	850	62	73	-28,52	7,39	6,83	-3,35	0,87
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	109	4.351	162	339	-273,69	184,83	3,60	-6,29	4,25
Eğitim	73	1.682	40	56	48,33	26,73	2,33	2,87	1,59
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	46	2.059	97	150	27,18	4,18	4,51	1,32	0,20
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor	28	411	22	62	-43,55	4,15	5,04	-10,61	1,01
Diğer hizmet faaliyetleri	77	1.257	80	123	-113,41	107,17	5,99	-9,02	8,53
GENEL TOPLAM	2.202	65.464	2.753	4.533	-2466,08	2503,19	4,04	-3,77	3,82

Ek-4-C-SEGE

İLLERİN SOSYO-EKONOMİK GELİŞMİŞLİK SIRALAMASI (SEGE-2011)					
İL KODU	*İLLER*	*SEGE 2011 Sırası*	*İL KODU*	*İLLER*	*SEGE 2011 Sırası*
TR100	İstanbul	1	TRB11	Malatya	42
TR510	Ankara	2	TR332	Afyon	43
TR310	İzmir	3	TR905	Artvin	44
TR421	Kocaeli	4	TRA12	Erzincan	45
TR611	Antalya	5	TR631	Hatay	46
TR411	Bursa	6	TR821	Kastamonu	47
TR412	Eskişehir	7	TR813	Bartın	48
TR323	Muğla	8	TR722	Sivas	49
TR211	Tekirdağ	9	TR833	Çorum	50
TR322	Denizli	10	TR823	Sinop	51
TR424	Bolu	11	TR903	Giresun	52
TR212	Edirne	12	TR633	Osmaniye	53
TR425	Yalova	13	TR822	Çankırı	54
TR222	Çanakkale	14	TR712	Aksaray	55
TR213	Kırklareli	15	TR713	Niğde	56
TR621	Adana	16	TR832	Tokat	57
TR721	Kayseri	17	TRB14	Tunceli	58
TR422	Sakarya	18	TRA11	Erzurum	59
TR321	Aydın	19	TR632	Kahramanmaraş	60
TR521	Konya	20	TR902	Ordu	61
TR612	Isparta	21	TR906	Gümüşhane	62
TR221	Balıkesir	22	TRC13	Kilis	63
TR331	Manisa	23	TRA13	Bayburt	64
TR622	Mersin	24	TR723	Yozgat	65
TR334	Uşak	25	TRC12	Adıyaman	66
TR613	Burdur	26	TRC22	Diyarbakır	67
TR413	Bilecik	27	TRA22	Kars	68
TR812	Karabük	28	TRA23	Iğdır	69
TR811	Zonguldak	29	TRC32	Batman	70
TRC11	Gaziantep	30	TRA24	Ardahan	71
TR901	Trabzon	31	TRB13	Bingöl	72
TR522	Karaman	32	TRC21	Şanlıurfa	73
TR831	Samsun	33	TRC31	Mardin	74
TR904	Rize	34	TRB21	Van	75

İL KODU	İLLER	SEGE 2011 Sırası		İL KODU	İLLER	SEGE 2011 Sırası
TR423	Düzce	35		TRB23	Bitlis	76
TR714	Nevşehir	36		TRC34	Siirt	77
TR834	Amasya	37		TRC33	Şırnak	78
TR333	Kütahya	38		TRA21	Ağrı	79
TRB12	Elazığ	39		TRB24	Hakkari	80
TR715	Kırşehir	40		TRB22	Muş	81
TR711	Kırıkkale	41				

İŞKUR